

AK-EL VAKFI

Akçadağ-Elbistan Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı Dergisidir

Mart 2013 / Sayı : 12

Demokratik

Halkçı bir

Anayasa

FARK BU RA'DA!

FIRSAT BU RA'DA!

KAMPANYA!

ACELE EDİN, FIRSATI KAÇIRMAYIN

1+1 62 m²

69.000 TL

62 m² - 123m² arası 6 TİPTE 348 DAİRE • 1+1 ve 2+1 DAİRE SEÇENEKLERİ • 25 TİCARİ ALAN
24 SAAT GÜVENLİK • AÇIK & KAPALI OTOYERİ • YÜZME HAVUZU • SAUNA • TÜRK HAMAMI • SPOR & ÇOCUK ALANLARI
BURA RESİDENCE'nin mimari çözümlerini ve malzeme kalitesini görebileceğiniz örnek dairelerimizi satış ofisimizde ziyaret edebilirsiniz.

BU RA | RESIDENCE

0212 699 42 42 | www.buraresidence.com

BURA RESİDENCE Beyliközü Satış Ofisi: Nazım Hikmet Bulvarı Esenyurt / İSTANBUL

YİRİKLER 30 YIL

AK-EL VAKFI
2013 SAYI:12

AK-EL VAKFI ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ
İbrahim Yirik

YAYIN KOMİTESİ BŞK VE
YAZI İŞLER MÜRDÜRÜ

Av.Hüseyin Özdemir

Görsel Tasarım
AK-EL VAKFI

YAYIN DANIŞMA K URULU

Av.Hüseyin Özdemir
Av.Mustafa Yener
İbrahim Doğan
Haydar Şahin
Seyit Ali Durmaz

DERGİ İLETİŞİM ADRESİ
Merkez Mah.Atatürk cad.
Arif Sami Toker Sok.
No:9 Yenibosna
İstanbul

Tel: 0212 656 81 11
0212 657 23 44
Fax:0212 657 22 93

akelvakfi@akelvakfi.org
www.akelvakfi.org

TASARIN
LİTERALWEBDİZAYN
info@literalwebdizayn.com
0212 656 58 48

BASKI: Ezgi Matbacılık
San.Tic .Ltd .Şti
Sanayi Caddesi
Altay Sokak No:10
Yenibosna / İstanbul
Tel: 0212 452 23 02

Yeniden merhaba;

Yeni bir sayıda tekrar sizlerle buluşmanın heyecanını yaşıyoruz. Aradan geçen bir yıl boyunca tükemizde ve bölgemizde birçok şeyler gelişti. Dergimizin yayın periyodunun düzenli olmaması gelişen olaylar karşısında düşüncelerimizi sizlerle daha sık aralıklarla sizlerle paylaşmamaktayız. Okuyucularımızdan gelen eleştirilerden de anlaşılmaktadır ki dergimizin yayın periyodu probleminin önümüzdeki dönem mutlaka çözülmesi gerekmektedir.

Bu sayımızda dergimizin ana konusu olarak tükemizde tartışılan anayasa konusunun tartışılmasına ayırdık. Ülkemizin bu gün en yakıcı sorunlarından olan bu konu önümüzdeki dönem de tartışılmaya ve gündemde durmaya devam edecek.

Genç arkadaşlarımızın gönderdiği yazılar yöre gençliğimizin esas olarak tükemiz gençliğinin sorunlarını irdelemektedir.

Vakfımızın son bir yıl içerisinde yaptığı etkinliklerin bir kısmına dergimiz sayfalarında yer verdik.

Sizlerden gelen hikaye, anı ve şiirler gibi yazıları yayınlamaya devam ediyoruz.

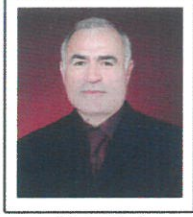
Bir sonraki sayımızda buluşmak umuduyla...

2	Yönetim Kurulu
3	Başkandan
4	Av.Mustafa Yener - Vakfılar,Vakfımız...
7	Etkinlikler...
20	İsmail Ali Şahin - Söğütlü Çayı HES Projesi
23	Seyit Ali Durmaz - "Dosya" Yeni Bir Anayasaya Doğru
33	Ender İmrek - "Dosya" Cumhuriyet Tarihi Anayasaları
37	Aydın Çubukçu - "Dosya" Demokrasi ve Cumhuriyet
40	Erdal Taş - "Gençlik" Çağımıza Bir Bakış
41	Gençlik Projesi
42	İbrahim Erdoğan - "Gençlik" Üniversitelerin Başındaki Bela
44	Okan Şahin - "Gençlik" Gençliğin Apolitik Yetişmesinin...
47	Helin Genç - "Gençlik" Sosyal Medya
48	Erdal Taş - "Gençlik" Dindar Nesiler Projesi
49	Özge Karayılan - "Gençlik" Tekwando
50	Av.Hüseyin Özdemir - Kayıp Devrimci...
56	Halil Sönmez - İyi Öğretmen
57	Kazım Deprem - İnsanı Kamil
58	Aziz Tunç - Maraş'ın Sosyal Yapısı... Maraş Katliamı
61	Örnek Davranışlar
62	Hasan Soystüren - Hala Ebu Suud...
63	Sezer Karataştan - Sigortanın Önemi
65	V.Emre Ekici - Denzin Adamları
68	Seyit Ali Durmaz - "Kitap" Evrim mi Yaratılışçılık mı?
70	Sizden Gelenler
79	Aramızdan Ayrılanlar

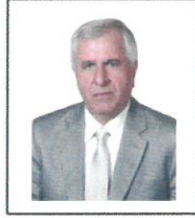
Akçadağ	Mustafa Mercan	KÜRECİK	: 0422 211 43 75
	Mazlum Köse	ÖREN	: 0532 688 99 26
Elbistan	Ahmet Göçer		: 0344 415 40 40
	Meryem Yıldız		: 0344 413 30 13
Gaziantep	İsmail Özgür		: 0342321 84 47
	Hacı Sever		: 0532 643 19 82
Ankara	Hasan Yalnız		: 0532 770 36 24
İzmir	İbrahim Zerze		: 0232 367 40 72
	Tacir Öz		: 0537 676 0880
Mersin	Ali Özveren		: 0324 325 75 66
Samsun	İbrahim Bakan		: 0532 406 91 34
İsviçre	Stüleyman Yıldırım		: 00 41 323 228 311
Belçika	Şahmaran Bakır		: 00 32 873 520 97

Almanya	Halil Yalnız -Hamburg	: 00 49 402 800 48 08
	İmam İkinci	: 00 49 202 458 635
	Özer Köse -Hamburg	: 00 49 170 438 50 09
	Hacı Demirkaya	: 00 49 202 459 89 95
İngiltere	Cevdet Karakoç-Londra	: 00 44 796 057 53 46
	İsmet Serçe -Londra	: 00 44 208 809 71 19
Fransa	Hüseyin Özveren	: 00 336 994 482 16
	Şükrü Çelik	: 00 336 745 168 86
	Mehmet Malgil	: 00 33 687 810 997
	İbrahim Karaoba	: 00 33 142 783 320
Hollanda	Çemal Kapıkıran	: 00316 531 84 188
	Ali Polat	: 00 41 787 57 203

AK-EL EĞİTİM KÜLTÜR VE SAĞLIK VAKFI
YÖNETİM KURULU

Bşk.Yrd
İbrahim DOĞAN

İbrahim YİRİK
Başkan

Sayman
Mehmet AKPINAR

Haydar ŞAHİN

Şahin DOĞAN

Süleyman HANTAŞ

Ali HAS

Ali GEYİK

Sait AKKUŞ

Av.Hüseyin
ÖZDEMİR

Mehmet
KARATAŞTAN

İbrahim ERDOĞAN

Ergül ALTAN

Derviş AKÇADAĞ

E.Galip
SİNEMİLLİOĞLU

Salih ESMER

Aziz TUNÇ

DENETLEME KURULU ÜYELERİ

Av.Mustafa YENER

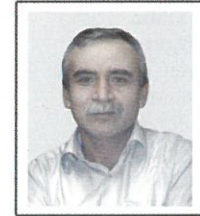
Av.Leyla HAN TÜZEL

Kazım DEPREM

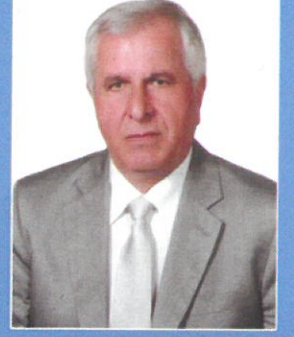
İsmail ALİ ŞAHİN

Seyit ALİ DURMAZ

Asef AYDIN

İbrahim Yirik (AK-EL Vakfı Başkanı)

Merhaba dostlar;

Sizlerle birlikte olmanın, sizlere hitap etmenin, yaptıklarımızın ve yapmak istediklerimizi sizlerle paylaşmaktan heyecan duyarak toplumumuza hizmet etmenin onurunu yaşıyorum Bilindiği gibi Vakfımız, amaçları doğrultusunda eğitim, kültür, sağlık konularında rutin faaliyetlerini sürdürürken, (öğrenci bursları aynı ve nakdi yardımlar her yıl 350 /400 aileye iâşe yardımı sağlık hizmetleri gibi) toplumumuzu ilgilendiren ve hassasiyetlerimiz olan sosyal konuları kimi zaman destek vererek, kimi zaman bizzat örgütleyerek ya da katılarak sorumluluğunu yerine getirmeye çalışmıştır.(Füze kalkanı mitingi ve basın açıklamalarına destek ve katılım, Alevi kurumlarının düzenlediği adalet mitingine katılım vs. gibi) Yine bölge insanımızın günlük yaşamını yakinen ilgilendiren çeşitli konularda konunun uzmanı akademisyen ve yazarlarla paneller ve söyleşiler düzenleyip bilgilendirme toplantıları yapmıştır. Bu türden etkinlikleri önümüzdeki dönemde de ihtiyaçlarımızı gözeterek yapmaya devam edeceğiz. Bu etkinlikler hepimizin günlük yaşamını yakinen ilgilendirdiği için tüm insanlarımızın katılması bir o kadar önemlidir.

Değerli dostlar; Vakfımız ülkemizdeki tüm yöre kurumları içerisinde, verdiği burslar ve haklı olarak düzenlediğimizden dolayı övündüğümüz tüm etkinlikler nedeniyle bizim gücümüzün yanı sıra sahip olduğumuz potansiyelimizde göstermektedir. Bu potansiyelimizi ve olanaklarımızı dikkate aldığımızda AK-EL'in büyük bir güç olduğunu söylemek hiçte abartı olmayacaktır. Tüm bunlardan hareketle AK-EL'in bugüne kadar yaptıklarının Çok daha fazlasını yapabilecek gücü olduğunu görmemiz gerekir. Hepimizin bunun farkına varıp hedeflerimizi belirlerken birlik ve beraberliğimize güvenerek çitayı yükseltmeliyiz. Özellikle sosyal ve kültürel alanlardaki faaliyetlerimizi daha ileri bir noktaya taşınmasını sağlamak, daha gelişmiş

bir toplumsal yapı oluşturmak için vakfımızın tüm yöre insanlarımızın görüş ve önerilerine açık olduğu bilinmelidir.

Değerli dostlar; ben altı yılı yönetim kurulu üyeliği dört yılı başkanlık olmak üzere toplam on yıldır görev yapmaktayım. Bildiğiniz gibi bu türden kurumlarda görev almak istek ve gönül işidir. Gönülsüz yapılan işlerde başarı oranın düşük olduğu hepimizin malumudur. Önümüzdeki genel kurulda yeni bir arkadaşımızın görev almasını ve yönetimini oluşturmasını arzu ederdik ancak buna fırsat vermeden maddi ve manevi olarak sürekli yanımızda olup desteklerini esirgemeyen bazı dostlarımız, yöremize ve vakfımıza gönül verenler, kıymetli dostlarımız bir toplantı düzenleyerek Başkanlık görevini bir dönem daha sürdürmem konusunda ısrarcı oldular. Öncelikle bu toplantıya katılan ve katılamayıpta onlar gibi düşünen tüm dostlara bu teveccühlerinden dolayı sonsuz teşekkürlerimi sunmakla beraber biz yöneticilerden istedikleri fedakarlığı onlarında göstermesini maddi ve manevi olarak yanımızda görmek istediğimizi ve Vakfımız faaliyetleri açısından bunun gerekli olduğunun bilinmesini isteriz.

Değerli dostlar; daha önceki dönemlerde zaman zaman dillendirdiğimiz ama projelendirmediğimiz İstanbul dışında insanlarımızın daha rahat yaşayabileceği bir tatil kompleksi (geniş bir arazi içinde: açık kapalı yüzme havuzu, sağlık kabini, restoranı, kafeteryası, misafir evi, spor tesisleri, hobi bahçeleri, yürüyüş alanları olan) yapma fikrimizi sizlerle paylaşarak hayata geçirmeye çalışacağız.

Değerli dostlar; başkanlık yaptığım dört yıl boyunca benimle birlikte görev yapan yönetim ve denetim kurulu üyelerine bize desteklerini esirgemeyen tüm Yöremiz insanlarına Teşekkür ediyor, ve desteklerinin artarak devam edeceğini umut ediyorum...

Saygılarımla

Vakıflar, Vakfımız, Kuruluş Gerekçesi Amacı ve Durumu

Av. Mustafa Yener

Değerli dostlar, yeni bir sayımız ile sizlere ulaşmanın heyecanını yaşarken, toplumumuzun yabancı olduğu "vakıflar" ve bu örgütlenmenin içinde bulunduğu vakfımız hakkında açıklayıcı bilgiler vermeyi, önceki bilgilerinizi yenilemeyi gerekli görüyoruz.

Vakfın kelime anlamı, "bir malın kamunun yararına, sonsuza dek özgülenmesi, alıkonulması"dır. Yani günümüzde vakıf, bir malın veya paranın belli bir gayeye tahsisidir.

Kısa adı AK- EL Vakfı olarak adlandırdığımız vakfımız, bildiğiniz üzere yöresel bir vakıftır. Kuruluş çalışmaları 1994 yılı içerisinde başlamıştır. 1994 yılına kadar yöremiz köylerinden, daha çok ekonomik sorunlar nedeni ile topraklarından kopup İstanbul'a gelen insanlarımız kısıtlı olarak ancak düğün ve cenazelerde bir araya gelirlerken, sonraları örgütlenme gereğini duymuşlar ve sivil toplum örgütü niteliğinde olmak üzere Kürecik ve Çevre Köyleri Yardımlaşma Derneği ve Sevdilli ve Çevre köyleri yardımlaşma derneği adları altında iki dernek kurmuşlardır. Gelişen ve değişen durumlar sonrasında, derneklerin toplumun gelişmesi için yeterli olamayacağını gören, Kürecik- Balhacı köyünden Av. Münir Doğan Baloğlu, bir vakıf kurulmasını gündeme getirmiştir. Vakfın faaliyet alanı göz önüne alınarak toplumumuz için daha yararlı işler yapılacağını gören Akçadağlı olsun, Elbistanlı olsun yöre köylerimizden şahıslarla görüşen Baloğlu, vakıf senedinin oluşturulması yoluna gitmiş, toplumsal duyarlılık gösteren toplam 111 kurucu üye ile vakfın kuruluşunu gerçekleştirmiştir. Ancak, kendisi 1995 yılı Şubat ayı içerisinde vakfın tescil işlemlerinin yapıldığı dönemlerde geçirdiği bir trafik kazası sonrası komaya girmiş ve 11 ay bitkisel hayatta kaldıktan sonra, 14 Ocak 1996 tarihinde yaşama veda etmiştir. Kendisini, böyle bir oluşuma öncülük ettiğinden dolayı bir kez daha rahmetle anıyoruz.

Vakfımız yöre halkının birlikteliğinin sağlanmasını amaçladığından dolayı, öncelikle birlikte olunmasının gereğinin vurgulanması düşüncesi ile adı "BİRLİK Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı" olarak belirlenmiştir. Ancak 1997 yılında yapılan Genel kurulda, vakfımızın Akçadağ ve Elbistan yöre köylerini kapsamaya dikkate alınarak, adının Akçadağ ve Elbistan ilçelerinin ilk heceleri alınarak AK- EL Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı olarak değiştirilmesine karar verilmiş ve 1998 yılında mahkemece ismimizin "AK-EL EĞİTİM KÜLTÜR VE SAĞLIK VAKFI" olduğu karar altına alınarak tescili sağlanmıştır.

Vakıfların faaliyet alanları, vakıf senedi denilen ve mahkemece kayıt altına alınmış bulunan yazılı metinlerle belirlenir. Vakıflar, senetlerinde yer alan bu faaliyet alanları dışında ve yasal çerçevede kalmak koşulu ile değişik faaliyetlerde de bulunabilirler. Vakfımızın amacı, vakıf senedimizin 3. maddesinde gösterilmiştir. Bu maddede "Birbirleriyle tarihsel, ekonomik, sosyal kültürel ve coğrafi bir bütünlük gösteren Akçadağ ilçesi Kürecik bucağına bağlı köyler ile Elbistan ilçesi Gücük bucağına bağlı köyler ve bu köylerden ayrılıp bölge dışına çıkmış köyler ve kuruluş aşamasında kurucu üye alınan diğer köyler v.s yerleşim birimlerinin, birbirlerine yönelik sosyal çalışmaları ile bu yöre insanlarının bir birine yardım edebilme, eğitim, öğretim, bilim, kültür sanat, sağlık ve spor etkinlikleri ile bireysel, toplumsal boyutlarda iletişim ve işbirliğini güçlendirmek, kafa beden sağlığını geliştirecek ortam ve imkânları hazırlamak ve böylelikle bireysel, kurumsal ve toplumsal düzeyin yükselmesine katkıda bulunmaktır" diye belirlenmiş bulunmaktadır. Bu amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik olarak

4. maddesinde etkinlik konuları olarak, “insanlar arasında amaçlarına uygun sosyal ve yardımlaşma ve dayanışmayı sağlamak için faaliyetlerde bulunmak, ihtiyaç içerisindeki insanlara yardımcı olmak, eğitim ve öğretimin her kademesine yönelik faaliyet ve yardımlarda bulunmak, her türlü bilimsel, kültürel ve sanatsal faaliyetlerde bulunmak, amaçlara uygun yayınlar yapmak, etkinliklere elverişli sosyal tesisler kurmak, mesleki, kültürel ve ekonomik alanlarda sosyal dayanışmayı sağlama amacına yönelik faaliyetlerde bulunmak” olarak belirlenmiştir.

Vakfımızın geliri kuruluş aşamasında kurucuların bağışladığı miktarlar ile üye aidatları ve bağışlardan oluşmaktadır. Eğitim, kültür ve sağlık vakfı olduğu için, bu faaliyet alanlarında yapacağı etkinliklerde harcama kalemleri ayrı ayrı belirlenmiş bulunmaktadır. Vakıflar toplumumuzca önceleri yeterince tanınmadığı için, çoğu insan uzak durmaya çalışıyordu. Bu nedenle ilk yönetimler bu anlamda çalışmalarında oldukça zorlanmışlardır. Ancak yapılan tanıtımlar sonrası vakfımız için kalıcı bir yer yapılması düşünülmüş olup, yine bu zorlukların yaşandığı dönemlerden olan Haydar Şahin’in başkanlığı döneminde, Sev-Der için alınmış olan arsanın vakfa devredilmesi hususunda görüşmeler yapılmış ve şahıslar adına olan bu arsanın vakfımıza devri sağlanmıştır.

Yeri gelmişken şu hususu gururla belirtmekte yarar görüyoruz. Vakfımız kurulduğundan bu yana ve özellikle 2001 yılı Mart ayında yapılan Kongrede göreve gelen ve Mart 2007 dönemine kadar üst üste üç dönem göreve seçilmiş olan Bektaş Özbek başkanlığındaki yönetimler zamanında, gerek yurt içinde ve gerekse yurtdışında bulunan üyemiz olsun olmasın tüm yöre halkımız vakfımıza aynı ve nakdi yardımlarda bulunmuşlar ve şu anda içerisinde, yönetim birimleri ile, restoran, lokal, düğün salonu, sağlık ünitesi, toplantı salonları, eğitim ve kurs salonları, kütüphane ve kirada bulunan bölümleri ile sekiz katlı binamız bitirilmiş, gerekli düzenlemeleri yapılarak halkımıza hizmet vermektedir. Bunun Onur ve gururu tüm yöre insanımıza aittir.

Vakfımızın iki yılda bir “Seçimli Genel Kurulu” yapılmaktadır.

Vakfın kurucu, yani Kurucular Kurulu üyelerinin 111 kişi olduğunu belirtmiştik. Ancak bu üyelerimizden bir kısmı bu süre zarfında vefat etmiş olduklarından, yerlerine vakıf senedimizin öngördüğü şekilde “Kurucu statüsünde” olmak üzere üyeler alınmışlardır. Medeni Kanun’da yapılan ve 2001 yılında yürürlüğe giren değişiklikle üye alımları durdurulmuşsa da, bu maddenin Anayasa Mahkemesi’nce iptal edilmesinden sonra yeniden üye alımlarına başlanmıştır. Biz kendisinde topluma hizmet etmeyi düşünen kimselerin, gerekli koşullara uymak sureti ile vakfımıza üye olmalarını, özellikle gençlerimizin bu konuda daha fazla duyarlı olmalarını istiyor ve bekliyoruz. Vakfın amaçları doğrultusunda daha fazla aktif olması için gençlerimizin zaman ayırarak bu işin içerisinde ben de varım demeleri, sorumluluktan ve yükümlülük altına girmekten kaçınmamaları gerekmektedir.

Yönetim olarak, yönetimler olarak bir hususa daha değinmeyi gerekli görüyoruz. Vakfımızın amacını yukarıda belirtmiş bulunmaktayız. Vakfımız, çağdaş, demokrat insanların oluşturduğu bir vakıftır.

Vakıf senedinde yer alan amaçlar doğrultusunda hizmet etmeyi kendilerine hedef belirleyen Kurucular Kurulu üyeleri, vakfi kurarlarken hiçbir siyasi çıkar ve amaç gütmemişlerdir.

Bazı sohbet toplantılarda vakfın neden siyaset yapmadığı gibi eleştirilerle karşılaştığımız da oldu. Değerli dostlar, bilirsiniz ki yöremiz köylerinin hemen hemen hepsi, siyasi görüş olarak demokrat yapılı, çağdaş görüşlü insanların oluşturduğu yerleşim birimleridir. Bir aile içerisinde dahi olaylar karşısında düşünce farklılıklarına rastlanırken, toplum bireyleri arasında farklı düşüncede olanların bulunması gayet doğaldır. Bunu kabullenmemiz gerekir. Ayrıca bunu kabullenmek demokrat olmanın gereğidir. Olmazsa olmazdır. Yönetimde olsun olmasın vakıf üyelerinin birer birey olarak ülke sorunlarına duyarsız kaldıkları düşünülmeyin. Bu haksızlık olur. Yaşadığımız toplumda ve özellikle de bu dönemde herkesin olaylara siyasi olarak bakması ve kendi yerini belirlemesinin ve elinde geldiğinde bir mücadelenin içerisinde bulunmasının gerektiğine inanıyoruz.

Av. Mustafa Yener

Yönetimlerin karşı olduğu husus, şahısların siyaset yapması olmayıp, vakfın siyaset yapmaya araç olarak kullanılmasının istenmesi, siyasi bir kimlik ve oluşum içerisine çekilmeye çalışılması olmuştur. Yeri geldiğinde siyasi partilerde ve özel toplantılarda bu konular üzerine konuşmalar ve yorumlar yapılmaktadır.

"Kuruluş aşamasında vakfımız yöre halkının birlikteliğinin sağlanmasını amaçladığından dolayı, öncelikle birlikte olunmasının gereğinin vurgulanması düşüncesi ile adı "BİRLİK Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı" olarak belirlenmiştir."

Yapılan bu siyasi çalışmalar vakıf kimliği altında olmayıp, vakıf binası içerisinde dahi olsa, şahsi kimlik altında yapılmaktadır. Bugüne kadar söylediğimiz gibi bundan böyle de, vakıf çatısı altında kurum olarak bizim siyasetimiz, vakıf senedinde amaç olarak belirlediğimiz konularda yöremiz halkına hizmet etmektir. Vakfın siyaset yapması veya siyasi bir oluşum içerisinde aktif bir şekilde yer alması, yasal olarak da mümkün değildir. Bu şekildeki bir girişimin, vakfın dağılmasına ve birlikteliğin bozulmasına neden olacak en önemli sebeplerden olacağı da açıktır. Bu nedenle, vakfın siyasi oluşum içerisine çekilmesine fırsat verilmeyeceğini belirtmek isteriz.

Yine bu nedendir ki, yukarıda da belirttiğimiz gibi, bırakalım üye bazını, yönetim kurullarında yer alan yöneticiler dahi, siyasi çalışmalarını kayıtlı oldukları veya sempati duydukları siyasi partilerde yapmalarına karşın, vakfa geldiklerinde, tabiri yerinde ise "siyasi ceketlerini" dışarıda bırakarak içeri girmektedirler.

Ayrı siyasi görüşte olsalar dahi hep birlikte, tek vücut olarak yöremiz için, yöremiz insanı için, doğruyu, daha iyiyi, daha güzeli nasıl yapabilirizi araştırmakta ve çaba göstermektedirler. Doğup geldiği yeri, köyünü unutmadan ve ancak köycülüğü, kabilecilik gibi illiklikleri dışlayarak, özverili olarak çalışmalar yapmaktadırlar. Bu nedenle, vakfın bir siyasi partiyi desteklemesi, din veya ırk bazında söylem içerisine girmesinin söz konusu olmadığını, olamayacağını ve bunun istenmemesini ve beklenmemesini önemle rica ediyoruz. Doğrusu da budur. Ancak, pek tabiidir ki yasal çerçevede olmak üzere, bir kısım demokratik oluşumlar içerisinde yer almamız ve aynı doğrultu ve kapsamda etkinlikleri desteklememiz de doğal olacaktır. Bugüne değin yapılan çalışmalar kapsamında düzenlenen, paneller dâhil tüm etkinlikler bunun en yakın göstergesi olmuştur.

Değerli dostlar, üye olsun olmasın herkesin kendinde bir parça bulacağı yöremizin sağlıklı bir kurumu olan vakfımız, tüm birimleri ile tüm yöre halkının hizmetindedir. Vakfı her ne kadar üyelerden ve yine üyelerin seçtiği yönetimler yönetmekte ve (bundan böyle de aynı şekilde yönetimler oluşacak ise de) bu olması gereken yasal bir durumdur. Vakfımızın mevcut kütüphanesi, üniversitede okuyup ekonomik durumu iyi olmayan öğrencilere karşılıksız burslar vermesi, sağlık taramaları yaparak yine aynı durumda olan insanlarımızı muayene, ilaç ve ameliyat dahil karşılıksız hizmetler sunması, sağlık ünitesinde haftanın beş günü uzman doktor vasıtası ile muayeneler yaptırması, geçtiğimiz yıla kadar düzenlediğimiz okuma yazma kursları, bilgisayar, İngilizce, biçki-dikiş, el sanatları, stilistik-modelistik, halk oyunları kursu v.b. kurslar açarak yöre halkının sağlığına, eğitim ve kültürüne katkılarda bulunması, üye olsun olmasın siz toplum bireylerimizin katkıları ile olmaktadır. Faaliyetlerimizi ve değişik konular hakkında ve yöremizden haberlerin ve anıların yer aldığı yazıların yer aldığı dergimizle sizlere ulaşmaya çalışmaktayız. Vakıf sitemiz faaliyette olup, bu sayede de haberleşmeler yapılabilir.

"Vakıflar toplumumuzca önceleri yeterince tanınmadığı için, çoğu insan uzak durmaya çalışıyordu. Bu nedenle ilk yönetimler bu anlamda çalışmalarında oldukça zorlanmışlardır."

Değerli dostlar, belirttiğimiz gibi, vakfımızın tüm yöre insanına hizmet etme amacı ile kurulduğunun bilinmesini istiyoruz. Vakıf, her dönemde yönetimde bulunanlar ve üyeler ile birlikte yöremiz toplumuna mal olmuş, herkesin gıpta ile baktığı bir kuruluştur. Yöremiz dışından gelen şahısların dahi yapılan yatırımlar ve hizmetleri görerek yönetimleri, doğal olarak da yönetimlerin bu hizmetleri sunmasına katkı sunan tüm yöremiz insanını kutladıklarını bilmenizi istiyoruz.

Duymak ile yetinmeyin. Gelin ve vakıf binamızı tüm birimleri ile tanıyın. Gezin ve faydalanın. Böyle bir emeğin ve eserin meydana getirilmiş olmasının, hizmet vermesinin gurur ve onurunu, yöre insanı olarak siz de yaşayın.

Saygılarımla...

Hemen her yıl AK-EL vakfı binasında çeşitli etkinlikler ile kutladığımız 8 mart Dünya emekçi Kadınlar gününü bu yıl ekmekleri için direnen kadınlarla geçirdik.

Vakıf binamızda yapılan 8 mart kutlamalarından sonra Kadın kollarımızın aldığı karar gereğince Fabrikalarında bir lokma ekmek için direnen Hey Tekstil işçileri topluca ziyaret edildi.

Yıllar önce 8 Mart 1857 tarihinde ABD'nin New York şehrinde dokuma işçisi kadınların daha iyi yaşama ve çalışma koşulları için çıktıkları greve polisin saldırması sonucunda fabrikaya kapanan kadınların çıkan yangında çoğu kadın olmak üzere 129 kişinin can vermesini anmak ve kadınlar üzerindeki her türden baskıyı protesto etmek için bu yıl 8 mart'ta yaklaşık 150 yıl önceki kadın arkadaşlarımız gibi direnen kadın emekçiler ile beraberdik.

Sendikalaştıkları için kapının önüne konulan, havanın tüm muhalefetine rağmen soğuk, kar, kış demeden insanca yaşayabilecek bir işte çalışmak için direnen kadın işçileri ziyaret ettiğimizden 150 yıl sonra bile hala çalışan işçi emekçi kadının aynı talepler için ayakta olduğunu gördük.

Ve yine direnen Hey tekstil işçisi kadınların parlayan gözlerinden gördük ki kadınlar başta olmak üzere bütün bir insanlık her türden baskı ve zulme rağmen geleceğine sahip çıkmaya çalışıyor. Anayasal bir hak olan Sendikalaşma hakkını kullandıkları için insanlar hala kapı önlerine konuluyor. Ve yine orada gördükki emniyet güçleri anayasal haklarını kullanan işçilere bu haklarını kullanmamaları için onlara zor uyguluyor. Oysa bu zoru anayasal haklarını kullanan işçilere değil o hakkı ihlal eden Hey tekstil patronuna karşı kullanmalıydı.

Bir kez daha gördük ki kadınlarımız üzerinde ulusal sınıfsal ve cinsel şiddet hala tüm acımasızlığıyla devam ediyor.

Vakfımız kadın kolları ile ziyaret ettiğimiz Hey Tekstil işçileri bizleri yolda karşılayarak sıcak ilgi gösterdi. Duygularını, özlemlerini ve beklentilerini bizlerle paylaştılar. Çocuklarına bir lokma ekmek almak için yaşadıkları zorlukları onların gözlerinde anlıyorduk. Vakfımız gibi kurumlarının onların mücadelesinde yanlarında olmasının yarattığı heyecanı ve sevinci gördük. Kazanacaklarına inanmışlardı. Aksi takdirde ailece aç kalacaklardı. Patronun onları içten bölmelerine izin vermemişlerdi ve birbirlerine sıkıca kenetlenmişlerdi. 20'sinde ki genç kızlarla 40'daki kadınlar kol kola girmiş gelecekleri için örgütlü olmanın gerekliliğine inanarak ekmeklerini ve bir yudum sıcak çaylarını bizimle paylaştılar.

Memleketinde bir lokma ekmek için buralara kadar sürülmüş annelerin herşeye rağmen yaşamayı, hayatın karmaşık ilişkilerini kendi yaşamlarında nasıl öğrenmeye çalıştıklarını bir kez daha gördük.

Birkez daha gördük ki Kadınların Hayatı ve dünyayı kazanmaları için 150 yıl önce olduğu gibi bugünde dayanışmaya ve desteğe ihtiyaçları var.

Her 8 Mart buna vesile olmalı.

4+4+4 EĞİTİM SİSTEMİ ÜZERİNE

Ülkemiz Eğitim sistemi, egemenlerin ihtiyaçları üzerinden yeniden düzenleniyor. Bugünlerde sonuçlarını giderek dahada yakından gördüğümüz bu yeni eğitim sistemi, ilerleyen süreçte yakıcı sonuçlarını dahada derinden hissettirecektir. Bu eğitim sisteminin halk yararına olmadığını, akademisyen ve pedagoji uzmanlarınca bu sistemin ilerleyen zamanlarda toplumsal bir tahribata yol açacağı itirazlarına rağmen bu sistemi hayata geçirmekte ısrarlı olan hükümetin tutumunu tartışmak üzere vakfımız düğün salonunda Marmara Üniversitesi öğretim üyelerinden Dç. Dr. Özgür Müftüoğlu ve Eğitim-sen 2 Nolu Şube Sekreteri Hasan Toprak'ın katıldığı bir panel düzenlendi.

Katılımcıların büyük bir dikkatle dinlediği panelde ilk sözü alan Dç.Dr. Özgür Müftüoğlu Eğitimin dünden bugüne tarihsel sürecini kısaca anlattıktan sonra eğitimin sınıfsal karakteri üzerinde durdu.

"Türkiye'de eğitim sistemi zaten eşitsizdir." Diyen Sayın Müftüoğlu "Devletin sosyal işlerden uzaklaşması ve eğitim sisteminin piyasalaşmasıyla birlikte eğitimde eşitsizlik 1980'lerden bu yana giderek derinleşmiştir. 4+4+4 modeli eğitimi tamamen piyasanın güdümüne sokarak, zaten var olan bu eşitsizliği çok daha öteye götürmektedir. Bu eğitim sistemi "Piyasanın ihtiyaçlarına göre insan gücü yetiştirme" beklentisi içinde olan sermaye gruplarının talepleriyle birebir örtüşmektedir."

Eğitimin her dönem iktidardaki güçler tarafından onların ihtiyaçları temelinden sürekli revize edildiğini dile getiren Müftüoğlu bu yasanından bunun sonucunda yeniden ele alınıp düzenlendiğini ifade etti.

"5 yaş gibi çok erken denilecek bir yaşta çocukların eğitim sistemine dahil edileceğini" ilk "4 yıldan sonra çocuğun 9 yaşına gelmesiyle meslek seçmek zorunda bırakılacağını" ifade eden Müftüoğlu "..dar gelirli aileler mecburen meslek liseleri veya İmam hatip okullarını seçecektir çünkü akademik okullarda eğitime yönelmek uzun zaman alacak maliyetli bir yoldur. Emekçilerin bu yolu seçmesi içerisinde bulunduğu koşullar dikkate alındığından çok zor olacaktır." Meslek liselerinin sermaye grupları tarafından denetim altına alınacağı ve bu türden liselerin sanayi bölgelerinde sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda açılacağını ifade eden Müftüoğlu, "çok küçük yaşta çocukların gelecekle ilgili oynamak ve gelecekle ilgili konusunda 'zorlanmaları'nın insan hakları ve demokrasi ile bağdaşmayacağını" ifade etti.

Panelde daha sonra söz alan Eğitim-Sen 2 Nolu Şube sekreteri Hasan Toprak Bugün eğitim sistemi içerisinde yer alan bir öğretmen olarak bu yeni sistemin yasallaşması ile yaşanacak sorunlara değinerek "herkes çocuğuna sahip çıkmalıdır. Bugün için çocuğuna ve onun geleceğine sahip çıkmak bu eğitim sistemine karşı ayağa kalkmaktan geçmektedir. Henüz bu eğitim sisteminin müfredatının bile doğru dürüst hazırlanmadığını 60-70 kişilik sınıflarda eğitim verdiklerini, 5 yaşındaki çocuğun ancak ana okulu veya kreşlerde eğitim alması gerektiğini" ifade etti. Panel yapılan sunumlardan sonra sorulan sorular ve cevaplar ile son buldu.

AŞURE GÜNÜ

Her yıl geleneksel olarak düzenlemeye çalıştığımız Aşure günü etkinliğimiz bu yılda her yıl olduğu gibi yüzlerce katılımcı ile gerçekleşti. Aşure günü vesilesi ile düzenlenen etkinlikler kapsamında verilen ve moderatörlüğünü vakıf yöneticimiz Mehmet Karataştan'ın yaptığı panele katılımcı olarak Hubyar Sultan Derneği yöneticisi Ali Kenanoğlu, Kantarma Dedelerinde Mehmet Yüksel Dede, Tacim Bakır Dede ve Mehmet Yüksel katılarak aşure günü vesilesi ile düşüncelerini katılımcılar ile paylaştılar.

İmam Hüseyin ve beraberindeki 72 kişinin Muharrem Ayının onuncu gününde Yezid'in ordusunca katledilmesinden bu yana her yıl bu acıyı anmak ve bir daha bu türden acıların yaşanmamasını ifade etmek üzere bir araya gelen Aleviler ne yazıkki o günden bugüne birçok zulme maruz kalmışlardır.

Alevi toplumu üzerindeki zulümlerin geçmişten günümüze kadar değişik biçimler almışta olsa hala devam ettiğini dile getiren katılımcılar bu zulümlerin bitmesi gerektiğini, bir insan hakkı olan inanç ve vicdan özgürlüğü kapsamında alevi toplumunda kendi inançlarını serbestçe, özgürce yaşamaları gerektiğini ifade ettiler. Ancak bu insan hakkını elde edilebilmesi için tüm ezilen inançları yok sayılan toplumsal kesimlerin örgütlenmesi ve seslerini çıkarması gerektiği önemi üzerine konuşan panelistler, iktidarlarına oyunlarına karşı uyanık olunması gerektiğinin önemi üzerine düşüncelerini panele katılanlarla paylaştılar.

Alevi inançların yaşatılması için tüm Alevi kurumlara görevler düştüğünü AK-EL vakfının bu görevlerini yerine getirmek için elinden geleni yapması gerektiğini ifade eden panelistlerin konuşmalarından sonra hep birlikte vakfımız tarafından hazırlanan Aşure dağıtımı yapıldı.

Panele katılan yöremiz insanları, vakfımız tarafından geleneklerimizi yaşatmak için düzenlenen bu türden etkinliklerin her daim yapılması gerektiğini ifade ederek böyle bir günde yüzlerce insanımızı bir araya getirdiği için vakfımıza teşekkürlerini ifade ettiler.

DERSİM KATLIAMI PROTESTO EDİLDİ.

74 Yıl aradan sonra Dersim hala kızıl akıyordu. Munzurun gözelerinden hala kıpkızıl Kürt-Alevi köylülerinin kanları akıyordu. Durmamıştı kan, dinmemişti öfke. Yasak savmacı tarzdan dilenen 'özür' dindirmemişti Dersim'i.

Halka aradan geçen bunca yıla rağmen gerçekler anlatılmıyordu. "Siz isyan ettiniz bizde bastırdık." deniliyordu. Oysa gerçekler tamda tersiydi. Silahsız ve örgütsüz halk nasıl isyan edebilirdi. Dersim'lilerin yaptığı ordu güçlerinin saldırısı karşısında bir savunmadı. Kendilerini savunabilecek bir örgütlülüğe ve donanıma bile sahip değildi yoksul Dersim köylüleri. Çoluk çocuk ,kadın kız demeden hunharca katledildiler topluca.

CHP Tunceli Milletvekili HÜSEYİN AYGÜN'ün katılımı ile Dersim katliamının ardındaki gerçekler bir kez daha tartışıldı vakfımız düğün salonunda. Hüseyin Aygün Katliamı arka planını anlattıktan sonra bugünkü izleri üzerine görüşlerini aktardı. Sorulan sorulara cevap veren Aygün Katliamın tüm ayrıntıları ile açığa çıkması için bir mücadelenin yürütülmesi gerektiğini ifade etti.

Akçadağ ve Elbistanlılar piknikte buluştu

Mevsim yaza dönerken, bir bahar ayının son günlerinde binlerce insan aynı halaya durup aynı türküleri söyledi, aynı sofrada oturup aynı suyu içti. İstanbul metropolünün yarattığı tüm keşmekeşliğe rağmen binlerce insan acılarını ve sevinçlerini paylaştı. Binlerce insanımız kimi özel araçlarla kimi Avcılar, Bakırköy, Şişli, Ataşehir Bahçelievler belediyelerimizin o gün için vakfımıza tahsisi ettiği araçlarla Çatalca'ya aktı.

4 Haziran 2012 Pazar günü Çatalca'da düzenlediğimiz dan-goşt etkinliğimize binlerce AK-EL'li bir araya gelerek kucaklaşıp yaza merhaba dedi. Bir bölümü ekmeklerini kazanmak, bir bölümü köylerindeki değişik türden baskılar nedeniyle İstanbul'a yerleşmiş insanlar, 4 Haziran günü Koma Çiya'nın türküleri, Bedriye ve Dilek'in, Kamil Karakurt'un, Ozan Abbas'ın ve Hüseyin-Hayal'in türkülerini dinleyip halaya durdular. Yöremizin türküleri Çatalca'da da olsa bizleri birleştirdi, geleceğe umut aşıladı.

Başkanımız İbrahim Yirik'in konuşması ile başladı pikniğimiz. Ardından dan-goşt kazanları kurulup lokmalarımız hazır hale getirildi. Hep birlikte elbirliği ile dağıtıldı pilavlarımız. Bir olmaktan, diri olmaktan, vakfın çalışmalarına herkesin katkı yapması çağrılarını yaptı başkanımız. Güzel yöremiz Kürecik'e kurulacak füze rampasının kurulmamasını istedik hep birlikte.

Yöremiz doğumlu değişik resmi görevlerde bulunan dostlarımızın yanı sıra CHP İstanbul Milletvekili Mevlüt Aslanoğlu, Çatalca Belediye Başkanımız Cem Kara, Silivri Belediye Başkanımız Özcan Işıklar, Silivri CHP İlçe Başkanı Hüseyin Şahin, Bahçelievler CHP ilçe Başkanı Rıza Akbulut, Yöremize ait Derneklerin Başkan ve yöneticileri ve Halkların Demokratik Kongresi İstanbul 3. Bölge milletvekilimiz sayın A. Levent Tüzel bizleri yalnız bırakmadılar o gün. Sofralarımıza oturup sevincimizi ve coşumuzu paylaştılar. Eğitim sisteminde halk çocuklarının başına örülen 4+4+4 eğitim sisteminin varacağı sonuçları anlattı bize sayın milletvekilimiz. Kürecik'e kurulan füze rampa sistemini protesto için yaptığımız etkinliklerde yanımızda olan milletvekilimiz, hükümetin dış politikasını eleştirirken sıfır sorundan nasıl tüm komşularla sorunlu hale geldiğimizi anlattı.

Pankartlarımızla ifade etmiştik neleri istediğimizi. Nasıl bir dünyada yaşamak istediğimizi aynı sofraya oturarak, aynı halaya durarak söyledik hep birlikte o gün. Büyük bir iştahla yerken dan goştumuzu neleri özlediğimizi söylüyorduk aslında. O gün yârin yanağından gayrı her şey ortak olmuştuk Çatalca'da. Bu tür piknikler senede bir de olsa her yıl düzenlensin istedi kadınlarımız çocuklarımız...

AK-EL Vakfı Pinkikte Buluştu

Dernek	Başkanı	Tel
SEV-DER	SALMAN GÜMÜŞ	0535 558 19 49
AKÇADAĞLILAR-DER	VAİZ BALBAL	0532 441 08 60
HANÇERLİ-DER	ALİ ÖZEMİR	0530 871 22 44
KÜRECİKLİLER-DER	KÖSE AKGÜL	0532226 49 46
İKİNCİLER-DER	DOĞAN KARGIN	0532 243 45 40
GÜCÜK-DER	HASAN GÜNGÖR	0536 239 04 03
UZUNPINAR-DER	ALİ KILIÇ	0532 326 72 30
KÖŞK-DER	DOĞAN SARIBAŞ	0532 341 53 19

CANLI MÜZİK...

KEYİFLİ SAATLER...

300 kişi kapasiteli kapalı mekanı ve yazlık balkonu ile değerli misafirlerine ev sahipliği yapıyor.

Her gün 11.00-24.00 saatleri arasında açık olan mekanda düğünler davetler özel günler.

AK-EL ÇATI RESTAURANT

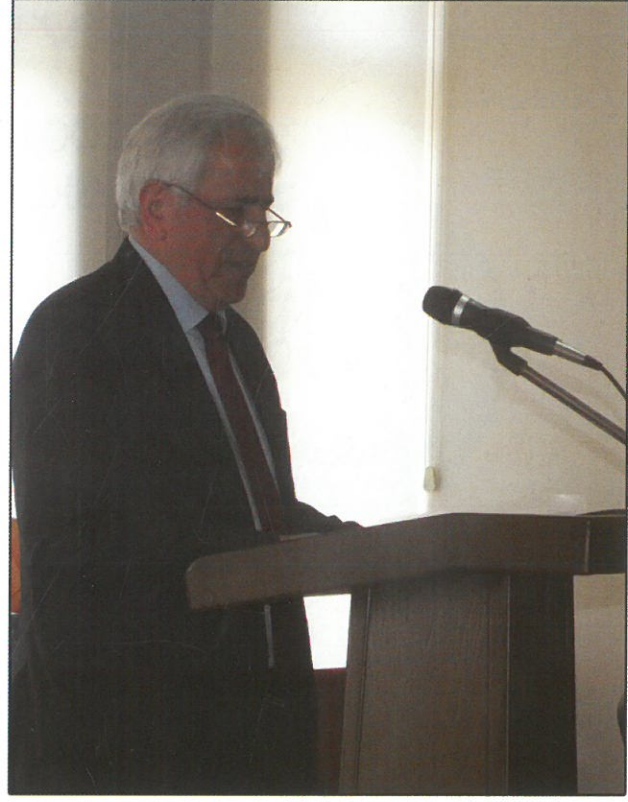
Tel: (0212) 656 81 11

AKÇADAĞ OKULLARARASI BİLGİ YARIŞMASI YARIŞMASI

Vakfımız bölgemizde okuyan öğrencilerimizin eğitimine katkıda bulunmak ve okumalarını teşvik etmek için Akçadağ ilçemizde liseler arası münazara yarışması düzenledi. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğümüzce gerçekleştirilen Liseler arası münazara yarışması Final karşılaşması Akçadağ Öğretmen evi Konferans salonunda 06 Nisan 2012 saat 10:00 da yapıldı.

Bu etkinliğe Vakfımızı temsilen Vakıf Başkanımız İbrahim YIRIK ile yöneticilerimizden İbrahim DOĞAN, Mehmet AKPINAR, ve Ergül ALTAN katıldıkları gibi Akçadağ İlçe Kaymakamı Erhan GÜNAY, İlçe Belediye Başkanı İbrahim KOŞAR, Jandarma komutanı yüzbaşı Ahmet bey, Emniyet müdürü Cem BOZDAĞ, Milli Eğitim Müdürü Mehmet ARSLAN, Ören Belde Belediye Başkanı Aziz BAKIR, Akçadağ Okul Müdür ve Yardımcıları, İl Genel Meclis üyeleri, Köy ve Mahalle muhtarları ile ilçedeki daire amirleri, sivil toplum örgütleri yöneticileri katılmışlardır. Finale kalmış okulların konularına iyi derecede hazırlandıkları görülmüş ve ilk üçe giren okulları temsil eden öğrencilere ve Okul Müdürlerine vakfımız tarafından değişik ödüller verilmiştir.

Münazara "İlk insanı mı mutluydu?", "Günümüz insanı mı mutludur?" konularını içermekteydi. "İlk insanlar mutluydu" diyen Çok Programlı Lise konusuna son derece iyi hazırlanmıştı. "Günümüz insanı daha mutludur" diyen Ören Liseside enaz Ç.P.L. kadar iyi hazırlanmıştı.

AKÇADAĞ OKULLARARASI BİLGİ YARIŞMASI YARIŞMASI

Vakfımızın burada düzenlemiş olduğu yarışmanın münazara şeklinde planlanmasının bir nedeni de öğrencilerimizde derslerinin dışında bazı toplumsal ve sosyal konularda araştırmalar yapmasını teşvik etmek diğer yanda teşvik edilen konularda öğrencilerimizde tartışma ve ikna etme yeteneklerini geliştirerek içerisinde yaşadıkları topluma daha ilerden yardımcı olmalarını sağlamaktır. Yapılan etkinlikte de görülmüştür ki öğrencilerimiz bu etkinliğe büyük bir heyecanla hazırlanmışlardır. Başarılı olmak için değişik okullar şeklinde gruplara ayrılan öğrenciler, diğer okulu ve jüri üyelerini kendi fikirlerine kazanmak için büyük bir çaba sarf etmişlerdir. Kendi fikirlerini savunabilmek için öğrencilerimizin değişik türden kitapları araştırdığına tanık olduk.

Halk oyunları ile başlayan münazara yarışması grupların kurulması ve jürinin salondaki yerini alması ile başladı.

Yarışmada Birinci olan Ören Lisesinden dört öğrencinin her biri diz üstü bilgisayar, İkinci olan Akçadağ Ç.P.L öğrencileri Tablet Bilgisayar, 3 Olan Akçadağ Lisesi öğrencileri de Fotoğraf Makinası ile ödüllendirildiler. Bu yarışmaların kendilerini araştırmaya ittiğini belirten öğrenciler bu yarışmayı düzenlediği için AK-EL Vakfının yöneticilerine teşekkürlerini iletiler.

Yöneticilerimizle Bir Araya Geldik

Vakıf yönetimimiz, başta Valimiz Sayın Mustafa MALAY, Vali yardımcımız Ali KAZGAN ve Ahmet DENİZ, Bahçelievler İlçe Kaymakamımız Şevket CİNBİR, Bahçelievler Belediye Başkanımız Osman DEVELİOĞLU, Belediye Başkan Yardımcıları, AKP Bahçelievler İlçe Başkanı ve yardımcıları, Sivil toplum örgütlerinden MİYAD Başkanı Yunus AKTAŞ, MASTÖB Başkanı Bekir AKYÜZ ve yöneticileri, ayrıca değişik sivil toplum kuruluşu yöneticisi ve farklı alanlarda değişik kademelerde bürokratik yapan yöremiz insanlarına 19 Aralık 2013 tarihinde vakıf lokantasında bir yemek vermiş bulunmaktadır.

Bu yemekte güdülen amaç, bir çoğu vakfımızı bilen bürokrat kesime vakfımızı bir ölçüde anlatmak, tanıtmak ve sıcak ilişkiler kurmaya yönelik düşüncedir.

Sıcak bir ortamda geçen yemeğimizde, Başkanımız İbrahim YİRİK, söz alarak herkese hoş geldiniz demiş ve kısa bir konuşma ile vakfın çalışmalarına değinmiştir. Gecenin sunumunu yapan Mehmet Karataştan, vakfımızın kuruluş amacını ve faaliyetlerini özet olarak anlatarak, konukları bilgilendirmiştir.

Söz alan İlçe kaymakamı Şevket CİNBİR yaptığı konuşmada Vakfımızı tanıdığını, faaliyetlerini takip ettiğini, yapılan faaliyetlerin bir birey olarak kendisini fazlasıyla memnun ettiğini, aynı toplumda yaşayan, aynı havayı soluyan bireyler olarak hepimizin özellikle gençlerimizin daha iyi ve çağdaş bir şekilde yetişmeleri için katkılar sunulmasını

gerektiğini, ondört milyonluk bir kentte komşuların dahi birbirini tanımaz hale geldiği bu dönemde, sivil toplum örgütlerinin büyük önem taşıdığını, bu tür vakıflar ile bu durumun telafi edilebileceğini, AK-El vakfının bir tabela vakfı olmayıp, önemli ve büyük bir hizmet yaptığını, üç yüzü aşkın öğrenciye burs vermekte olan bu vakfa bizler dahil herkesin katkı sunması gerektiğini, ve işbirliği içinde olunmasını, kendisinin de üzerine düşen görevleri yapmakta kaçınmayacağını, öğrenci bursu dahil bu hizmetlerin yapılması için katkı sunanların elleri öpüleli eller olduğunu ve alkışlanacak bir çalışma olduğunu, bu anlamda vakfa katkılarda bulunan tüm işadamlarına bir fert olarak ve Bahçelievler kaymakamı olarak teşekkürlerini ve saygılarını sunduğunu ifade etmişlerdir.

Söz alan Bahçelievler Belediye Başkanı Osman DEVELİOĞLU ise konuşmasında, " Vakıf yönetiminin böyle bir toplantı yaparak bizleri bir araya getirdiği için teşekkür ettiğini, böyle toplantıların zaman zaman yapılmasının önemli olduğunu, Vakfın üniversitede okuyan öğrencilere burs vermesinin önemli olduğunu, iş adamlarının içlerinde uhde olarak kalan düşüncelerinin yetişen gençler tarafından hayata geçirilmesi için yardımda bulunmalarının önemli olduğunu belirterek, Üç şeyin paylaşıldığında bir anlam ifade edeceğini söylemiştir.

Bunlardan birincisinin Bilgi olduğunu, bilginin paylaşılması halinde topluma, insanlığa faydalı işlerin yapılmış olacağını, Edison'un elektriği bulduğunda bunu insanlıkla paylaşmamış olsaydı bir anlam ifade etmiş olacağını ve insanlığın karanlıkta kalmış olacağını, paylaşarak insanlığa faydalı bir iş yapmış olduğunu ve bu bilgisini paylaşmış olduğunu,

İkincisinin Sevgi olduğunu, sevginin paylaşılması halinde büyüyeceğini ve her sorunun üstesinde gelinebileceğini ve bir anlam ifade edeceğini,

Üçüncüsünün ise Para olduğunu; paranın paylaşılması halinde bir anlam ifade edeceğini, işte vakfı kuranların, bu noktaya getirenlerin ve hala hizmet sunanların bu paylaşım düşüncesine sahip oldukları için başarıya ulaşılmış olduğunu, bu nedenle vakfı bu duruma getiren herkesi tebrik ettiğini ve kutladığını, herkesin bu işin ucunda tutmaları halinde bu ülke daha yaşanabilir, daha güzel bir geleceğe ulaşılacağını ve böylesi bir geleceğe çocuklarımızın layık olduklarını, bu nedenle de herkesin üzerine düşen göreve yapmaları gerektiğini söyleyerek, teşekkür etmiştir.

İŞ ADAMLARI İLE YEMEK

Çeşitli türden etkinlikler yaparak toplumumuzun tüm kesimleri ile bir araya gelen ve onlardan bölgemiz insanlarının daha iyi bir yaşam ve gelecek için destek isteyen vakfımız bu kapsamda iş adamlarımız ile bir araya geldi.

“Eğitim için bir mumda sen yak” sloganı ile gelecek nesillerimiz olan gençlerimizin daha iyi bir eğitim alabilmesine katkı sunmak için düzenlenen gecemiz, eğitimin toplumsal yaşam içerisindeki yeri ve önemi üzerine düzenlenen sinevizyon gösterimi ile başladı. Yöremiz iş adamları diğer yıllarda olduğu gibi bu yılda vakfımıza sahip çıktı. Vakfımızın daveti üzerine bir araya gelen bölgemiz iş adamları insana yardım etmenin güzel örneklerini verdiler.

Vakfımız restaurant salonunda bir araya gelen davetliler izledikleri sinevizyon gösterisinden sonra Vakıf başkanımız İbrahim Yirik'in vakfımızın dünden bugüne yürüttüğü çalışmaları, “bu çalışmaların ancak elbirliği devam edebileceğini” bunun için “tüm AK-EL'lilerin ellerini ve yüreklerini vakfımıza sunmaları, burs verilen yöremiz gençlerine bu bursların verilebilmesi için bu özveriye ihtiyaç olduğuna”na dair konuşmalarını dinledikten sonra yöremiz sanatçısı Bedriye'nin türkülerini hep birlikte dinleyip eğlendiler.

Gecenin sonunda “dayanışmanın insan olmanın bir özelliği, hele bizim gibi toplumlar için içerisinde bulunduğumuz bu zor koşullarda mutlak bir zorunluluk olduğunu” dile getiren konuklar “AK-EL Vakfının bu türden etkinlikler yaparak bunun önemini belirtmesinden memnun kaldıklarını” ifade ettiler.

VAKFIMIZIN MALİ GENEL KURULU YAPILDI.

AK-EL Vakfımızın mali genel kurulu 25 Mart 2012 günü vakfımız konferans salonunda yapıldı. Tüzük gereği her yıl düzenli olarak yapılan mali genel kurulumuz kurula katılan üyelerimizin oybirliği ile seçtikleri divan kurulu ile çalışmalarını yürüterek vakfımızın gelir ve giderleri değerlendirildi.

Divan başkanlığını İbrahim Sinemillioğlu divan üyeliklerini Şükrü İçöz ve Hasan Yıldız'ın yaptığı genel kurul son bir yıllık vakıf mali çalışmalarını değerlendirerek bir kısım yeni kararlar almıştır.

Saygı duruşu ile başlayan genel kurul vakıf saymanımız Mehmet Akpınar'ın sunduğu gelir gider tablosunda sonra vakıf başkanımıza ve üyelere konuşmaları için söz verilmiştir.

Bilindiği gibi vakfımız her yıl düzenli 300 Yüksek Öğrenim öğrencisine burslar vererek onların eğitimine katkı sunmaya çalışmaktadır. Bunun dışında yılın belirli günlerinde ihtiyacı olan yöremiz ailelerine erzak vs. yardımı yaparak toplumsal yaşamda bir ihtiyacı gidermeye çalışmaktadır. Yapılan tüm bu yardımlar vakfımız bütçesinde hatırı sayılır bir gidere neden olmaktadır. Bölgemizde yardımsever işadamlarından ve vakfımızın iktisadi işletmelerinden toplanan gelirlerle karşılanan bu giderlerin son bir yıllık tablosu çıkarılarak üyelere sunulmuş ve üyelerin bundan sonraki çalışmalar için sundukları öneri ve projeler değerlendirilmiştir.

AK-EL vakfına yaptıkları katkılarından dolayı tüm üye ve bölgemiz insanlarına teşekkür ederek söz alan vakıf başkanımız İbrahim Yirik "AK-EL'in tüm çalışmalarını eksiksiz yerine getirmesi için daha fazla katkı ve bağışlara ihtiyacımız var. İhtiyacı olan her insanımızın elini tutabilmeliyiz, yüzü vakfımıza dönük olan her gencimize, yaşlımıza ve ailelerimize yardım elimizi uzatmaktan bir an bile tereddüt etmemeliyiz. Bunun için bütün dostlarımızı yanımızda görmekten büyük bir sevinç ve onur duyarız." Diyerek vakfın gelirini arttırmak için vakfın kuruluşuna neden olan genel ilke ve prensiplerine ters düşmeyen her türlü projeyi ve öneriyi değerlendireceklerini ifade etmiştir.

Genel kurulda söz alan üyeler iktisadi işletmelerin bölgemiz insanları tarafından daha iyi değerlendirilmesini düğün salonu, restaurant ve kafeteryanın yöremiz insanlarına daha iyi nasıl hizmet vereceği konusunda değişik türden öneriler sunmuşlardır.

İsmail Ali Şahin

Söğüt Çayı üzerinde HES istemiyoruz!..

“Değirmenim su ister
Bostanım çapa ister
Kör olası HES’çiler
Esaslı kötek ister...”

Bir hayalettir dolaşiyor bölgemizde; kapkara bir hayalet. Her şeyimizi, ağacımıza, kayıımıza, bağımıza, bahçemize, hayvanımıza verecek bir damla suyu bile elimizden alacak bir hayalet. Yakın bir zamanda bölgeyi tümüyle insansızlaştıracak bir kara hayalet. Atalarımızdan kalan topraklarımızı yok pahasına ellerimizden alıp, bizleri tümüyle uzak diyarlara sürme projesidir bu aynı zamanda.

Mantar gibi Anadolu’nun bütün bölgelerine yayıldılar. Değişik bölgelerde kurulması planlanan yaklaşık 2000 Hidro Elektrik Santrali (HES) projesinden bahsediliyor. Ancak Anadolu halkının çeşitli eylem biçimleri ile protesto ettiği bu projelerin bir kısmı durdurulmuş, bir kısmı halkın daha az örgütlü olduğu derelerin, nehirlerin olduğu alanlara kaydırılmış durumda.

Anadolu’nun bütün halkı Karadeniz’den Akdeniz’e, Ege’den Marmara’ya, Doğu’ya Güneydoğu’ya kadar, tüm halkın ayağa kalkarak istemiyoruz dediği HES uyanıkları bu günlerde Söğütlü Çayımıza da göz dikmiş durumda. Söğütlü Çayımız hepimizin bildiği gibi Tapkırın köyümüz yakınlarında doğup Karahasanusığı, Kantarma ve Demircilik yakınlarından ilerleyerek Ambarcık’a gelir, oradan değişik kıvrımlarla ilerleyerek Ceyhan Irmağı’na dökülür. Ceyhan Irmağı aracılığıyla Akdeniz’de son bulur çayımızın yolculuğu.

Söğütlü Çayımızın geçtiği her yerleşim alanında su neredeyse her şeyimizdir. Gerçekten Söğütlü Çayı, tüm Elbistan Ovası için olduğu gibi özellikle dere etrafında yerleşimini gerçekleştiren bölge köylerimizin de vazgeçilmezidir. Oradan alınan su ile sulanır kayılarımız, bağımız, bahçemiz. Oradan alınan su ile sulanır hayvanlarımız. Oradan avlanan balıklar ile karnını doyurur köylülerimiz. Bölgede yaşayan hemen herkesin bu dere ile mutlaka iyi ya da kötü bir hikâyesi olmuştur.

Su insan hayatının devamlılığı için olmazsa olmazlardandır. Suyun olmadığı yerde insan hayatı bir yana, herhangi bir canlının bile yaşaması neredeyse mümkün değildir.

Son dönemlerde “dışardan doğalgaz ve petrol olarak elektrik üretiyoruz ve bu durum dışa bağımlılığımızı artırıyor. Ülkemizdeki dereleri, nehirleri ve ırmakları değerlendirerek elektrik üretebiliriz ve dışa bağımlılıktan kurtuluruz, elektrik daha da ucuza üretileceği için vatandaşa ucuza satılacak, insanlar buralarda iş imkânları bulacak, HES’in kurulduğu alanlarda çevre ve doğa daha da yaşanılır bir yer olacak” deniliyor. HES’lere yol veren fikrin propaganda ettiği fikir bu. Tümüyle yalan. İlk anda bakıldığında kulağa hoş gelen bir fikir gibi görünüyor. Oysa gerçekler tam da tersini söylüyor.

Bilindiği gibi kısaca HES’ler suyun hareket enerjisini elektrik enerjisine çeviren projelerdir. Ve bunun için suyun bir barajda toplanarak hareket gücünün oldukça artırılması gerekmektedir. Bunun için ana suyun çevresinde değişik kollardan akan suların da ana artere muhtelif araçlarla akıtılması gerekmektedir.

(HES Protestolarından)

Öncelikle HES'lerin kurulduğu ve şu anda faaliyet yürüttüğü alanlarda doğa tümüyle tahrip olmuş durumda. Suyun depolanacağı baraj alanları açmak için milyonlarca ağaç katledilmiş, ekilebilir araziler üreticilerin ellerinden yok pahasına alınarak köylüler topraksız, işsiz güçsüz bırakılmıştır. Büyük ırmaklara akan küçük derelerin suları muhtelif borularla kaçak olmasın diye ana barajlara taşınmış, bir hayvanın bile sulanabileceği bir damla su açıkta bırakılmamıştır. Bu boruların geçeceği alanlardaki tüm ağaçlar yok edilmiş, kimi yerlerde tepeler ve dağlar eritilerek barajlar yapılmıştır. Suyun doğal akışı içerisinde yeşerttiği ağaçlar yok olduğundan dolayı ağaçların çevreye saldırdığı oksijen oranları düşmüş bilinen "memleket havası" ortadan kaybolmuştur.

Elektriğin veya üretilen enerjinin vatandaşa ucuza satılacağı propagandası ise kara bir yalandan öte bir şey değildir. Her ay artan elektrik faturalarımızdan bunu görmek mümkün. Doğalgaz ve petrol olarak ürettiğimiz elektrikten dolayı dışa bir bağımlılığın olduğu bir gerçek; ama HES'leri kuran firmaların büyük bir bölümününün dış sermayeli şirketler olduğu düşünüldüğünde dışa bağımlılıktan kurtulmuş mu oluyoruz diye sormak gerekiyor.

HES'in arkasında yatan fikir, insan hayatı için vazgeçilmez olan suyun metalaştırılması ve parayla vatandaşa satılmasıdır. Yoksa HES projelerine milyon dolarları yatıran firmaların hiç te derdi değildir vatandaşın durumu. KURTEKS'in Adıyaman Gölbaşı ve Sincik ilçelerindeki HES'lerinin maliyeti 35 milyon doları bulmaktadır.

Atamızdan dedemizden bizlere emanet bırakılan suya el koymadır bunun adı. Sularımıza el koyup bizlere parayla satmak istiyorlar ve bunun için milyon dolarlar harcıyorlar para babaları. Söğüt Çayı üzerinde kurulması düşünülen HES'in maliyeti ortalama olarak 8 milyon dolar civarında.

Ama görünen o ki, Anadolu halkı dünden kendisine emanet olarak bırakılan Suyu öyle kolay kolay teslim etmeyecek bu açgözlülere. Anadolu'da şu anda köylülerle bu açgözlüler arasında süren bu savaş, gelecekte büyük savaşlara neden olabilecek küçük çaplı su savaşlarıdır.

Küçük çaplı meydan muharebeleridir. Kim kazanacak göreceğiz; suyuna sahip çıkan halk mı yoksa bir avuç para canlısı açgöz mü?

HES'ten önce

HES'ten sonra

Söğüt çayı üzerine HES kurmaya talip olan ve esas faaliyet alanı tekstil olan KURTEKS Tekstil Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. Gölbaşı ve Sincik ilçelerinde yaptığı gibi buradan da "enerji üreteceğim" adı altında akarsuyumuza göz dikmiş durumda. Enerji gerekçesiyle doğamızı ve çevremizi tahrip etme pahasına kar peşinde. Doğallığında akan ve tüm planlarını bu dereye göre yapmış halkın suyunu gasp etmedir bunun adı.

İsmail Ali Şahin

Bütünüyle kullanım hakkı köylülerimizde olan ve olması gereken Söğüt Çayımızın bizlere sağladığı olanaklara ulaşmak, eğer bu proje gerçekleşirse artık mümkün olmayacak. Çünkü Söğüt Çayı ve ona değişik yerlerde irili ufaklı dökülen tüm dereciklerin hepsi artık KURTEKS'in olacak. Firma Söğüt Çayını ve ona akan derecikleri borulara hapsedebilecek ve kuracağı barajlara aktaracaktır. Barajını ve borularını kuracağı özel güvenliklerle koruyacaktır. Hayvanlarımızı ve ağaçlarımızı sulamak artık tarih olacaktır. Çünkü suyun her türden kullanım hakkı artık bu firmada ya da firmalarda olacak.

Diğer yandan bu firmalar tarafından 49 yıllığına kiralanana bu sular artık son bulduğunda bölge terk edilecek. Unutulmaması gereken bir nokta var ki her barajın bir ömrü vardır. Baraj ömrünü doldurduğunda bugün ağız dolusu konuşan bu firmalar bölgeyi terk edecektir. Çünkü artık buradan para kazanma işi bitirilmiştir, bölgenin posası çıkartılmıştır. Terk edilen bölgeler çamurlaşarak bataklıklara dönüşecektir. Özgürce akan dereler aracılığıyla akıp giden alüvyonlar bu kez barajda birikecek ve bu ilerleyen zamanda bataklığa neden olacaktır.

Derelerde birçok canlıya hayat veren su, artık su olmaktan çıkmış bir sıvı haline dönüşmüştür. Ve artık bölge bütünüyle yaşanmaz hale gelmiştir. Bölgede insan kalmamış, hayvancılık ölmüş, tarım bütünüyle bitmiştir. Yanılmak isterim ama çok değil, 40-50 yıl sonra karşılaşacağımız tablo tam da budur.

Bölge ÇED yöneticileri yanlarına il tarım müdürlüklerini de alarak, köylerimizde muhtarlarımızı ve bölgemizin ileri gelenleri toplayarak bu yatırımın gerekliliği üzerine propaganda yapıp duruyorlar. HES'çiler bugün ülkemizde halka karşı örgütlenerek bir platform çatısı altında bir araya gelmiş durumdadırlar. HES'lerin çevreciliğinden, daha çok HES'in daha çok okul, daha çok hastahane, daha çok yol ve daha çok zenginlik olduğu kara propagandası yapılıp duruluyor. HES'in kurulduğu hangi bölgede bunlar gerçekleşmiş ve halkın hizmetine sunulmuştur? Karadeniz'in halkı mı, Ege'nin halkı mı zenginleşmiştir? Yoksa suyu ele geçiren bir avuç iktidar yanlılarını servetlerine servet katmıştır?

Yalan yanlış bilgilerle köylülerimizi susturmaya ve olası bir tepkinin önünü kesmeye çalışıyorlar. 100'ü aşkın insanın buralarda çalışacağı söylenerek bir anlamda sus payı verilmektedir. Anadolu'nun değişik yerlerinde çok ciddi denilebilecek bir muhalefetin bölgemizde de çıkmaması için projenin yaratacağı tahribatlar gizlenmeye çalışılmaktadır. Oysa gerçekler tam da yukarıda anlatmaya çalıştığımız gibidir. Peki bu projenin bölgemizde gerçekleşmemesi için neler yapabiliriz. Nelerin yapılabileceğini diğer bölgelerdeki HES karşıtı platformların verdiği mücadele örnekleri göstermektedir.

"Kısaca yapılacak şey, suyumuzu, toprağımıza ve çevremize sahip çıkmaktan, çevremiz için güçlü dayanışma platformu kurmaktan geçiyor."

Kısaca yapılacak şey, suyumuz, toprağımıza ve çevremize sahip çıkmaktan, çevremiz için güçlü dayanışma platformu kurmaktan geçiyor. Yazımızın

başında yer alan, Karadeniz'deki HES karşıtı mücadelenin içerisinde köylülerimizin deneyimlerinden çıkarak yazdıkları dörtlük birçok şeyi ifade etmektedir. Yöremizin bütün dernekleri, bütün seçilmişleri aklıselim bütün insanları "Söğüt Çayı üzerinde HES istemiyoruz" diye ayağa kalkmalı, aksi takdirde yarın çok geç olabilir. Gelecek kuşakların bugün bizden beklediği budur.

"Söğüt çayı üzerinde HES Projesini gerçekleştirmek için yapılan toplantı"

Yeni bir anayasaya doğru

Seyit Ali Durmaz

Son dönemlerde ülkemizin hemen tüm entelektüellerinin fikirlerini çeşitli platformlarda dile getirdiği bir tartışmadır sürüp gidiyor. Bu tartışmalar ülkemizin bundan sonra nasıl bir anayasa ile yönetilmesi gerektiği üzerinde devam ediyor. Toplumsal yaşam içerisinde yer alan sınıfların bütün olanakları ile bu tartışmalarda taraf olması gerekirken, hala bu tartışmalar bu raya oturabilmiş değil. Egemen sınıfların ne istediği ülkenin nasıl yönetilmesi ve bunun hangi kıstasları esas almış bir anayasa ile yapılması gerektiği konusunda fikirleri net ve bunu tüm olanakları ile hazırlanmakta olan anayasa çalışmalarına sokabilmiş durumdadır. Ancak toplumun ezilen kesimleri henüz bu tartışmalara cepheden bir duruşu sergileyip, kendi demokratik anayasalarını anayasa hazırlayıcılarına şimdilik kabul ettirebilmiş değiller.

Türkiye toplumundaki egemen sınıfların çıkarlarını esas alarak kaleme alınan ve yeni sivil bir anayasa denilerek etrafını örmeye çalıştıkları anayasa çalışmalarına, toplumun diğer kesimleri yani işçiler, emekçiler, üretici köylüler, çevreciler, değişik uluslara mensup halklar, kadınlar, gençler, değişik inanç çevreleri, aydın ve sanatçı çevreleri kendi talepleri etrafında sıkıca bir araya gelerek, bunlar için örgütlenme ve taleplerinin anayasada hayat bulması için bir mücadele hattına giremez ise anayasada kendilerine yer bulamazlar. Adına ne denirse densin, ister cunta, ister sivil anayasa veya ileri demokratik anayasa, eğer hazırlanan anayasa da toplumsal sınıf ve çevreler, anayasa çalışmaları içerisinde bu tarzda yer almaz ise o anayasanın demokratik olamayacağı aşikârdır. Ve kabul gördüğünün ertesi günü yeniden tartışılır bir pozisyonda olacaktır.

Egemen sınıfların dışındaki diğer toplumsal sınıfların ve esasen demokratik bir anayasaya ihtiyacı olan sınıfların, cılız çıkan seslerini hızla gürleştirmeleri gerekmektedir. Kürt ulusu bu konuda toplumun diğer ezilen sınıflarına nazaran daha ileriden bir tutumu ortaya koyarak, taleplerinin anayasada yer alması için sürekli ayakta durmaktadır. Ezilen ve inançları yok sayılan Alevi kesimlerin anayasal talepleri için dönem dönem yaptıkları gösteri ve açıklamaları ise henüz çok cılızdır ve güçlü değildir. Diğer ezilen inanç kesimlerinin ise sesi henüz çok gerilerden gelmektedir. Değişik zamanlarda ve değişik alanlarda irili ufaklı işçi, emekçi genç ya da kadın gruplarının dönem dönem ifade ettikleri anayasal talepleri ise henüz egemen güçlere geri adım attırarak düzeyde değildir. Bu sınıf ve grupların sendikal ve mesleki örgütlerinin büyük bir bölümü aidatını aldıkları üyelerinin çıkarlarını tutarlıca savunabilecek bir pozisyonda durmamaktadır. Bu durum böyle devam ederse hazırlanan anayasanın demokratik ve halkçı bir anayasa olmasını beklemek pek de mümkün görünmemektedir. Anayasayı sözüm ona bir sivil ekibin hazırlaması bu gerçeği değiştirmeyecektir. Hazırlayan çevrenin kimin hangi sınıfların siyasi temsilcileri olduğu son derece önemlidir.

Abant Gölü'nün lüks otellerinde ya da Kızılcahamam'larda üç beş kendi sivil ama kafası sivil olmayan adamın bir araya gelerek yazdığı metinler çerçevesinde devam eden bir tartışmanın sonucunda ortaya çıkacak bir anayasanın demokratik olmayacağı, toplumsal sınıfların sorunlarını çözmek bir yana çelişkileri daha da büyütecek bir anayasa olacağını bugünden söylemek bir kâhinlik olmasa gerek.

Ancak tüm sınıf ve çevrelerin demokratik yollardan anayasayı hazırlamak üzere seçilmiş temsilcilerinin önderliğinde yürüten bir anayasa çalışmasının demokratik olabileceğinden bahsetmek mümkündür. Kaldı ki bir anayasanın, eğer kabul gördüğünün ertesi günü tartışılmasını istemiyor isek bu çalışmanın tüm mahalle, köy, il ve ilçede, hayatın olduğu her alanda; fabrika, köy ve devlet kurumlarında çalışan milyonlarca emekçi tarafından genç, kadın ve inanç grupları içerisinde tartışılarak hazırlanması gerekmektedir. Hazırlanışı itibarıyla demokratik olmayan bir anayasanın içeriğinin demokratik olacağından bahsetmek mümkün değildir. En azından ülkemizin bugün şartlarında bu mümkün değildir.

Anayasalar esasen toplumdaki sorunları çözmek için yazılmazlar. İnsanlık tarihinin dünden bugüne yarattığı tüm anayasalar toplumun iyi ya da kötü bir sonuca ulaştırdığı sorunlarını yazılı olarak güvenceye alan metinlerdir. Bir başka deyişle anayasalar, dünden bugüne toplumdaki tüm sınıflar mücadelesinin sonucu olarak ortaya çıkan sonuçları yazan temel yasalar durumundadır. Ülkenin durumu neyse, hangi aşamadaysa anayasalar onu resmeder. Hazırlanacak olan anayasa toplumdaki sorunları çözmek için bir sihirli değnek değildir, Anayasa yazıldıktan sonra toplumdaki sorunları bir sihirli el gibi çözecek değildir. İnsanlığın bugüne kadar meydana getirdiği bir anayasalar, toplumdaki irili ufaklı hiç bir sorunu çözmek için sihirli bir rol oynamamışlardır. Tolumdaki sorunların çözümü, sorunlarla yüz yüze kalmış sınıf veya toplulukların, sorunlarının kendi lehlerine çözülmesi için örgütlü oldukları kadarıyla bir mücadele içerisine girmeleri ile mümkündür. Bu tarihsel gerçek dün de böyleydi yarın da böyle olacaktır.

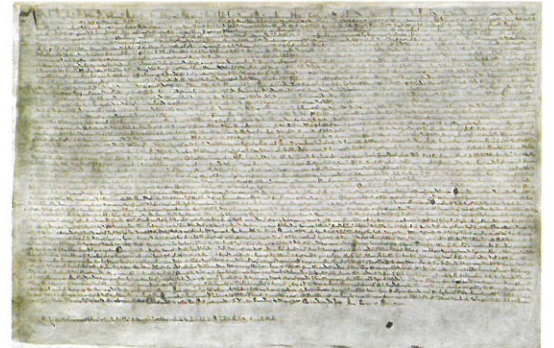
. Elbette ki insanlık ilerleyen bir süreçte, tarihin ilerleyen bir evresinde yazılı bir anayasaya da gerek görmeyecektir. Ancak bu yeni bir insan biçiminin ve yeni bir toplumsal sistemin oluşması ile mümkündür. Sınıflı her toplumda karşılıklı sınıflar arasında yazılı ya da genel toplumsal temayül olarak bir anayasaya ihtiyaç vardır. Aksi takdirde sınıflar arası ilişkileri organize etmek mümkün olmayacağından, bir anarşinin çıkmasına da neden olacaktır. . İnsanlık tarihinin ilk evrelerini bir kenara koyarsak, sınıflı toplumların başlamasıyla yani köleci toplumlarda her şeyi belirleyen, astığı astık, kestiği kestik olan köle sahiplerinin ağzından çıkan her şey köleler tarafından ancak hayata geçirilecek bir emir olarak görülüyordu. Büyük köle toplulukları, henüz kendilerini hakları olan insanlar olarak bile görmüyordu.

Spartaküs ve benzeri köle isyanları ile köleler de kendilerini insan olarak görmeye ve bir kısım haklarının olduğunun farkına vardılar. O günlerden bu yana toplumsal sınıflar arasında bazen yazılı, bazen sözlü (bugünkü gibi) etraflıca çerçeveye sahip olmasa da insanlığın ilk anayasaları yazılarak bugüne gelindi. Bu durum ilk yazılı anayasa diyebileceğimiz "Magna Carta" metninden bu yana bu böyledir.

Magna Carta (Büyük Ferman)

İnsanlık tarihinin ortaya çıkardığı ilk yazılı anayasa denilebilir. 1215 yılında İngiliz Kralı John ile İngiliz baronları ve Papa III. Innocent arasında imzalanan bu antlaşma kralın yetkilerini sınırlamış, İngiliz soylu baronlarına kısmi özgürlükler vermiştir. Baronlarla İngiliz kralı arasındaki bu antlaşmada İngiliz kralı geri adım atarak bazı yetkilerinden feragat etmiş, kanunlara ve hukuka uygun davranacağını altına imza atmak zorunda kalmıştır. Baronların ve papanın gücü kralın sonsuz gücünü elinden alarak ona bu geri adımı attırmıştı. Getirilen özgürlükler soylu baronlar ve kilise içindi; yoksul köylülük zaten adam yerine konulmuyor, onlar köleydiler.

Bugün bile değişik ülkelerde dönem dönem yürütülen anayasa çalışmalarında Magna Carta metninin 39. maddesi esin kaynağı olmaya devam etmektedir. Buna göre "Özgür hiç kimse kendi benzerleri tarafından ülke kanunlarına göre yasal bir şekilde muhakeme edilip hüküm giymeden tutuklanmayacak, hapsedilmeyecek, mal ve mülkünden yoksun bırakılmayacak, kanun dışı ilan edilmeyecek, sürgün edilmeyecek veya hangi şekilde olursa olsun zarara uğratılmayacaktır."

Magna Carta (Büyük Ferman) Antlaşması

Bu antlaşmanın yapıldığı 1215 yılına kadar İngiltere’de İngiliz soylu baronları ve kilise ile krallık arasında bir dizi mücadeleler olmuş (kimi ayaklanmalar, kimi kralın talep ettiği vergileri vermemek vs. gibi) ve İngiltere bir kaos içerisindedir. Kral artık yönetmekte zorlanmıştır. Aslında insanlık tarihinin anayasal yaşamının ilk basamaklarından olan bu antlaşma, İngiltere’nin o günkü halini bizlere sunmaktadır. Görünen odur ki kralla feodal derebeyler arasında süre giden mücadele, feodal derebeylerinin kısmi çıkarlarını gözeten bir “anayasa benzeri bir metin” ortaya çıkarmıştır.

İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi

Hemen her anayasa tartışması başladığında tüm çevrelerin bahsettiği ve hazırlanacak metnin ana başvuru kaynağı olarak kabul edilen bir diğer metin, büyük 1789 Fransız Devrimi ile kaleme alınan ve o günden bugüne hala yol gösterici durumunda olan “İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi” olmuştur.

Kapitalist üretim ilişkilerinin gelişimi ile birlikte başta Fransa olmak üzere, hemen hemen tüm Avrupa kıtasında kapitalist üretim araçlarına sahip burjuvalar ile feodal üretim ilişkilerini sürdüren feodal derebeyleri arasında kıyasıya bir mücadele gelişmeye başladı. Bu mücadelenin bir amacı da ülke yönetimini veya bir başka deyişle bir üst yapı kurumu olan devlet mekanizmasını sınıfların kendi çıkarları açısından yeniden düzenlemektir. Peşine çalışan milyonlarca işçi ve köylüyü katan Fransız burjuvazisi “Özgürlük, Eşitlik ve Adalet” sloganları ile sokaklara çıkarak parlamentoyu ve devlet aygıtını kendi çıkarları doğrultusunda yeniden düzenledi. Artık burjuvazi bir politik güce sahipti ve gelişimi için önünde var olan engelleri kaldırmıştı.

26 Ağustos 1789’da kaleme alınan “İnsan ve Yurttaş Hakları Manifestosu”, parlamentoda karar altına alınarak ilan edildi. 17 maddeden oluşan bu bildiri 4 Ekim 1789’da yeniden yazılan Fransız Anayasası’nda hala bir önsöz olarak yer almaktadır. Bu bildiri Avrupa kıtasında yayımlanmış ilk insan hakları bildirisi konumundadır ve günümüz açısından da hala birçok anayasanın yazılmasında tartışma konusu ve referans olarak ele alınmaktadır. Artık olan biten şudur: Feodal üretim ilişkileri ve onun üst yapı kurumları burjuvazi tarafından ele geçirilmiş ve anayasa da dâhil, tüm devlet kurumları kapitalist sistemin bekaası için yeniden düzenlenmiştir. Çalışan milyonlarca işçi ve köylü için artık emeğini “özgürce satma” devri başlamıştır.

Ancak ne yazık ki bu özgürce satışın kurallarını da kapitalistler belirlemiştir. Diğer yandan artık bireyler tek tek bir feodalın malı olmaktan çıkmış, emeğini “özgürce” satan bireyler haline dönüşmüştür.

“1789 Fransız İhtilali”

Zira kapitalizmin ve kapitalistlerin yaşaması için emek işgücüne ihtiyaç vardır. Ve bu emek ne kadar ucuza elde edilirse kapitalist o kadar daha çok para kazanacaktır.

Fransa’dan yayılan bu dalga değişik biçimler olarak tüm Avrupa kıtasına ve Amerika’ya yayılmıştır. Kapitalizm, tüm anakaralarda giderek egemen hale gelmiştir. Ve kapitalistler ve egemen güçler, ülkelerindeki ilişkileri kendi çıkarları doğrultusunda düzenlemek için kimi geriden gelen ilişkileri ve eğilimleri de dikkate alarak yeni anayasalar kaleme almaya başlamıştır.

1871 Paris Komünü ve Anayasa

Ancak yüzyıl kadar sonra 1871’de yine Fransa başta olmak üzere, tüm Avrupa kıtasında kapitalistlerin aşırı kâr hırsı sonucu azgınca sömürdükleri, yüzyıl önce peşlerine katıp iktidar aygıtlarını ele aldıkları işçiler, mevcut durumdan hoşnut olmayıp kendi iktidarlarını ve kendi anayasalarını yazmak istediler. Bunun için ayaklandılar ve Fransa’nın başkentini, Paris’i ele geçirdiler. Artık Fransa’da henüz tüm ülkeye hükmetmese de, sadece Paris’le sınırlı olsa da ülkenin diğer bölgelerindeki milyonlarca işçi ve emekçiye esin kaynağı, yol gösterici olan bir “işçi cumhuriyeti” vardı.

Dünya’da artık farklı bir anayasa yazılıyor ve uygulamaya giriyordu. İlk defa milyonlarca çoğunluğun çıkarlarını esas alan yepyeni bir anayasanın hükümleri uygulanıyordu. Uygulanan bu hükümler ilerde 1917’de Rusya’da devrim yapan Sovyetler Birliği anayasasının temel hükümleri durumunda olacaktı.

Bütün yönleri belirlenmemiş te olsa bu hükümler o günden bu güne milyonlarca işçi, emekçi tarafından savunulan ve hala ısrarla talep edilen hükümler durumundadır.

Seyit Ali Durmaz

1871'de Paris'te iktidarı alan işçiler ve onları destekleyen emekçiler seçimle oluşturdukları bir komünle Paris'i yönetmeye başlamış, orduyu ortadan kaldırarak yerine silahlanmış halkın gücünü koymuşlardır.

Her kademedeki devlet memurları seçimle işbaşına gelmiş ve maaşları sınırlandırılmıştır.

Seçimle işbaşına gelen halk temsilcilerinin yine seçimle görevden ayrılması hükmü uygulanmış, devlet ile kiliseyi birbirinden ayıran laiklik ilkesi uygulanmıştır. Kadın ve çocuk emeğinin istismarına yönelik kararlarla birlikte, ağır işkollarında çalışan işçilerin çalışma koşullarının işçiler lehine düzeltilmesi dair hükümler hayata geçirilmiştir. Halkın temel eğitim, sağlık ve barınma gibi sorunları üzerine bir dizi kararlar alınmıştır.

Alınan hükümler işçilerin ve emekçilerin işbaşında olduğu sadece Paris'te hayata geçirilse de burada alınan kararlar, ileride kaleme alınacak anayasalarda halkın uygulanabilir talepleri olarak tarihe geçmiştir. Bugün bile ülkemizde kaleme alınması düşünülen anayasada, bu taleplerin anayasada nasıl yer alacağı konusu üzerine emekçi halkın temsilcileri ile egemen güçlerin temsilcileri arasında bir tartışma ve mücadele verilmektedir.

Paris Komünü, 62 günlük bir egemenlik te olsa işçiler ve emekçilerin ele geçirdiği devlet mekanizmalarını nasıl yönettiklerinin, işçilerin ve emekçilerin anayasa çalışmalarını nasıl yürüteceklerinin, özgürlüklerden, demokrasiden, insan haklarından, eşitlik ve adaletten, laiklikten ne anladıklarının ipuçlarını vermesi bakımından son derece önemli bir yere sahiptir.

Sovyet Devrimi Ve Anayasa

1917 yılında Sovyetler Birliği'nde bir işçi devrimi ile iktidarı ele geçiren işçiler ve emekçiler dünyanın ilk demokratik anayasasının temellerini attılar. İlki 1924 yılında yazılan anayasa, devrimin ilk dönemlerinden ihtiyaç duyulan emekçilerin tüm haklarını garanti altına almış ve bu anayasa 1936 yılına kadar yürürlükte kalmıştır.

1936 yılında hazırlanan yeni anayasa dünyanın ilk en demokratik anayasasıdır. Ülkedeki milyonlarca işçi ve emekçinin ve ezilen ulusların haklarını tam bir hak eşitliği temelinde ele alarak yürürlüğe koymuştur. Bu anayasa, sadece içerdiği hükümler bakımından değil aynı zamanda yapılış ve hazırlanışı bakımından da demokratiktir. Anayasanın hemen her maddesi mahallelerde, fabrikalarda, köylerde hayatın olduğu her alanda geniş bir kesim tarafından tartışılmış ve buralardan karar altına alınan öneriler anayasa komisyonuna öneri olarak iletilmiştir.

Başını Joseph Stalin'in çektiği anayasa komisyonu tüm bu önerileri dikkatle izlemiş ve anayasa metni böyle hazırlanmıştır. Hazırlanan bu metin sonradan tekrar halkın onayına sunulmuş, halktan alınan onaydan sonra bu anayasa 1977 yılına kadar yürürlükte kalmıştır.

Hazırlanan bu anayasanın bir diğer özelliği ise dünyanın ilk sosyalist anayasası olma özelliğidir. Hazırlanışı ile diğer burjuva-kapitalist ülkelerdeki anayasalardan çok farklı olan Sovyet Anayasası hemen her maddesinde, tüm ezilen sınıf ve halklara tam bir hak eşitliğini öngörmekte idi. Sosyal devlet ilkesini en iyi bu anayasada görmek mümkün. Laiklik ilkesi kendisini en iyi bu anayasada ifade etmiştir. Din, vicdan ve ibadet özgürlüğü, ulusların kendi kaderlerini nasıl tayin edecekleri, kadın ve çocuk hakları, ifade ve düşünce özgürlüğü gibi anayasaların temel hükümleri emekçiler lehine ilk kez bu anayasada kaleme alınmıştır. Halkın eğitim, barınma, seyahat, ısınma ve sağlık gibi temel ihtiyaçları bu anayasada milyonlarca emekçinin çıkarları esas alınarak kaleme alınmış hayata geçirilmiştir.

1936 Sovyet Anayasası tüm burjuva anayasalarına karşı sosyalist bir anayasanın nasıl olması gerektiğini ifade etmesi bakımından bugün bile araştırılması gereken bir metindir. Bıraktığı derin izler bakımından bu anayasa, ileriye doğru giden insanlık tarihinin elinde bir kılavuz olmaya devam etmektedir.

Türkiye'deki anayasal süreçler

Türkiye'de anayasal süreçlerin tarihi ne yazık ki çok eskilere gitmez. Osmanlı İmparatorluğu döneminde padişahın tek ve tartışılmaz otoritesi her şeyin üstündedir. Denilebilir ki padişahın ağzından çıkan her şey bir anayasa hükmündeydi ve bu durumu tartışmak bile "kelle"den olmak sebebiydi. Kanun koyucu son tahlilde padişah, uygulayıcılar ise sadrazamlar vs. idi. Ancak Dünyadaki siyasal ve ekonomik gelişmelerden Osmanlıların bütün azametine karşın etkilenmemesini beklemek olamazdı; nitekim öyle oldu.

1800'li yıllarda bir yandan Osmanlı Hanedanı'nın kendi içerisindeki "ailevi" iktidar kavgalarının ötesinde ülkeyi, özellikle de Rumeli, Anadolu ve Mısır gibi taşra vilayetlerini yönetmekte zorlanan ve iktidarı Ruscuk Ayanı Alemdar Mustafa Paşa aracılığıyla ele alarak padişahlığını ilan eden II. Mahmut, ayanlara bir kısım tavizler vermek zorunda kaldı.

İstanbul'a gelen ayanlarla (dönemin büyük derebeyleri) 29 Eylül 1808'de yapılan ve tarihe Sened-i İttifak adıyla geçen antlaşma Osmanlılar'da padişah egemenliğine rağmen yapılan ilk antlaşmaydı. 1215'te İngiltere kralının imzaladığı Magna Carta antlaşmasının da çok gerisinde olan bu antlaşma ile ayanlara bir kısım tavizler verilmiş ve Osmanlı Hanedanı II. Mahmut bu vesile ile geçici bir süre de olsa iktidar koltuğunda daha rahat oturmuştur.

7 madde ve 1 ekten oluşan Sened-i İttifak'a göre; Osmanlı devlet düzeninin bozulduğu ve devlet otoritesinin sarsıldığı kabul edilmiş ve bu antlaşmanın devleti yeniden kuvvetlendirilmesi için yapıldığı ifade edilmiştir. Bu antlaşmaya göre ayanlara sadrazamın bir kısım kanuna aykırı rüşvet, yolsuzluk gibi kimi uygulamalarına karşı çıkma hakkı verilmiştir. Ayanlar bu antlaşma ile mallarını ve mülklerini korumayı güvence altına almış, fakir-fukara diye tabir edilen halkın aşırı vergiler ile ayanlar tarafından fazla sıkıştırılmaması istenmiştir. Her ayana kendi egemenlik alanındaki bölgede düzeni sağlama yetkisi verilmiş, padişah vekili olarak sadrazamdan gelen tüm emir ve yasaklara uyma zorunluluğu getirilmiştir.

Ek maddeye göre ise görevle gelen her sadrazam ve şeyhülislamın bu antlaşmayı imzalayarak görevine başlaması ve bizzat padişahların bu antlaşmanın sürekli uygulanmasını denetleme yetkisi vermiştir.

Tanzimat Fermanı

Sened-i İttifak antlaşmasından yaklaşık 30 yıl sonra 3 Kasım 1839'da Osmanlılarda "modernleşme" hareketleri zayıf ta olsa devam etmiş ve kimi küçük adımlar atılmıştır. Tanzimat döneminin başlamasıyla Padişah Sultan Abdülmecit tarafından kimi demokratik adımlar atılmıştır. Kuşkusuz atılan bu demokratik adımların bir takım nedenleri vardı. Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa meselesinde Avrupa'nın desteğini almak, Avrupa'nın Osmanlı iç işlerine karışmasını engellemek, Fransız İhtilali'nin etkisini kırmak, Müslüman olmayan gayrimüslimleri ve durumundan şikayet eden halkı yeniden Osmanlı'ya bağlamak gibi.

Özellikle Müslüman olmayan halkların haklarını güvenceye alan kanunlar çıkarılmıştır. Yargılamada açıklık ve yargılamadan kimsenin idam edilemeyeceği hükmü kabul edilmiştir. Herkesin mal ve mülküne sahip olması ve bunu miras olarak devredebilmesi kabul edilerek özel mülkiyet güvenceye alınarak müsadere kaldırılmıştır. Çok küçük te olsa bu ileri adımlar 1856'da yayımlanan İslahat Fermanı'yla devam ettirilmiştir.

"Tanzimat Fermanı"

İslahat Fermanı

18 Şubat 1856'da ilan edilen İslahat Fermanı, Tanzimat Fermanı tarafından ilan edilen reformları daha da genişletmiştir. Örneğin gayrimüslimlere devlet memuru olma ve askeri okullara girme hakkı, din değiştirmede ölüm cezası kaldırılarak serbestlik sağlanmıştır. Yine Tanzimat Fermanı ile gayrimüslimlerin yönetimsel ve dinsel olarak kendilerini yönetme hakkı ve yine bu kesimlerden alınan vergilerde kimi iyileştirmeler sağlanmıştır. İslahat Fermanı'nın Tanzimat Fermanı'nın daha da islah edilmesi denilebilir.

Seyit Ali Durmaz

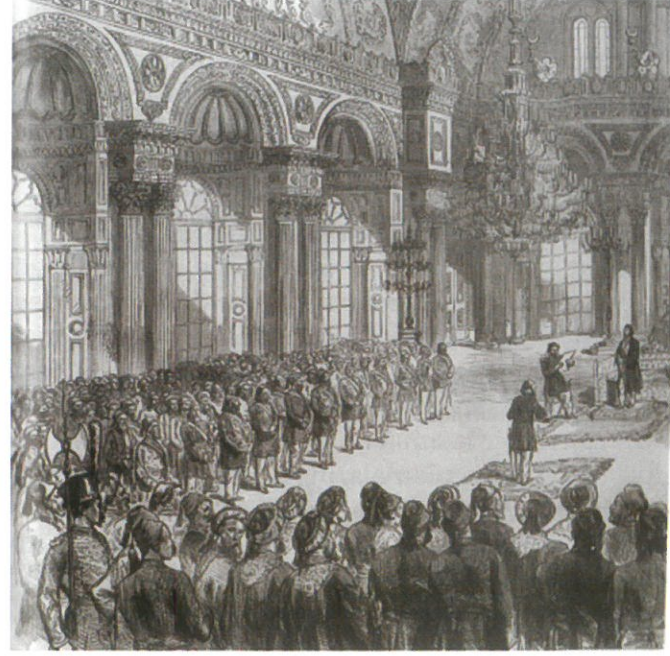
I. Meşrutiyet ve Kanun-i Esasi

1876 yılında ilan edilen 1. Meşrutiyet Osmanlı için artık bir zorunluluk haline gelmişti. Fransız devriminin etkilerinin ilan edilen fermanlarla kesilememesi, Balkanlar başta olmak üzere Osmanlı denetimi altında bulunan toprakların büyük bir bölümünde, farklı içerikler taşısa da bağımsızlık yanlısı eğilimler gelişerek çeşitli ayaklanmaları doğurdu. Diğer yandan Osmanlı içerisinde oluşan ve içerisinde Namık Kemal ve Ziya Paşa gibi aydınların yer aldığı "Genç Osmanlılar" hareketi artık ülkenin bir anayasal sistemle idare edilmesi fikrini savunuyor ve bu fikir etrafında geniş bir kesimi birleştiriyordu. 1850'lerde başlayan dış borçlanma 1870'lere geldiğinde ülkede büyük bir ekonomik ve siyasal bunalıma neden olmuştu. Genç Osmanlılar bu bunalımlardan çıkış yolu olarak anayasal bir sistemi savunuyorlardı. Bunun için Padişah Abdülaziz'i tahttan indirerek V. Murat'ı tahta çıkardılar. Ancak V. Murat'ın ruh hastası olması nedeniyle anayasayı ilan etme koşulu ile II. Abdülhamit'i işbaşına getirdiler.

Avrupa ülkelerinin ve çarlık Rusyası'nın Osmanlı'yı köşeye sıkıştırdığı bir dönemde II. Abdülhamit 23 Aralık 1876'da Kanun-i Esasi'yi (Anayasa) ilan etti. Osmanlı tarihinin ilk anayasası olarak kabul edilen Kanun-i Esasi, aslında padişahın egemenlik haklarını daha da güçlendiriyordu. Yürütme yetkisinin tümü padişahın elinde idi. Sadrazam ve bakanları istediği gibi istediği zamanda görevden alabiliyordu. Kanun-i Esasiye göre iki kanatlı bir parlamento oluşturuldu. Meclis-i Mebusan'ın üyeleri seçim yoluyla, Ayan Meclisi'nin üyeleri de padişah tarafından atama yoluyla yapılıyordu. Kurulan bu meclisler Avrupa'dan onların yönetim biçimlerinden bir etkilenme idi. Çalışan işçi, emekçi ve köylülerin yaşamında önemli bir değişiklik yapılmamıştı. Her ne kadar Meclis-i Mebusan üyeleri seçilmişlerden olsa da parlamentoda padişahın söyledikleri esastı. Padişah tarafından sürekli by-pas edilen göstermelik bir parlamento görünümündeydi. 119 maddeden oluşan ilk Osmanlı Anayasası Osmanlı devletinin dinini İslam ve resmi dilini Türkçe olarak belirliyordu. İlk beş maddesinde padişahın yetkilerini belirledikten sonra yargılama ve vergi sistemleri maddeler halinde yazılmıştı. Anayasa meclislerin nasıl kurulacağını belirledikten sonra her iki meclisin yetkilerini ilan ediyordu.

II. Meşrutiyet

24 Temmuz 1908'de ilan edilen II. Meşrutiyet döneminde Kanun-i Esasi yürürlükte kalmaya devam etti. Ancak Padişahın yetkileri sınırlandırılarak "parlamentar demokrasi", seçim ve siyasi partiler dönemine geçilmiştir. Yine bu dönemde askeri darbeler ülkenin gündemine girmiştir.

"Meclis-i Mebusan'ın Açılışı"

II. Meşrutiyet'in ilanının hemen akabinde seçimlere gidilmiş, İttihat ve Terakki seçimlerden galip çıkarak işbaşına gelmiştir. Ancak İttihat ve Terakki'nin ülkeyi iyi yönetememesi ülkedeki ekonomik ve siyasal bunalımı daha da derinleştirmiştir. Ülkedeki muhaliflere karşı suikastlar tertiplenmiş ve büyük çaplı protesto gösterileri yapılmıştır. Protesto gösterileri ve ayaklanmalar askeri güç kullanılarak bastırılmış, bu gelişmeler sonucunda Padişah II. Abdülhamit tahttan indirilerek yerine Sultan V. Mehmet Reşat getirilmiştir.

Artık padişahlık sembolik bir düzeye getirilmiş ve yetkiler Meclis-i Mebusan'ın elinde toplanmıştır. Artık bakanlar kurulu meclise karşı sorumlu idi. Meclis başkanını padişah değil meclisin kendisi seçiyor idi. Her ne kadar meclisi kapatma yetkisi padişahta olsa da bu yetki koşullarla sınırlandırılmıştı.

Tüm bu değişiklikler 8 Ağustos 1909'da Kanun-i Esasi'ye eklendi. İşçilerin ve halkın kimi taleplerle değişik alanlarda yaptıkları grev ve direnişler sonucu anayasaya toplantı, grev ve örgütlenme özgürlüğü kısmide olsa girmeye başladı.

İttihat ve Terakki'nin işbaşında olduğu süre içerisinde anayasa toplam 6 kez değiştirildi. Değişikliklerin büyük bir bölümü seçimlerin yenilenmesi veya ertelenmesi ya da meclisin feshine yönelik maddelerdi.

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu

1. Dünya Savaşı ve Osmanlı İmparatorluğu'nun bu savaşta yenilgiyle çıkmasının ardından Anadolu'da Kurtuluş Savaşı başlar. Kurtuluş Savaşı'nın içerisinde ortaya çıkar Teşkilat-ı Esasiye Kanunu. Ankara'da Mustafa Kemal önderliğinde 20 Ocak 1921'de toplanan Büyük Millet Meclisi'nin kabul ettiği Teşkilat-ı Esasiye Kanunu, Kanun-i Esasi'nin kendisiyle çelişen maddelerini tümüyle reddetmiştir. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu, 1924 Anayasası'nın yazılıp 20 Nisan 1924'de kabul edilmesi ile son bulmuştur.

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ülkenin o gününü en iyi ifade eden kanunlardan biridir diyebiliriz. Örneğin "Türk Devleti"nden değil "Türkiye Devleti"nden, "Türkler"den değil Türkiye'den bahseder. Devlet başkanı yoktur ve Meclisin egemenliği tanınır. Türk, Kürt ve diğer unsurların mücadeleye katılmasını öngören bir tarzda kaleme alınmıştır. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu 3 yıl gibi kısa bir süre yürürlükte kalsa da Türkiye'nin ilk anayasasıdır demek mümkündür. Ülkenin o gün içerisinde bulunduğu durumu gerçeğe en yakın şekilde ifade eden bu anayasaya, aslında o günkü verili koşullar içerisinde ülkenin en gerçekçi anayasası denilenebilir.

1924 Anayasası

20 Nisan 1924'de Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından ilan edilen anayasa, savaşın kazanılmasının ardından yapılmış ve 1921'de ilan edilen Teşkilat-ı Esasi Kanunu'nu yürürlükten kaldıran bir anayasadır. Bütünüyle "milliyetçi" bir argüman la yazılan bu anayasa "Türklük" tanımı ve onun haklarını anayasaya egemen hale getirmiştir. Mustafa Kemal'in "Altı Ok" maddeleri anayasa maddeleri haline getirilmiştir. Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin yolu bu anayasada belirlenmiştir. Bu yol aynı zamanda kendisini "Türk milliyetçiliği" temelinde inşa etmenin yoludur. "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" denilmektedir ancak tek parti egemenliği vardır.

Kurtuluş Savaşı döneminde beraber yol yürünen diğer milletler artık yok sayılmış, "Bir Türk Dünya'ya bedeldir!" fikri anayasada egemen fikir hale gelmiştir.

10. Yıl Nutku'nda okunan ve "Ne mutlu Türk'üm diyene!" fikri Cumhuriyetin yönünü belirlemiştir. Anayasada Cumhuriyetin yöneldiği bu yönü esas alarak kaleme alınmış ve topluma kabul ettirilmiştir.

1924 Anayasası 2. Maddesi "devletin dininin İslam, dilinin Türkçe" olduğunu belirterek aslında nasıl bir anayasa olduğunu ele vermektedir. "Diyanet İşleri Reisliği" ise egemen olan bir mezhebin denetiminde bulunmaktadır. Diğer dinler yok sayılmaktadır. 10 Nisan 1928'de "Devletin dini İslam'dır" ibaresi çıkarılmış ta olsa, "Tek millet, tek din" yöneliminden esas olarak vazgeçilmemiştir.

1924 Anayasası esasen kurulan yeni Cumhuriyet'i tüm kurumları ile kurumsallaştırmayı ve yeni gelişen burjuva tabakayı güçlendirmeyi esas almıştır. 17 Şubat - 4 Mart 1923'te toplanan İzmir İktisat Kongresi'nde genç cumhuriyetin yönü zaten belirlenmişti. Yeni bir burjuva tabaka yaratmak, var olanı da palazlandırmak gerekiyordu.

İzmir vekili Mahmut Esat (Bozkurt) Bey ülkenin ekonomik gidişatının yönünü belirleyecek bu kongrenin gerekliliği üzerine verdiği açıklamada, "Bu kongreyi millet ve memleketimizin kabiliyet ihtiyacı-ı iktisadiyesini elbirliği ile tetkik ederek ona göre bir ittila usulü vaz ve tetkik eylemek, aynı zamanda memleketimizin muhtelif ve şimdije kadar yekdiğerine yabancı kalmış iktisat amillerinin birbiri ile tanıştırmak için açıyoruz" diyerek bir yıl sonra ilan edecek anayasanın da ekonomik olarak ilerleyeceği yolunu da belirliyordu.

Görülmektedir ki 1924 Anayasası ülkenin o günkü halini resmetmektedir. Ülkedeki o dönemde, var olan sınıf ve tabakalar arasındaki güç ilişkileri ve çelişkiler ülke tarihine 1924 Anayasası'nı koymuştur. Bu anayasa, çeşitli zamanlarda ufak tefek değişiklikler ve dilden kaynaklanan bir takım değişiklikler yapılmış ta olsa 1961 yılına kadar yürürlükte kalmıştır.

Seyit Ali Durmaz

1961 Anayasası

1960 darbesinden bir yıl sonra yürürlüğe giren 1961 Anayasası ülkede bir uyanışın bir başkaldırının üzerine şekillenmiştir. Esasen toplumda meydana gelen uyanış ve bilinçlenmeyi daha da ileriye taşıma yerine onu dizginlemeyi ve düzen içinde tutmayı esas almıştır. 1961 Anayasası ile yapılan şey, son on yıldır huzursuz olan ve görece daha özgür, daha refah içerisinde yaşamak isteyen milyonlarca emekçiyi kontrol altına almak ve onların hareketinin, özgürlüklerinin sınırlarını belirlemek olmuştur.

Kitlelerin bu hoşnutsuzluğundan güç alarak işbaşına gelen, başını bir takım genç subayların çektiği ordu kuvvetleri bu kitlenin taleplerini yerine getirip onu daha da ileriye taşımak yerine, hoşnutsuzluğun çerçevesini belirlediler. Bu anayasanın fikriyatında bu durum egemen haldedir. Uyanmış olan kitleler bu anayasa ile kısmi özgürlükler kazanmış ta olsa, o günkü örgütlülük ve bilinç düzeyleri kazanılan özgürlükleri garanti altına alacak kurumları oluşturmada ve bu özgürlükleri daha da ileriye taşımakta yetersiz olmuştur.

9 Temmuz 1961'de halkın oyuna sunulan anayasa oylamaya katılanların % 60.4'nün oyunu almıştır. Bu anayasa ile:

- Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi yasama gücü olarak kurulmuştur.
- Yasama organlarının çıkardığı kanunların anayasaya uygunluğunu kontrol etmek için Anayasa Mahkemesi kurulmuştur.
- Kişinin temel hak ve özgürlüklerinde kimi iyileştirmeler yapılmış, sendika, grev ve toplu iş sözleşmesi gibi haklar tanınmak zorunda kalmıştır.
- Yürütmenin eylemleri Danıştay'ın denetimine verilmiştir.
- Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) ve üniversite gibi kurumlar özerkleştirilmiştir.
- Askeri Yüksek İdare Mahkemesi kurularak Danıştay'ın görev alanı daraltılmıştır.

Yaklaşık 20 yıl kadar yürürlükte kalan bu anayasa 1980 12 Eylül Askeri Darbesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

1982 Anayasası

1980'lere doğru gelindiğinde ülkede yükselen bir işçi, emekçi hareketi vardı. Hemen her fabrikada işçiler yaşama ve çalışma koşullarının değişmesi, sendikal ve kimi sosyal haklar için ülke genelinde grevler. İşçiler mevcut durumu kendi lehlerine değiştirmeye çalışıyorlardı. Gençlik, üniversiteler başta olmak üzere sanayi havzalarında kendi talepleri için direniyor, tam bağımsız bir Türkiye için hemen her gün sokağa çıkıyordu. Köylülük ürettiği ürünün yok pahasına elinden alınmasına ve topraksızlığa karşı bir hareketlilik içerisinde idi. Diğer yandan gelişen ve giderek birleşme eğilimi gösteren bu kitle hareketlerini bastırmak ve ülkeyi egemen güçlerin istediği bir ülke haline getirmek için çeşitli şehirlerde, çeşitli bahaneler uydurularak kitlesel katliamlar yapıyordu. Maraş, Çorum, Malatya gibi şehirlerde katliam provaları yapılarak gelişen halk muhalefeti yok edilmeye çalışılıyordu. Ülkede gelişen muhalefeti yok edemeyen güçler ülkenin değişik illerinde, değişik zamanlarda sıkıyönetimler ilan ederek halk ve gençlik muhalefetini yok etmeye çalıştı. Tam da bu koşullarda 12 Eylül 1980'de başını Kenan Evren'in çektiği Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), askeri darbe yaparak ülke yönetimine el koydu ve 1961 Anayasası'nı yürürlükten kaldırdığını ilan etti.

ABD Başkanı Ronald Reagan'ın "bizim çocuklar" dediği generaller darbe yapmış, Türkiye İşverenler Sendikası (TİSK) Başkanı Halit Narin ise "gülme sırası artık bizde" diyerek darbenin muhtevisiyatını belirlemişti. Her ne kadar sokaklara çıkan bir halk ve gençlik hareketi varsa da bu hareket yeteri kadar örgütlü olamadığından, yenilgiye uğratarak ülke tarihinde kapkara sayılacak "yeni bir anayasal süreç" başlatıldı.

"82 Anayasası Hazırlanırken Halk Baskı ve Zulüm Altındaydı"

Seyit Ali Durmaz

Bu yeni süreçte her şey Halit Narin gibilerini güldürmek ve başta ABD olmak üzere ülkede ve bölgede tüm emperyalist tekellerin çıkarları doğrultusunda bir yenilenmeye gitmek esastı. Nitekim öyle de oldu. 12 Eylül, darbeciler sayesinde yenilen kitlelerin üzerinden her alanda adeta bir silindir gibi acımasızca geçiyordu. Ülke 32 yıl sonra bugün bile hala etkisinden kurtulamadığı kapkaranlık günler yaşıyordu. Milyonlarca insan fişlendi, kimi katledildi, binlercesi tutuklandı, işkencelerden geçirildi. Özelleştirme, kuralsız çalıştırmanın tüm alt yapıları hayata geçirilerek, emekçilerin tüm hakları ellerinden alındı. Mahalle ve yöre derneklerine varıncaya kadar tüm partiler, sendikalar kapatıldı, yöneticileri gözaltına alındı. Bu koşullarda 18 Ekim 1982 yılında hazırlanan anayasa halkoyuna sunuldu. Bir yandan halka verilen gözdağları, diğer yandan halkın askeri darbeden bir an önce kurtulma isteği sonucu % 91.37 gibi büyük bir oy oranıyla kabul edildi.

İlan edildiği günden bugüne defalarca kez onlarca maddesi değişen 12 Eylül Askeri Cuntası'nın hazırladığı anayasa hala yürürlükte. Bugün ülkemizin geldiği sınıf ilişkileri ve onların güçleri, değişik uluslardan halkların içerisinde bulunduğu pozisyonları ve talepleri dikkate alındığından artık 82 Anayasası ile ülkeyi yönetmek imkânsız hale gelmiştir. Denilebilir ki, toplumdaki tüm sınıflar ve halklar bu anayasadan kurtulmak istemektedirler. Her sınıf ve halk kesimi kendi çıkarlarını ve taleplerini gözeten yeni bir anayasayı talep etmektedir. Örgütlü olan sınıf ve kesimler bu konuda seslerini daha da güçlü çıkarmakta ve taleplerini ısrarla savunarak, anayasada yer alması için bir çabanın içerisinde olmaktadır.

Yeni bir anayasa için

Ülke yeni bir anayasa hazırlama süreci içerisine girmiştir. Artık değiştire değiştire adeta "yamalı bir bohça"ya dönen 82 Anayasası ile idare etmek imkânsız hale gelmiştir. Başta Kürt halkı olmak üzere Aleviler ve diğer sınıf ve çevreler, talepleri ile sokakları ısıtır hale gelmiştir. Ve bu durum mevcut anayasa ile sistemin önünü tıkamaktadır. Değiştirilmesi ve yeni bir anayasanın yazılması ile elbette ki sorunlar hemen çözülmeyecektir. Ülkedeki sorunları çözecek olan tüm sınıflı toplumlarda olduğu gibi, bu sınıf ve ezilen halk yığınlarının mücadelesi ile olacaktır.

Hazırlanacak anayasanın siviller tarafından yazılması anayasayı sivil bir anayasa yapmaz. Anayasayı hazırlayan kesimin mantığının sivil olması gerekmektedir. Üzerinde "apolet" olmayan ancak "mantığı apoletli" olan

kesimlerin yazdığı anayasa eskinin devamı niteliğinde olacaktır.

Demokratik, halkçı bir anayasa yazarak, ülkedeki sorunların çözümüne katkıda bulunmak, ülkede var olan bugünkü toplumsal hareketler açısından bakıldığında mümkün görünmektedir. Bunun için yapılması gereken aslında çok basittir. Anayasayı hazırlama komisyonu olarak kurulan komisyonun ya da esas olarak ülkedeki "yürütme"nin sokağa bakması yetmektedir.

Sokağa çıkarak, taleplerini demokratik bir tarzda dile getiren halk kesimlerinin taleplerine kulak vermek ve o talepleri dikkate alan bir anayasa ancak demokratik bir anayasa olabilir. Aksi takdirde birilerinin iktidar hesaplarının sonucunda hazırlanan bir anayasa, kabulünün hemen ertesi günü tartışılır bir hale gelir.

Pekâlâ; o halde sokağa çıkmış ve yeni bir anayasa talep eden kesimlerin talepleri nelerdir?

– Her şeyden önce "milliyetçi" ve "tekçi" mantıktan kurtulmak gerekmektedir. Ülkede yaşayan tüm insanların "tam hak eşitliği" dikkate alınmalıdır. Bütün insanların "eşit haklar" temelinde kardeşçe yaşamasını esas alan bir mantık, anayasa yazımında "ana fikri" oluşturursa ortaya çıkan sorunları çözmek mümkün olacaktır. Gerek "Kürt sorununu" gerekse de "Alevi vatandaşların" sorununu bu bakış açısıyla gördüğümüzde, bu kesimlerin sorunlarını çözmek kolaylaşacaktır. Bilinmelidir ki bu toplumda yaşayan herkes Türk ve dinsel olarak tek mezhepli değildir. Ülkenin yarısı böyle ise de diğer yarısı diğer ulus ve mezheplere mensuptur. "Ortak vatan"da "eşit haklara" dayalı kardeşçe yaşamak, bugün Türkiye'deki tüm halkların ortak özlemidir.

– Diğer yandan yasama, yürütme ve yargı sistemleri birbirinden ayrılmalı ve kendi içerisinde tam bağımsız hale getirilmelidir. Yasama ve yargının yürütmenin elinde olması fikri giderek totaliter bir rejimi beraberinde getirerek, yasama ve yargı kurumlarını yürütmenin birer kuklası haline getirecektir.

Seyit Ali Durmaz

– Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü önündeki tüm engeller hiç bir tereddüde yer vermeyecek bir şekilde yeniden düzenlenmelidir. Düşünmek ve düşündüğü şeyi ifade etmek, bunun için örgütlenmek insan olmanın gereklerindedir. İnsanlık tarihi binlerce yıldır bunun için nice bedeller ödemiştir. İnsanlığın bu temel taleplerini engelleme girişimleri karşısında insanlık sürekli bir mücadelenin içerisinde olmuştur.

– Toplumun farklı kesimlerinin temsiliyetini esas alan demokratik bir seçim ve partiler yasası artık kaçınılmaz hale gelmiştir. Barajlar koyarak çeşitli kesimlerin temsiliyetini engelleme girişimleri anti demokratik bir girişimdir. Anayasa “güçlü”, “güçsüz”, “az” ya da “çok” her kesime eşit bir mesafede olmalı. Bu fikir anayasanın ruhuna sirayet etmelidir.

– Kadınların eşit temsilini ve cinsiyet eşitliğini esas alan bir anayasa kadınlarımızın sorunlarını çözümünde rol oynayabilir.

– Eğitim, sağlık, barınma, ısınma ve beslenme gibi temel insani sorunları, halkçı ve “sosyal devlet” ilkesini merkeze koyan bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Bu alanlar birileri için rant kapısı, para kazanma alanları olmamalıdır.

– Çocuk emeğinin her türden sömürüsü engellenmeli, çocukları koruma altına almak gözetilmelidir.

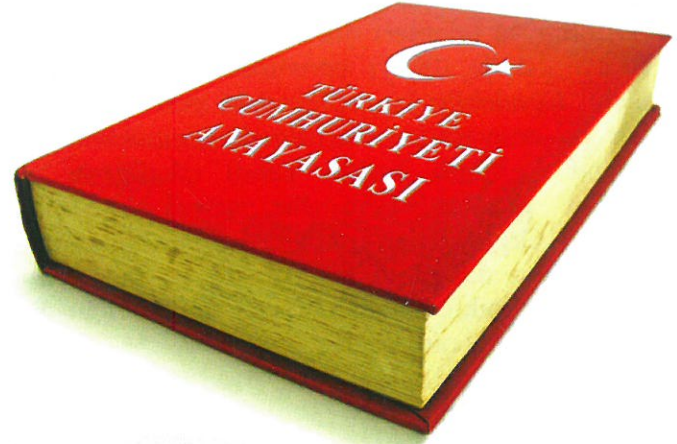
– Sendika, sigorta ve çalışma süreleri gibi, işçi sınıfının temel talepleri dikkate alınmalı, yaşama ve çalışma hakkı korunmalıdır.

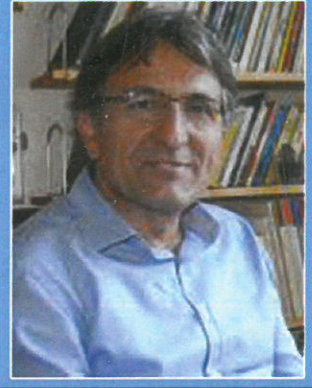
– Ülkenin tam bağımsızlığını gözetilen bir ekonomik sistem esas alınmadan ülkenin bağımsızlığı korunamayacağından, anayasadaki ekonomi ile ilgili bölümler yeniden bağımsızlıkçı bir mantıkla ele alınmalıdır.

– Laik devlet anlayışı anayasaya egemen olmalı, Devlet Denetiminde Diyanet İşleri Başkanlığı gibi kurumların olması bütünüyle Laiklik karşıtı bir işleyiştir. Bu kurumlar bütünüyle kaldırılmalı, devletin bu alana dönük yaptığı bütçe ve yatırımlar yasaklanmalıdır.

Bu alanlar bütünüyle cemaat ve benzeri çevrelerin inisiyatifine bırakılmalıdır. Diğer bir deyişle “Allah’la kul arasına” devlet girmemelidir. Din ve vicdan özgürlüğü önündeki engellemeler veya taraflı tutumlardan devlet “el ayak” çekmelidir.

– Bu maddeleri uzatmak mümkündür ancak temel konuların altını kalın çizgilerle “halkçı ve demokratik” bir tarzda ele alan bir halk anayasası kaleme almak ve böyle bir anayasayı halkın oyuna sunmak, ülkenin ve yaşayan bütün halkların çıkarlarıdır. Böyle bir anayasanın ortaya çıkması için ülkede yaşayan bütün halklar, emekçiler ve işçiler bu sürece katılmalıdır. Bu süreç sadece “anayasayı hazırlama komisyonu”na havale edilirse umut edilen bir anayasanın hazırlanmasını beklemek hayal olacaktır.

Cumhuriyet Tarihi Anayasaları ve Aleviler

Ender İmrek

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana 4 anayasa yapıldı. 1921, 1924, 1961 ve 1980 anayasaları. Hemen hepsi olağanüstü koşullarda yapılmış olan anayasalardan son ikisi ise askeri darbelerden sonra yapıldı. 1961 Anayasası dünyadaki gelişmeler ve Türkiye'deki toplumsal siyasal gelişmeler gözetilerek, kısmi hak ve özgürlükleri ifade etmekle birlikte, Türkiye gibi farklı ulus, milliyet, kültür, din ve inançların varlığını yok saymak bakımından diğerlerinden farklı değildi. Tüm anayasaların ortak özelliklerinden biri ise Alevi yurttaşları yok sayması, milyonlarca Alevi yurttaşın inancı, kültürü, felsefesi konusunda aynı yasakçı zihniyeti muhafaza etmiş olmasıdır.

1- 1921 Anayasası

20 Ocak 1921'de Teşkilat-ı Esasiye Kanunu olarak kabul edilen anayasa oldukça kısa, 23 maddeden oluşmakta, bununla birlikte, kısıtlamalardan çok "millet iradesi"ne vilayet ve ilçe şuralarını tarif etmekte olan Cumhuriyetin ilk kurucu metindir. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin (TBMM) yaptığı ilk anayasa olarak, görüşmeleri 19 Kasım 1920'de başlamış ve 20 Ocak 1921 günü kabul edilerek yürürlüğe girdi. 23 maddenin ilk dokuz maddesi devletin dayandığı temel ilkeleri sayıyordu. Daha önce yapılan Erzurum Kongresi (23 Temmuz - 7 Ağustos 1919), Sivas Kongresi (4-12 Eylül 1919), 18 Ekim 1919 tarihli Amasya Protokolleri ve 23 Nisan 1920'de kurulan ilk TBMM'nin içinde şekil bulduğu bağımsızlık savaşının etkilerini görmek mümkün.

Dolayısıyla henüz halklar tekleştirilmiyor, yok sayılmıyordu. "Türk halkı" yerine "Türkiye halkı" kavramı kullanılıyor, Kürt ve Kürdistan kavramları yasaklanmıyordu.

Erzurum ve Sivas kongrelerinde alınan kararlarda, Kürtlere dair yapılan vurgulardan hareketle, Kürtlerin çoğunlukla yaşadıkları bölgede "muhtariyet" yani özerklik statüsü ile yaşamalarına bir engel konmuyordu. Mustafa Kemal TBMM Başkanı sıfatıyla, 27 Haziran 1920'de El Cezire Bölge Komutanı Nihat Paşa'ya gönderdiği Kürt ve Kürdistan politikasını belirleyen talimatında, hem Kürtleri hem de Kürdistan'ı tanıdığını gösterdi. Söz konusu talimatta **"Kürtlerin oturduğu bölgelerde ise hem iç siyasetimiz ve hem dış siyasetimiz açısından adım adım mahalli bir idare kurulmasını gerekli bulmaktayız"** denilmektedir. Yine M. Kemal, 1 Mayıs 1920 tarihli konuşmasında şöyle demektedir. **"Yüce meclisimizi oluşturan şahsiyetler yalnız Türk değildir. Yalnız Çerkes değildir, yalnız Laz değildir. Fakat hepsinin bileşkesi anasır-ı İslam'dır. Elde etmeye çalıştığımız birlik, yalnız Türk, yalnız Çerkes değil, hepsinin karışımı İslam unsurudur."**

"Lozan Antlaşması'nın "halklar, ırki ve dini azınlıklar" bölümlerinin Türkiye'nin dilediği gibi imzalanması sonrası süreç, aynı zamanda, inkârın ve asimilasyonun başlangıcı olarak 1924 Anayasası'nın temelini teşkil etti."

sonrası süreç, aynı zamanda, inkârın ve asimilasyonun başlangıcı olarak 1924 Anayasası'nın temelini teşkil etti. "Nasıl bir anayasa?" sorusuna, biraz da "Alevilerin taleplerini ne kadar karşılıyorsa, o kadar demokratik bir anayasa olur", yanıtı vermek yanlış olmayacaktır.

Bu konuşmadan çıkarılacak ilk sonuç, öne çıkardığı "İslam Unsuru" dur. Daha sonraki yıllarda bunun "Türk ve İslam" şeklinde vücut bulduğunu görmekteyiz. Bu yaklaşım 1924 Anayasası ile tescil edilmektedir. Lozan Antlaşması'nın "halklar, ırki ve dini azınlıklar" bölümlerinin Türkiye'nin dilediği gibi imzalanması

Ender İmrek

Bunu daha da genişleterek söyleyecek olursak, bugün işçi ve emekçilerin, Kürt halkının ve Alevi yurttaşların taleplerini karşılamayan ve sorunlarını ortadan kaldırmayan bir Anayasa demokratik bir Anayasa değildir.

Cumhuriyetle birlikte eski "Şeyhülislam" Diyanet İşleri Başkanı oldu

Burada bir gerçeğe dikkat çekmekte yarar var. Bilindiği üzere, Osmanlı Devleti'nde din işlerini Meşihat Makamı, Şeyhülislam eliyle yürütmekteydi. 1920 yılında Ankara'da kurulan Meclis Hükümeti'nde Meşihat, "Şer'îye ve Evkaf Vekâleti" adıyla "Bakanlık" olarak yer almış, 1924'e kadar da bu statü aynen devam etmiştir. Din hizmetlerinin politikanın dışında ve üstünde tutulması iddiasıyla 3 Mart 1924 tarihinde Şer'îye ve Evkaf Vekâleti kaldırılarak, yerine 429 sayılı kanunla, Başvekâlet bütçesine dâhil ve Başvekâlete bağlı Diyanet İşleri Reisliği, bugünkü adıyla Diyanet İşleri Başkanlığı kurulmuştur.

Kurtuluş Savaşı yıllarında büyük hizmetler vermiş, kısa bir dönem milletvekilliği de yapmış olan, Ankara Müftülüğü görevinde bulunmuş Börekçi zade Mehmet Rifat Efendi, 1 Nisan 1924 tarihinde dönemin en yüksek devlet memuru maaşı verilerek, protokoldeki yeri de bu özelliklere göre belirlenmiş olarak ve bakanlara verilen kırmızı plakalı bir makam aracı tahsis edilerek Diyanet İşleri Başkanlığı'na atanmıştır.

2- 1924 Anayasası

1924 Anayasası süreci hızlandırılarak, 21 Anayasası'nın tanıdığı illerin özerkliği ve diğer yaklaşımlar, yeni yasaklama ve sınırlamalarla tekçi yaklaşımın hukuki temelleri atılmış oldu. Tüm ulusların, milliyetlerin tekçileştirilmesi ise 1924 Anayasası'na, "Türkiye ahalisine din ve ırk farkı olmaksızın vatandaşlık itibarıyla bağlı olan herkese Türk denilir" ibaresiyle yerleştirildi. Türkiye'de din ve ırk ayırt edilmeksizin vatandaşlık bakımından herkese Türk denmesi sürecinden sonra, oluşturulan kurumlar ve kuramlaştırılan ideolojik tezlerle, inkâr ve asimilasyon şiddet eşliğinde artarak devam etti.

(Şeyh Sayit Ayaklanması'ndan)

. Devletin dininin İslam olduğu belirlemesi eşliğinde daha sonraki yıllarda gündeme getirilen laiklik ise devlet dini olarak hayat bulan Sünni- Hanefi mezhebinin egemenliğini sağladı. Türk Ulusu dışında hiçbir ulusal varlığa, milliyete, azınlığa temel hak ve özgürlükleri tanınmadı, tanınanlar kullandırılmadı. Bununla birlikte farklı inançlar da yok sayıldı. Tür. İnkılâpları olarak işletilen süreç, aynı zamanda baskı, ayrımcılık, inkâr ve asimilasyon politikalarını katliamlara varan uygulamalarına neden oldu.

"Aleviler, şeriat korkusu, dinci ayaklanmalar, Yavuz Selim katliamı ve sonraki yıllarda yaşananlar hatırlatılarak uslu durmaya, "Cumhuriyet"e bağlı kalmaya ve seslerini çıkarmamaya mahkûm edildi."

Alevilere verilen sözler, dönemin Alevi temsilcileri ile yapılan görüşmeler ve verilen sözler yok sayıldı. Aleviler, şeriat korkusu, dinci ayaklanmalar, Yavuz Selim katliamı ve sonraki yıllarda yaşananlar hatırlatılarak

uslu durmaya, "Cumhuriyet"e bağlı kalmaya ve seslerini çıkarmamaya mahkûm edildi. Kürtler ve Aleviler bu süreçte en çok acı çeken, ayrımcılığa tabii tutulan, şiddette uğrayan, katliamlara maruz kalanlar oldu. Kürtlerin ulusal hak eşitliği talepleri, dil, kimlik siyasi statü hakları çeşitli gerekçeler ileri sürülerek ezildi. Şeyh Sait hareketinin bastırılması, Sünni-Hanefi Kürtlerin aynı zamanda irticacı ve dış güçlerin işbirlikçileri sayılarak idamları, sürgünleri ve ardından çıkarılan Takrir-i Sükûn Kanunu meşru gösterilmeye çalışıldı. Bundan sonraki yıllar tüm Kürt ve Alevi bölgelerinin baskı cenderesiyle daha çok sıkıştırıldığı yıllar oldu.

(1938 Dersim Katliamından)

Arkasından Dersim hedefe konuldu. "Şeyh Sait ile Seyit Rıza'nın bir birine güvenmedikleri", "Şafilere Alevilerin dost olamayacağı" yönlü tevatürler de üretilerek, bölge halkları inançları bakımından birbirlerine karşı kışkırtılarak ve güvensizlik tohumları büyütülerek, Dersime karşı Takrir-i Sükûn kanunu uygulamalarının da ötesinde bir uygulama ve harekât başlatıldı.

Dersim Harekâtı ve Katliamı tüm Alevilere yönelik bir teslim alma operasyonuydu

1930'lu yıllardan itibaren başlatılan ayrımcı ve baskıcı uygulamalar 37-38 Dersim Harekâtı'yla kitlesel bir katliama büründü. Bu katliamla Kürt ve Zaza Aleviler asıl hedef oldu. Cumhuriyet tarihi boyunca hemen tüm iktidarlar döneminde yok sayılan Aleviler, Menderes Hükümeti döneminde de gün yüzü görmediler. Ayrımcılık, katliamlar eşliğinde devam etti. İnançlarını gizlemek zorunda kalan Aleviler, Cemleriyle, ibadetleriyle, ritüelleriyle gizlenmek zorunda kaldılar. Din derslerinde devlet dini olan Sünni-Hanefi mezhebinin inanç ve ibadetini öğrenmek ve uygulamak zorunda bırakıldılar. Alevi köylerine camiler yaptırıldı. Alevilere ilişkin tarihsel, kültürel birikim yok sayılmakla kalmadı, "sapkın mezhep" sayılarak, dışlanmaları, "mum söndü" gibi söylemlerle hakarete maruz kalmaları sağlandı. Tüm bu uygulamalar devlet politikası olarak süregeldi. Aleviler okulda, yurttta, işyerinde, askerde, poliste ayrımcılığa, baskıya, şiddete maruz kaldı. Yasalar hiçbir zaman Alevi yurttaşları inançları ve kültürleriyle tanıyıp, eşit yurttaşlar olarak kabul etmedi. 50'li, 60'lı ve 70 yıllar ise Alevilere yönelik kitlesel katliamların artarak devam ettiği yıllar oldu. Çorum, Sivas, Malatya, Maraş katliamları ve daha birçok saldırı devletin Alevilere nasıl gözle baktığını gösteren açık uygulamalardı.

3- 1961 Anayasası

1960 Askeri Darbesi'nin ardından hazırlanan 1961 Anayasası, gelişmekte olan işçi, köylü ve gençlik hareketlerinin ve dünyadaki gelişmelere bağlı olarak bazı hak ve özgürlükleri tanımlıyor olsa da fiiliyatta devlet gücüyle işlemez hale getirildi. Ancak bu anayasada da Alevilerin tanınmadığı, inanç ve kültürlerine ilişkin tanımların olmadığı, yok saymanın devam ettiğini görüyoruz. Ancak bu dönemde, tüm dünyada yaşanan konjonktür el ve sosyo-politik gelişmelerle birlikte, artık Aleviler de bu inkâra ve ayrımcılığa sessiz kalmayarak işçi ve emekçilerle, demokrasi ve özgürlük mücadelesini sürdüren güçlerle bütünleşerek örgütlenmeye başladılar.

60'lı ve 70'li yıllarda Alevilerin bir devlet politikası olarak hedefe konulmaları ve katliamlara maruz kalmalarının ana sebeplerinden biri de gelişen toplumsal hareketlerde, Alevilerin eşitlik, özgürlük ve demokrasi mücadelesinde yer almalarıydı. Alevi gençlerin Sosyalist fikirlere duydukları ilgi ve baskıya karşı direnişinin kaynağında, yoksullukla birlikte süregelen baskı ve ayrımcılığın önemli etkisi vardı. Sivil faşist güçlerin devlet güçleriyle el ele vererek Alevilere saldırılarının nedenlerinden biri de budur. Daha sonraki yıllar ve 12 Eylül Askeri Darbesi sürecinde Alevilerin karşı karşıya kaldıkları katlanmış baskı ve ayrımcılık herkes tarafından biliniyor.

4- 1980 Anayasası

Bugün hala yürürlükte olmakla birlikte 18 defa değiştirilen 12 Eylül Faşist Darbe Anayasası'nda yapılan hiçbir değişiklik de Alevilerin haklarına ilişkin değildir. 80 Anayasası'nın yürürlükte bulunduğu 33 yıl boyunca sol(?), sağ, milliyetçi, muhafazakâr onca hükümet ve koalisyon kuruldu; ancak hiçbir dönem Alevilerin hakları gündeme getirilmedi. Aksine bu yıllar boyunca Aleviler yeni baskılara, şiddete ve katliamlara maruz kaldılar. Sivas Madımak katliamı, Gazi, Ümraniye katliamları bunların en barizleri. Eğitim alanında yapılan yasal değişiklikler ve müfredata ilişkin gelişmelerde, cem evlerinin ibadet yeri sayılması taleplerinin gündeme getirilmesinden, Madımak Otel'i'nin "Utaç Müzesi" olarak düzenlenmesine kadar Aleviler her zaman ayrımcılığa tabi kıldılar.

"Demokratik" bir anayasa nasıl olmalı?

"Nasıl bir anayasa" sorusuna, biraz da "Alevilerin taleplerini ne kadar karşılıyor, o kadar demokratik bir anayasa olur", yanıtı vermek yanlış olmayacaktır. Bunu daha da genişleterek söyleyecek olursak, bugün işçi ve emekçilerin, Kürt halkının ve Alevi yurttaşların taleplerini karşılamayan ve sorunlarını ortadan kaldırmayan bir anayasa demokratik bir anayasa değildir.

Ender İmrek

Vakfımızın'da Katılımcıları Arasında Olduğu Kadıköy Mitingin'den

“ ‘Nasıl bir anayasa’ sorusuna, biraz da ‘Alevilerin taleplerini ne kadar karşılıyorsa, o kadar demokratik bir anayasa olur’, yanıtı vermek yanlış olmayacaktır.”

Ancak yeni anayasa tartışmalarının sürdüğü günümüzde de Alevilerin taleplerini karşılamaya yönelik bir gelişme görünmemektedir. Aleviler geçtiğimiz yıllarda Ankara, İzmir ve İstanbul'da gerçekleştirdikleri mitinglerle toplumsal bir güç olarak, taleplerinin karşılanması ve anayasal hak olarak kabul edilmesinde ısrarcı olacaklarını gösterdiler. Bu mücadele bugün de sürüyor. Türkiye'nin dil, din, ırk ve etnisite ayrımı gözetmeden, tüm yurttaşların hak ve özgürlüklerini tanıyan bir anayasa olması gerek.

Diyanetin olmadığı, devletin hiçbir inancı finanse etmediği, tüm inançların kendi mensuplarınca desteklendiği, ibadet yeri de dahil olmak üzere karşılandığı bir düzenleme yapılmalıdır. Din dersi zorunlu olmaktan çıkarılmalı, herkese ana dilde eğitim yapma hakkı tanınmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı yeniden tanımlanarak, eşit yurttaşlık hakkı tanınmalı, Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca yaşanan tüm Alevi katliamlarının arkasındaki gerçekler açığa çıkarılmalı, sorumluları cezalandırılmalı, devletin ve işbirliği yapanların tutumu mahkûm edilmelidir.

Demokrasi ve Cumhuriyet

Aydın Çubukçu

Paris Komünü

Cumhuriyet, Arapça kökenli bir kelimedir ve "halk yönetimi" anlamına gelir. Demokrasi de, Yunanca kökü açısından "halk gücü" olarak çevrilebilir. Ortak kökenlerine karşılık, cumhuriyet bir devletin biçimini, diğeri ise yönetimin belirlenmesi usullerini ifade eder. Her cumhuriyet, yöneticilerinin "soylulukları", bir sülaleye mensubiyetleri dolayısıyla değil, halktan gelmiş olmalarıyla bu adı taşır. Demokrasi ise, yöneticilerin halk tarafından belirlenmesine dair kuralların özetidir.

Böyle olunca, sanki her cumhuriyet mutlaka demokratik, her demokrasi de mutlaka cumhuriyet biçimlerinde olacakmış gibi anlaşılır. Mantık bunu gerektirir çünkü. Ama demokratik olmayan cumhuriyetler olduğu gibi cumhuriyet altında gerçekleşmeyen demokrasiler de vardır. Bugün bile, Hollanda, İngiltere, Norveç gibi burjuva demokrasilerinin "örnek" ülkeleri cumhuriyet değillerdir. Demokrasiyle yönetildikleri kabul edilmeyen kimi ülkeler ise cumhuriyettir. Askeri diktatörlükler bile, bir parlamento kurarak, ya da mevcut parlamentoyu kurum olarak koruyarak cumhuriyet adını sürdürmüşlerdir.

Bütün bu tanımlar, verili koşulların devletleri açısından alışılmış terimler üzerinden yapılıyor. Burjuvazi, ilk siyasal iktidarını cumhuriyet ve demokrasi kavramlarının birliği olarak ilan etmişti. Büyük Fransız Devrimi gerçekleştirdiği ve kısa zamanda cumhuriyetle demokrasinin pek çok farklı bileşim biçimini yaşadığı tarihte, bu kavramların oluşmasını ve kullanım biçimlerini belirlemiştir.

Fakat belki de her ikisinin en anlamlı ve bütün zamanlar için örnek olarak kabul edilebilecek halini Paris Komünü ile işçi sınıfı yaratmıştır. Halkın, kendi kendini yine kendi kararlarıyla yönetmesinin ve bunu bir devlet biçimi olarak yine doğrudan halkın silahlı güçleriyle ayakta tutmasının ilk örneğidir. Demokrasinin cumhuriyet kavramıyla tam birliği, yine Paris Komünü örneğinde görülmüştür.

Lenin'e göre Komün, "henüz cılız olsa da, işçi sınıfının kendi üstünlüğünü dayatmaya dönük ilk tarihsel girişimiydi. Deneyiminin son derece sınırlı karakterine, katılanların toyluğuna, programının karışıklığına, liderleri arasındaki birliğin eksikliğine, planlarının kararsızlığına, yürütme organlarının ümitsiz paniğine ve tüm bunlar tarafından ölümcül bir şekilde hızlandırılan korkunç yenilgisine rağmen, Komün (...) proleter cumhuriyetin ilk şafağı..." idi.

Doğrudan doğruya halkın kendi silahlı güçlerine dayanan, halk meclisleri dışında hiçbir gücün hâkimiyetini kabul etmeyen, kararları alanlarla uygulayanların birbirinden "yönetenler ve yönetilenler" olarak ayrılmadığı bir yönetim biçimiydi.

Öyleyse, bir cumhuriyetin ideal demokratik karakteri için belli ölçüleri, işçi sınıfının bu girişiminden çıkarabiliriz. Her şeyden önce, cumhuriyetin halk yönetimi için en uygun devlet biçimi olduğu açıktır. Ama halk kendisini nasıl yönetecektir?

Aydın Çubukçu

Bir kez seçtikten sonra bir daha yüzünü görmediği bürokrat temsilciler aracılığıyla mı? Yasaları nasıl yapacaktır? Kapısından bile giremediği parlamentolarda mı? Beceriksiz ve kötü yöneticileri nasıl görevinden uzaklaştıracaktır? Daha yukarıdaki bir başka yöneticinin onun azletmesini bekleyerek mi? Ordu, polis gibi silah taşıyan görevliler nasıl denetlenecektir? “Ben polisimi yedirmem!” diyen ve kendisi de hiçbir biçimde denetlenemeyen başka yöneticiler eliyle mi? Kamu kaynaklarının geliştirilmesi ve kullanılması nasıl sağlanacaktır, yolsuzluk ve hırsızlık nasıl önlenecektir? “Devlet malı deniz, yemeyen domuz” diyenler aracılığıyla mı?

Bunlara daha yüzlerce soru eklenebilir ve halkın kendi kendisini yönetmesi ile sözde “temsili organlar aracılığıyla” yönetmesi arasındaki fark verilen cevaplarda ortaya çıkar. Örneğin Türkiye’de Büyük Millet Meclisi, “halk iradesinin cisimleşmiş hali” olarak tanımlanır. Dünyadaki bütün parlamentolar kendilerini böyle tarif ederler. Halk, kendi hak ve çıkarlarını savunsun, bunlara uygun yasalar çıkarsın diye oraya temsilciler göndermiştir ve bu yüzden bu kurum “halk iradesini” temsil eder! Görünüş olarak böyleyken, gerçekte olan nedir? Grevleri yasaklayan yasalar çıkarıldığında işçiler, bunun kendi iradelerinin sonucu olduğuna nasıl inanırlar? Aşırı kâr etmenin yollarını açan, işçi ve emekçi yoksul halktan alıp zenginlerin ceplerini doldurmaya yarayan vergilendirme usulleri icat edildiğinde, bunun halkın iradesinin sonucu olduğunu kim iddia edebilir? Eğitime, sağlığa, konuta ayrılması gereken kaynakların silahlanmaya, lüks harcamalara gitmesini halk kendisi istemiş olabilir mi?

Dünyadaki bütün burjuva parlamentoların işleyişi, esas olarak hâkim sınıfların çıkarlarının korunup geliştirilmesine yöneliktir. Yalnızca seçimle işbaşına getirilmiş olmasına bakılarak, bunun demokratik olduğu, halkın kendi kendisini yönetmesinin bir biçimi olduğu ileri sürülebiliyor. Oysa yasaların oluşmasına oy veren çoğunluk biçimsel kurallara uygun olarak halkoyuyla parlamentoya gelmiş olsa bile, sonuçta egemen sınıfların çıkarlarına hizmet edebilir ve bugün bütün dünyada yaşanan budur.

‘Aşçı Kadın’ın yönetebileceği bir devlet

Halkın kendisini ilgilendiren konular hakkında, kendi öz çıkarlarına uygun olarak yasalar çıkarması ve bunların uygulanmasına katılması ve hayatın içinde bizzat yine kendi halk kurulları aracılığıyla denetlemesi mümkündür.

Bunun örneklerini, bizzat kendi mücadelesi içinde zaten yaşamaktadır. Bir grev oylamasını düşünelim. Burada son derece yalın bir konuda (ücretler, çalışma koşulları, sosyal haklar vs.) işçiler kendi çıkarlarının nerede olduğunu başka kimsenin söylemesine gerek duymadan bilirler. Talepleri nettir, neye ihtiyaç duyduklarını yine zaten kendi hayatlarından bilmektedirler. Sorunlar ve çözümleri ortadadır. Bunların hangi araçla elde edilebileceğini tartışırlar. Eğer demokratik bir sendikal işleyiş varsa, taleplerini ve çözüm yollarını birlikte kararlaştırırlar. Uygulamayı da yine araya herhangi bir temsilci sokmadan kendileri yaparlar. Bu yüzden grev oylamaları, içeriği ve hedefleri bakımından daima en demokratik uygulama örnekleridir.

Grev süresince oluşturulan farklı işlevlere sahip kurullar, komiteler, komisyonlar yine ortak irade ile belirlenir. Alınan kararlar açık tartışma ve oylamayla olur. En önemlisi ise, alınan kararları uygulayanlar yine kararı alanlardır. Herhangi bir bürokratik hiyerarşiye ihtiyaç duymadan, işi kolaylaştıracak bir işbölümüyle sorunlarını çözerler.

Bu örneği bütün topluma uygulamaya ilk çalışanlar Paris Komüncüleri olmuştu. Sonraki bütün işçi devrimlerinde, devrimci süreçlerde bu örnek, çoğu kez önceki deneyler bilinmeksizin, halk hareketinin tabiatı gereği tekrarlandı. Halk, başında bir yöneticiler sınıfı olmadığı zaman işlerin nasıl yürütüleceğini tarihe bakmadan da bulabiliyor. Lenin, “bizim devletimiz, bir aşçı kadının yönetebileceği kadar basit olacaktır” demişti. Onun tarif ettiği devlet işte böyle bir şeydi. Karmaşık yönetmelikler, hiyerarşik ve bürokratik (astlı üstlü, emirli komutalı, hileli rüşvetli) yönetimlerden tamamen farklı olan bu biçim gerçekten demokratikti.

Böyle bir demokrasi, mevcut burjuva demokrasinin sınırlarının genişletilmesiyle elde edilemez. Doğası tümüyle farklı bir demokrasi olarak, ancak halk yığınlarının kendi kaderleri üzerinde gerçekten ve fiili olarak rol oynamaya başladıkları zaman doğar. Tepeden inmez, birilerinin direktifiyle, akıl vermesiyle değil, ihtiyaçların ve çözüm yollarının birlikte aranmasıyla ortaya çıkar. İşyerlerinde, okullarda, mahallelerde, hatta camilerde, kiliselerde toplanan, gündelik basit sorunlarını tartışıp karara bağlayan insanların demokrasisidir bu.

Evlerin odalarına kadar girmiş bir demokratik hayat da bu yaşam tarzının içinden doğacaktır. Sonra bütün bunların toplam iradesini gerçekten temsil eden, istenildiği an (dört-beş yıl beklemeden) yine onu oluşturanlar tarafından görevden alınabilen bir parlamento, bu demokrasinin ülke çapına işlemesinin sonucu olarak ortaya çıkar. Bu durumda, cumhuriyet ve demokrasi kavramlarının birliği gerçekten sağlanmış olur.

Bunun dışında, birinin diğerinden haberi olmayan iki kavram olarak, halk hayatının uzağında yaşayıp giden saçma sapan diktatörlüklerin kendilerine yakıştırdıkları içi boş isimler olarak kalırlar.

“Paris Komünü halkın,kendi kendini yine kendi kararlarıyla yönertmesinin ve bunun bir devlet biçimi olarak örgütlemesinin ilk örneğidir.”

“Dünyadaki bütün burjuva parlamentoların işleyişi, esas olarak hâkim sınıfların çıkarlarının korunup geliştirilmesine yöneliktir. Yalnızca seçimle işbaşına getirilmiş olmasına bakılarak, bunun demokratik olduğu, halkın kendi kendisini yönetmesinin bir biçimi olduğu ileri sürülebilir.”

ÇAĞIMIZA KISA BİR BAKIŞ

ERDAL TAŞ

Öncelikle çağ kelimesini bilinçli kullandığımı belirtmeliyim. Sovyetlerin 1991’de çökmesiyle birlikte tüm insanlığın önüne yepyeni bir çağ açılmıştır.

Kapanan devrimler ve karşı devrimler çağı gibi belki 100 yıl sürecek olan yeni bir çağdan bahsetmekteyim.

Bilindiği gibi kafamıza göre eski-yeni çağ tasnifi yapamayız. Çağları açıp kapayan, irademiz dışında gelişen objektif koşullardır. Sovyetlerin yıkılması ile birlikte tüm dünyada güç dengesi ve buna bağlı olarak şekillenen değerler sistemi çökmüştür. Bu çöküşle birlikte kapitalist sistem, adeta gemlerini kopartmış, tüm insanlık ile doğayı kendi pazarına sürmüştür. Öyleki kapitalist sistem son yıllarda inanılmaz bir ritim ile toplumu ve insanlığı kendi cenderesinde parçalayıp un ufak etmektedir. Bu gidiş, kaçınılmaz olarak hem doğa, hem insanlık üzerinde çok derin, sarsıcı etkiler yaratmıştır. Bunları kısaca sıralayalım:

Kapitalist sistemin zincirlerini kopartması tekniği ve üretimi şahlandırmıştır. Teknik ve üretim, insanlık tarihinde ilk kez bu denli yüceltilip, “Tanrılaştırılmıştır”. Yeni Tanrı tüm insanlığı bir sel gibi önüne katıp pazara sunmuştur. Üretim hızlandıkça, toplumsal ilişkiler de kaçınılmaz olarak bundan etkilenmiştir. Üretim ritmi ve ihtiyaçlarına göre şekillenen toplumsal yapı paramparça olmaktadır. Sistem içerisinde para, kariyer elde etmek isteyen her kişi, önce yakın akraba, arkadaşlarından kopmakta, bir süre sonra anne, baba, eş ve çocuğa zaman ayıramayacak hale gelmektedir. Kendi ruh beden sağlığı mı dediniz? Onları hatırlayanlarımızın sayısı yok gibidir. Ruh ve beden sağlığını düşünmek ve ona zaman ayırmak mevcut sistemde nafi bir çaba gibi görünmektedir...

Toplumsal ritmin hızlanması, insani ilişkileri derinlikten yoksun (yüzeysel) ve parçalı hale getirmiştir. Değerler sistemindeki bu parçalılık, adeta sahtekârlar ve şizofrenlerden müteşekkil bir toplum yaratmıştır. Başka bir deyişle, “sistem, tüm toplumu deliler koğuşuna çevirmiştir”. Her kişinin bir görünen bir de görünmeyen yüzü bulunmaktadır. Toplum karşısında örnek kişi olarak gösterilen insanlar dâhi bugün ruhsal olarak iki yakayı bir araya getiremez durumdadır. Toplumun karşısında, takındıkları kişilik ile kendi iç dünyalarında yarattıkları kişiliğin çatışmasını, her gün yaşamaktadırlar.

Bu nedenle ruh halleri, sarkaç gibi gidip gelmekte, en nihayetinde insanlar kendilerini tanıyamaz hale gelmektedirler...

Yukarıda izah etmeye çalıştığımız bu gidiş en nihayetinde karşımıza özgür kişiyi (ne kadar özgürse) çıkarmaktadır. Eskiden toplum ve toplumsal amaçlar uğruna, kendisinden sürekli ödün verip kendisini baskılayan kişi, bugün tarih sahnesinde yerini almak istemektedir. Bir zamanlar “Allah, Devlet, Devrim, Ailesi” için yaşayan insanlar artık kendisi için yaşamak istemektedir. Eskiler daha iyi bilirler; bir zamanlar kendini düşünmek, ayıp sayılırdı. Oysa günümüzde kendini, menfaatini düşünmek, en büyük değer haline gelmiştir. Bir zamanların yiğitleri, toplum uğruna bedeller öderken, şimdiki gençlik ise doğrudan kendi menfaatleri için kelle verip, almakta...

Günümüz insanı en kutsal davalar karşısında bile kendini, yaşama eğilimlerini öne çıkarmaktadır. Toplumunu bir nara benzetirsek, günümüz için bu narin binlerce taneciğe dağıldığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Ancak buna ek olarak söz konusu taneciklerin de kendi içlerinde bölündüğünü ifade etmeye çalışıyorum. Bu durum toplumda, her türlü ruhsal ve bedensel hastalığa kapı açmıştır. Eskiden seyrek görülen hastalıklar, günümüzde normal karşılanmaya başlanmıştır.

Sözü fazla uzatmadan bu tabloyu adlandırmaya çalışalım. Yukarıda anlatmaya çalıştığım olguları, sonuna kadar takip ettiğimizde, şu sonuçla karşılaşırız:

Toplumcu, kolektif kültürden kişi davranışı ve kültürüne geçmeye çalıştığımızı söyleyebiliriz. Toplumdan kişiye geçiş ancak her türden parçalanma ve hastalıkla mümkün olabilmektedir. Kişi toplum kozasını, doğrudan ya da dolaylı biçimde delerek, kendi özgürlüğüne kavuşmak istemektedir. Başka bir deyişle, binlerce yıldır bastırılan kişi, bugün güneşin altındaki yerini almaya çalışmaktadır. Uzun yıllar süreceğini öngördüğümüz, bu tablo ve çağa isim koyacak olursak, buna en uygun düşecek adlandırmanın “Evrensel Kişiler Çağı” olacağını düşünüyorum. Evrensel kişiler çağı, aynı zamanda ruhsal ve bedensel hastalıklar çağıdır da. Kişinin parçalanıp hastalanması, toplumsal elenmeyi de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle çağımızı, toplumsal ayıklanma, elenme çağı olarak da görmek mümkündür. Kişi hastalanıp, elenerek de olsa, en nihayetinde kendi özgürlüğü ve kişilik olgunluğunu mutlaka bulacaktır. Kişilik olgunlaşması, tecrübelerin birikmesi ve yeniden toparlanma (doğum) ile gerçekleşebileceğinden dolayı, bu çağa “beyin çağı” da diyebiliriz.

GENÇLİĞİMİZE YÖNELİK PROJEMİZ

“ Come Back” “ Geri Dön “

Sevgili okurlar bizler AK-EL Vakfı gençlik komisyonu olarak bir süreden beri, Vakıf yönetiminin isteği ve bilgisi dahilinde olmak üzere bölgemiz gençlerini de işin içerisine katarak vakfa bu açıdan da bir dinamiklik sağlayacak projeler geliştirme yoluna gitmiş bulunmaktayız.

Bu kapsamda olmak üzere, öncelikle Vakfın kuruluşundan bu yana Burs almış ve okullarından mezun olmuş gençlerimize ve halen burs almakta olan bursiyerlerimize ulaşma çabası içerisine girmiş bulunmaktayız.

Bu proje aracılığı ile gençlerin girişimlerini, yaratıcılıklarını aktif bir havuzda birleştirmeyi hedeflemekteyiz.

Komisyon olarak öncelikli projemiz ve buna bağlı olarak hedeflerimiz;

- 1- Gençler tarafından yaratılacak ve yürütülecek projeleri ortaya çıkarmak,
- 2- Yöresel ve bölgesel bir dinamiklik sağlamak,
- 3- Gençlerimizin diğer bölgesel kitlelerle iletişimini sağlamak,
- 4- Eğitim aldıkları alanlarda üretime katkılarını sağlamak,
- 5- Alanlarında uzman olan gençlerimizin bir araya gelerek yeni eğitim ve proje alanlarını Oluşturmalarına ön ayak olmaktır.

Projelerimiz ve iletişimlerimiz sonucunda ulaşmayı düşündüğümüz hedeflerimizi şu şekilde belirtebiliriz.

- 1- Tüm gençliği yöresel ve bölgesel olarak harekete geçirmek
- 2- Bölgemize ait bir veri tabanı oluşturmak ve oluşturulacak bu veri tabanı ile anında gençlerimize ulaşmak ve onların yeni projelere katkılarını sağlamak,
- 3- Gençlerin yöneteceği bir web portalı oluşturarak tüm bölgemiz köylerini bu portalda buluşturmak,
- 4- İnançsal değerlerimizin ve kültürümüzün yaşatılması için yapılan tüm etkinliklerde haberdar etmek,
- 5- Kendine güvenip fikirler üretebilen , sosyal ve sanatsal etkinlikleri özü ile birleştiren bir gençlik ile yeni projeler üretmek,
- 6- Bölgemiz insanlarını ve toplumumuzu, yaşanan sosyal, siyasal ve benzeri olaylarda onları bilgilendiren ve aydınlatan anlamda etkinlikler düzenleyerek onların bilgi ve kültür düzeylerinin gelişmesine katkı sunulması için, projeler geliştirip Vakıf yönetimine sunmak ve hayata geçirilmesine ön ayak olmak amaçlıdır

AK-EL Vakfı
Gençlik Komisyonu

Üniversitelerin başındaki bela: YÖK

İbrahim Erdoğan

1980 Askeri Darbesi sonrası kurulan Yüksek Öğrenim Kurumu (YÖK) yeniden üniversitelerimizin gündeminde. Askeri cunta tarafından üniversiteleri akademik, kurumsal ve idari anlamda denetim altına almak için kurulan YÖK, yeni üniversiteler reformu adıyla bugünün ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmeye çalışılmaktadır. Dün olduğu gibi bugün yapılmak istenen de hükümetlerin ve piyasanın beklentilerine göre üniversiteleri hizaya getirme ve muhalif tüm sesleri ezme çalışmasıdır. Bu yeni tasarının ruhunda eğitimi, bilimden ve halktan bütünüyle uzaklaştırma yatmaktadır.

32 yıldır YÖK üniversitelerin başında bir "genelkurmay başkanı" gibi durmaktadır. Üniversitelerin her bilimsel çalışmasında YÖK öğrencilerin ve öğretim üyelerinin karşısında durdu. Bilimsel çalışmalarda yer alan her öğrenciyi okuldan atma, akademisyeni sürgüne gönderme veya görevden alma ile tehdit ederek saldırdı. Üniversiteleri piyasalaştıran ve paralı hale getiren YÖK kurulduğu günden bugüne kadar öğrenci ve akademisyenin mücadelesiyle karşılaştı. Her bir üniversitenin kendi içerisinde özerk olmadığı bir sistemde, üniversitelerden bilimsel çalışmalar beklemek mümkün değildir.

Yeni hazırlanan yasa tasarısının ana maddelerinden biri de "çeşitlilik" kavramı üzerine kurulu. Yasa tasarısına göre, yabancı yükseköğretim kurumlarının ve özel şirket üniversitelerinin kurulmasının önü açılmaktadır. Açılan bu üniversitelerin "kurumsallaşmış" ya da "kurumsallaşmamış" gibi iki farklı kategori uygulanmaktadır. "Mali esneklik ve çok kaynaklı gelir yapısı" ve "kalite güvencesi" gibi ilkelerle üniversiteler birer anonim şirkete dönüştürülmek istenmektedir. Anonim şirketlerin ortaklarına karşı sorumlu olması gibi, üniversitelerin de kendilerine finans sağlayan para babalarına, siyasi çevre sağlayan siyasetçilere karşı sorumlu olması isteniyor.

"YÖK" Yeni Tasarıdada "YÖK"lüğünü Devam Ettirecek

Üniversitelerin özel sektör ile işbirliği yapması istenirken, bu üniversiteler tarafından sağlanan teknolojik yeniliklerin bu özel sektöre peşkeş çekilmesi arzulanmaktadır. Üniversite öğrencileri, buldukları üniversitelerde geçici işçi olarak çalıştırılarak, işçi olmaktan doğabilecek haklarından mahrum bırakılacak.

"31 yıldır YÖK üniversitelerin başında bir 'genelkurmay başkanı' gibi durmaktadır. Üniversitelerin her bilimsel çalışmasında YÖK öğrencilerin ve öğretim üyelerinin karşısında durdu."

Profesör, öğretim üyesi gibi akademik personelin iş güvencesi olmayan, bütünüyle üniversite yönetimine bağımlı hale gelen "ücretli köleler" statüsüne

dönüştürülecek. Bugün halen devam eden araştırma görevlileri "burslu öğrenci" statüsünde kalmaya devam ederek bu çevreler iş güvencelerinden mahrum bırakılmaya devam edecek. Öğretim üyesinin yüzde 5'i kadar yabancı öğretim üyesi istihdamı devam edecek, diğer sayının üniversitelerin kendi öz kaynaklarını kullanarak istihdam edilmesi istenmektedir.

Bilimsel çalışmalara (özellikle sosyal bilimlere) ayrılan kamu kaynakları sınırlandırılarak, üniversitelerin bilimsel araştırmalarında sermaye gruplarının yedeğine düşmesi planlanmaktadır. Esnek ve güvencesiz çalışma biçimlerinin yanı sıra, performans ve kalite ölçütleri uygulanarak

“Bilimsel çalışmalara (özellikle sosyal bilimlere) ayrılan kamu kaynakları sınırlandırılarak, üniversitelerin bilimsel araştırmalarında sermaye gruplarının yedeğine düşmesi planlanmaktadır.”

üniversitelerin bilimsel çalışmalardan uzaklaştırılması hesaplanmaktadır. “Bilgi lisanslaması” adlı bölümde,

öğrencilerin her türden bilgiye kolay, ücretsiz ulaşması engellenmek istenmektedir.

Oysa teknoloji ve bilimsel araştırmaların yapılması gereken bu alanlarda öğrencilerin bu bilgilere kolay ve parasız ulaşması sağlanmalıdır

Yasada “Üniversite Konseyleri” diye kurulması hesaplanan üniversite yönetimlerinde, o ilin en fazla vergi veren işadamlarının olması istenmektedir. Oysa üniversite yönetimleri üniversite çalışanlarından ve öğrencilerden oluşturulmalıdır. Para kazanma mantığı ile o koltuğa oturacak vergi rekortmeni işadamı ne kadar bilimsel bir çalışmaya ön ayak olabilir.

Adına “Özerk ve Özgür Üniversite” demekle üniversiteler özgür ve özerk olmazlar; önemli olan üniversitelerin nasıl ve kimin için var olduğudur. Bu slogan isimle yapılmak istenenin üstü kapatılmaya çalışılmaktadır.

Sonuç olarak, “bilimsel, özgür ve özerk üniversite” sorunu son 31 yılda olduğu gibi, önümüzdeki dönem de gençliğimizin önünde bir sorun olarak durmaktadır.

Gençliğin Apolitik Yetişmesinin Toplumsal ve Sosyal Etkileri

Okan Şahin

1. Politikanın gençlik üzerindeki etkisinin tarihsel gelişimi

Politika, insanlık üzerinde özellikle de Fransız İhtilâli'nden sonra etkisini büyük ölçüde göstermeye başlamıştır. İnsanlık için büyük önem taşıyan birçok değer (demokrasi, eşitlik, insan hakları, hürriyet, adalet vb.) kendisini hissettirmeye başlamıştır. Fakat bu değerlerin dünya üzerinde anlaşılması ve yaygınlaşması hem zaman almıştır, hem de tarihi birçok değişik süreçlerden geçmiştir.

İhtilâlden daha sonra gerçekleşen sanayi inkılâbı ve devamında yaşanan süreç, sermayenin önem kazanmasına, yeni ekonomik hedef ve politikaların doğmasına (kapitalizm), hammadde arayışlarının başlamasına sebep olmuştur. Bu yeni oluşan değer ve kavramlar ise devletlerin politikalarını değiştirmiş, hammadde pazarlarının paylaşılmasından dolayı anlaşmazlıklara yol açmış ve sonuç olarak I. Dünya Savaşı meydana gelmiştir. Ancak bu savaşın insanlık üzerindeki olumsuz sonuçları geçmeden ve savaşın yaraları sarılmadan II. Dünya Savaşı gerçekleşmiştir. Bu iki savaşın insanlığa vermiş olduğu maddi ve manevi zararlar insanların politikaya olan bakış açılarını değiştirmiştir. Savaşlar boyunca hissedilen sömürgecilik, masum insanların kapital (anapara, sermaye) uğruna öldürülmesi, insan hak ve değerlerinin ihlâl edilmesi vb. birçok olay insanların politikaya olan bakış açılarını sorgulamalarına, hümanist değer ve yaklaşımların etkinliğinin artmasına neden olmuştur.

İşte yaşanan bu süreçler ve dönüşümler 1960'lardan itibaren toplumların geleceklere ve dinamikleri olarak kabul edilen gençleri, insanları yönetmede ve politikada ön taraflara itmiş, bazı ekonomik, sosyal ve politik değerleri sorgulamalarına yol açmıştır.

Bu dönemlerde gençliğin yaşamış olduğu bu durum ülkemizde de fazlasıyla hissedilmiş, gençliğimize toplumsal konumunu ve değerini hatırlatmıştır. Bu durum, 1960'lardan 1980'lere kadar birçok baskı ve sindirmeye karşı pek te değişmekle kalmayıp aksine topyekûn bir hâl almasına neden olmuştur. Yaklaşık olarak yaşanan bu yirmi yıllık süreç, Türkiye'de dünyadan biraz daha farklı bir şekilde gerçekleşmiştir. Fakat hem dünyada hem de Türkiye'de yaşanan bu süreç sermaye gücünün işlerliğini olumsuz bir şekilde etkilemiş; egemen güçlerin gençliğe karşı tavır almalarına, toplum ve gelecek kuşaklar üzerinde etkili olan gençlerin etkinliğini azaltmaya, onları pasifize etmeye yönelik uzun ve kısa vadeli plan ve uygulamaları devreye sokmalarına neden olmuştur. Bu plan ve uygulamaların devreye girmesiyle de birçok yazar ve aydın çevrelerce vurgulanan "apolitik gençlik" kavramı ortaya çıkmıştır.

2. Gençliğin politikayla ilgilenmesinin bir ülke için önemi

Ülkelerin kalkınması, demokrasinin ilerlemesi, insanlığın huzur ve refaha kavuşabilmesi ancak akılcı ve ileriye dönük politikaların uygulanabilmesiyle mümkündür. Bunlar da daha çok genç beyinlerin ve düşüncelerin politikaya dâhil olmalarıyla gerçekleşebilir.

Gençliğin Apolitik Yetişmesinin Toplumsal ve Sosyal Etkileri

Okan Şahin

1. Politikanın gençlik üzerindeki etkisinin tarihsel gelişimi

Politika, insanlık üzerinde özellikle de Fransız İhtilâli'nden sonra etkisini büyük ölçüde göstermeye başlamıştır. İnsanlık için büyük önem taşıyan birçok değer (demokrasi, eşitlik, insan hakları, hürriyet, adalet vb.) kendisini hissettirmeye başlamıştır. Fakat bu değerlerin dünya üzerinde anlaşılması ve yaygınlaşması hem zaman almıştır, hem de tarihi birçok değişik süreçlerden geçmiştir.

İhtilâlden daha sonra gerçekleşen sanayi inkılâbı ve devamında yaşanan süreç, sermayenin önem kazanmasına, yeni ekonomik hedef ve politikaların doğmasına (kapitalizm), hammadde arayışlarının başlamasına sebep olmuştur. Bu yeni oluşan değer ve kavramlar ise devletlerin politikalarını değiştirmiş, hammadde pazarlarının paylaşılmasından dolayı anlaşmazlıklara yol açmış ve sonuç olarak I. Dünya Savaşı meydana gelmiştir. Ancak bu savaşın insanlık üzerindeki olumsuz sonuçları geçmeden ve savaşın yaraları sarılmadan II. Dünya Savaşı gerçekleşmiştir. Bu iki savaşın insanlığa vermiş olduğu maddi ve manevi zararlar insanların politikaya olan bakış açılarını değiştirmiştir. Savaşlar boyunca hissedilen sömürgecilik, masum insanların kapital (anapara, sermaye) uğruna öldürülmesi, insan hak ve değerlerinin ihlâl edilmesi vb. birçok olay insanların politikaya olan bakış açılarını sorgulamalarına, hümanist değer ve yaklaşımların etkinliğinin artmasına neden olmuştur.

İşte yaşanan bu süreçler ve dönüşümler 1960'lardan itibaren toplumların gelecekleri ve dinamikleri olarak kabul edilen gençleri, insanları yönetmede ve politikada ön taraflara itmiş, bazı ekonomik, sosyal ve politik değerleri sorgulamalarına yol açmıştır.

Bu dönemlerde gençliğin yaşamış olduğu bu durum ülkemizde de fazlasıyla hissedilmiş, gençliğimize toplumsal konumunu ve değerini hatırlatmıştır. Bu durum, 1960'lardan 1980'lere kadar birçok baskı ve sindirmeye karşı pek te değişmekle kalmayıp aksine topyekûn bir hâl almasına neden olmuştur. Yaklaşık olarak yaşanan bu yirmi yıllık süreç, Türkiye'de dünyadan biraz daha farklı bir şekilde gerçekleşmiştir. Fakat hem dünyada hem de Türkiye'de yaşanan bu süreç sermaye gücünün işlerliğini olumsuz bir şekilde etkilemiş; egemen güçlerin gençliğe karşı tavır almalarına, toplum ve gelecek kuşaklar üzerinde etkili olan gençlerin etkinliğini azaltmaya, onları pasifize etmeye yönelik uzun ve kısa vadeli plan ve uygulamaları devreye sokmalarına neden olmuştur. Bu plan ve uygulamaların devreye girmesiyle de birçok yazar ve aydın çevrelerce vurgulanan "apolitik gençlik" kavramı ortaya çıkmıştır.

2. Gençliğin politikayla ilgilenmesinin bir ülke için önemi

Ülkelerin kalkınması, demokrasinin ilerlemesi, insanlığın huzur ve refaha kavuşabilmesi ancak akılcı ve ileriye dönük politikaların uygulanabilmesiyle mümkündür. Bunlar da daha çok genç beyinlerin ve düşüncelerin politikaya dâhil olmalarıyla gerçekleşebilir.

“Gençler, politika demek, yönetim sanatı demektir. Bir ülkenin, bir toplumun iyi yönetilmesi için herkesin o yönetime katılması gerekir. Bu da herkesin politika yapmasıyla sağlanır. Bir ülkede demokrasi ancak böyle sağlanır. Onun için de gençlerin politikayla ilgilenmesi o ülkenin gelişmesi için, o ülkenin demokrasisi için kesin bir zorunluluktur. Ülkemizin daha iyi yönetilmesi için, daha iyi bir geleceğe hazırlanması için siz gençlere büyük görevler düşmektedir. Hangi işi yaparsanız yapınız, ülkenin daha iyi yönetilmesi demek olan politikayla ilgilenmeniz gerekir.

Onun için de sizden politikayla ilgilenmenizi bekliyoruz. Sizden, politikayla ilgilenerek, kendinizi gelecekteki görevlerinize hazırlamanızı bekliyoruz. Ülkemizde hoşgörüyü yerleştirmek için, herkesin düşünce ve söz hakkına saygı gösterilmesini sağlamak için, politikayla ilgileniniz. Politik çalışmaların düzeyinin yükselmesi, politikacı niteliğinin saygınlaşması için hepimizin politikayla ilgilenmesi gereklidir.

Gençler, sizden bunu bekliyoruz.”

(Erdal Atabek: Kuşatılmış Gençlik, Alkım Yayınevi, İstanbul, 2006, s.74)

3. 1980'lerden itibaren başlayan depolitizasyon, gençliğin yaşadığı sorunlar ve bunların topluma etkisi

Dünya genelinde 1960'lardan 1980'lere kadar yaşanan süreç, gençliğin ön plana çıkmasına sebep olmuş ve egemen güçlerin gençlik üzerine yoğunlaşmasına kadar varmıştır. Bu durum, Türkiye'de de fazlasıyla hissedilmiş 12 Eylül 1980'de demokrasiye yapılan müdahaleyle somut bir hâl almıştır. Bu tarihten itibaren rejim, gençlik üzerinde etkisini giderek arttırmış ve bir dizi yaptırımlar ortaya koymuştur. Bu dönemi iyi yaşayan ve yaptırımları irdeleyen eğitimci-yazar Erdal Atabek, kitabında bu konuya şu şekilde açıklık getirmiştir:

“12 Eylül Rejimi'nin gençlere bakışı, gençlere davranışı, 'anlayışsız bir baba' gibi oldu: Konuşmayan, sert tavırlı, güvenmeyen, tutarsız, ne zaman aşağılayacağı, ne zaman yücelteceği belli olmayan bir baba.

Konuşmadı: Hep kendisi bildirdi, yanıt beklemedi. Konuştu ve kendisinin dinlenmesini istedi.

Konuştu ve konuştuklarına uyulmasını istedi. Konuştu ve sürekli yükümlülükler verdi.

Hiçbir zaman gençlerle konuşmayı düşünmedi. Sadece buyruk verdi ve itaat edilmesini istedi.

Sert davrandı: Sertlik yapısında da vardı ama sert olmaya zorunluydu da. Sadece emir veren ve tartışma istemeyen birisi, sert olmak, sert görünmek zorundadır. Bu tavırla tartışma önlenektir. Bu tavır, karşısındakini susturmak, duraklatmak, sindirmek için gereklidir.

Güvenmedi: Gençlerin her zaman kandırılabilirliğini, onun için de hep denetim altında tutulmaları gerektiğini söyledi. Bunu bir yöntem olarak geliştirdi ve kurumlaştırdı. Bugün, 12 Eylül Rejimi'nin egemen olduğu her kurumda gençler sıkı bir denetim ve gözetim altındadır. Üniversiteler, öğrenci yurtları, öğrencilerin her türlü istemleri, hareketleri, dergileri, toplantıları, her şey ama her şey denetim ve gözetim altındadır. Toplumun bütün kesimlerine sürekli olarak 'gençlere güvenilmemesi' mesajı verilmiştir. Yöneticilere, güvenlik güçlerine, öğretmenlere, hatta anne babalara hep aynı mesaj verilmiştir: Gençlere güvenmeyiniz, onları sürekli denetim altında tutunuz, yaptıklarından sizler de sorumlu olacaksınız. Toplum da gençlere güvenmemeyi öğrendi: Her gencin içinde saklanmış bir anarşist-terörist olabileceğini hiç unutmadı. Ev tutmak isteyen gençler bu güvensizlikle karşılaştılar. İş arayan gençler bu güvensizlikle karşılaştılar. Düşünmek isteyen gençler bu güvensizlikle karşılaştılar. Bu güvensizlik bugün de sürmektedir.

Tutarsız davrandı: '12 Eylül Rejimi' gençlere tutarsız davranmaktan da hiç rahatsız olmadı. Böylesine güvenmediğini açıkladığı gençlerin, ülkenin geleceği olduğunu söyleyebildi.

Bir yandan gençlerin geleceğini düşündüğünü belirten mesajlar verirken, diğer yandan da ise işe girecek herkesin 'güvenlik soruşturması' adı altında saptanmış suçların dışındaki hayatını incelemek kuralı konuyordu. Aslında bu davranışlara 'tutarsızlık' demek yanlıştır. Bu davranışlar tutarsızlık gibi görünen ama son derece tutarlı olan bir baskı politikasının gerekleridir.

Okan Şahin

Aşağılama-yüceltme mekanizmasını baskı aracı olarak kullandı: Düşünen, tartışan, özgürlük isteyen, gelişme isteyen gençler aşağılandı, suçlandı, cezalandırıldı. Oysa söylenenlere itaat eden, asıl duygularını gizleyerek yöneticilerin istediği gibi davranan gençler ise yüceltildi. Bu tutum her konu araç kılınarak sürdürüldü, toplumdaki herkesin bilmesi ve buna göre davranması sağlanmak istendi.

İşte, '12 Eylül Rejimi'nin gençlere yaptığı budur."

(Erdal Atabek: Kuşatılmış Gençlik, Alkım Yayınevi, İstanbul, 2006, s. 162, 163, 164)

"Ülkelerin kalkınması, demokrasinin ilerlemesi, insanlığın huzur ve refaha kavuşabilmesi ancak akılcı ve ileriye dönük politikaların uygulanabilmesiyle mümkündür. Bunlar da daha çok genç beyinlerin ve düşüncelerin politikaya dâhil olmalarıyla gerçekleşebilir."

Bu yazıda 1980'lerde gençliğin nasıl apolitik hale getirilmeye başlandığı açık bir şekilde görülmektedir. Ailelerinde farkında olmadan

veya çocuklarının sıkıntı y a ş a m a s ı n ı isteyerek kabullenmiş oldukları bu işleyiş, gençliğin o günlerden bu günlere kadar geçirdiği apolitizasyon sürecinin şüphesiz ilk ve en büyük adımı olmuştur. Ancak '12 Eylül Rejimi', gençliğin apolitik olması için geçerli tek neden de değildir. Rejimin devamında yaşanan süreç ve değişen koşullar da önemli sebeplerdir:

- Gençlerde, politikadan daha çok, geleceklerinin iş dünyasında başarı ve para kazanarak bağımsızlık yaşayacakları düşüncesi oluşması.
- Politikanın etkisiz kaldığı, politikanın dünyayı yönetmede egemen olamadığı düşüncesinin ortaya çıkması. Doğru mu? Değil mi? Değil ise egemen güçler nelerdir? Kimlerdir?

Yanıt ise bulunduğumuz zaman ve koşullarda apaçık ortadadır: Artık politikaya hükümetler, uluslar veya toplumlar egemen değil, çok uluslu şirketler egemendir. Bundan dolayı da Dünya'yı yöneten de onlardır. Bu durumun temel sebebi ise şudur:

Küreselleşmiş piyasa ekonomisi, klâsik serbest teşebbüsten farklıdır ve tekellerden oluşur. Uluslar ve toplumları, dolayısıyla da hükümetleri yönetirler. Bu da gençliğin politikayı benimseyebilmesi için büyük bir engeldir.

"Gençlik Geleceğini Kazanmak İçin Politikanın İçinde Olmalıdır."

- Küreselleşme kültürünün getirdiği bireyleşmenin bencilleşmeye dönüşmesidir. Bencilleşmeye dönüşen bireyleşme, kişileri sosyal sorumluluk kavramından uzaklaştırır. Böylece birey politikanın gereksiz olduğunu düşünür.

- Politikada gençlere katılımcı ve karara ortak bir yer verilmemesidir. Bu durum da gençlik için önemli bir nedendir.

Son dönemlerde yaşanan bu süreç, gençliği apolitikleştirmede büyük başarı elde etmiştir. Ancak bu durumun toplumların geleceğinin sağlıklı işleyebilmesi açısından son bulması gerekmektedir. Bu da ancak araştıran, sorgulayan, kendine güvenen ve bilinçli düşünen bir gençlik yapısıyla mümkün olacaktır. Aksi takdirde politika, politikayı kendine iş edinenlere kalır. Bu da geleceğin bu kişilere teslim edilmesi demektir.

Kaynaklar

1. Erdal Atabek: Kuşatılmış Gençlik, Alkım Yayınevi, İstanbul, 2006
2. Erdal Atabek: Modern Dünyada Değer Kayması ve Gençlik, Alkım Yayınevi, İstanbul, 2006
3. Ozan Örmeci: Makaleler, Türk Siyasal Tarihinde Gençlik Dergisi, İstanbul, 12 Temmuz 2010

'Sosyal medya'dan 'gerçek dünya'ya

Helin Genç

Son dönemde teknolojinin gelişmesi ile birlikte, iletişim ve haberleşme yöntemlerinde de çağ atlanmış, özellikle internetin hayatımıza girmesi ve yaygınlaşmasıyla birlikte hızlı iletişime geçilmiştir. Msn, facebook, twitter, bloglar derken internet üzerinden "sosyal medya" yaygınlaşmış, hayatımızın odak noktası haline gelmiştir.

Bugün internet üzerinden gelişen "sosyal medya" iletişimin hızlanması, haberlerin çabuk yayılması ve aslında herkesin haber üzerine söz söylemesiyle, o haberin bir öznesi olma durumuyla karşı karşıyayız. Bir haberin kitleler arasında yaygınlaşması artık sadece birkaç dakika iken, bu haberleri çoğu zaman "haberci" kimliğinden uzak kişilerin açıklaması, zaman zaman yanlış enformasyona yol açmaktadır.

Ancak konuya biraz daha özelde bakacak olursak, Türkiye için son iki senede "haberciliğin" geldiği noktayı göz önünde bulundurduğumuzda görüyoruz ki, doğru enformasyonun yayılmasının önünde çok ciddi bir sansür var. Ana akım medya diye adlandırdığımız kurumların, özellikle hükümet ile ilgili olan haberleri yayınlamasında ciddi sıkıntıların ortaya çıkmasıyla sosyal medyanın önemi artmıştır. Sosyal medya haberlerin yaygınlaşmasının yanı sıra, toplumsal dinamikleri de ortaya çıkaran bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Her ne kadar sosyal medyada yapılan yorumların mahkemelerde insanların iddianamelerine konulması, suç unsuruymuş gibi karşılıklarına çıkarılması yoluyla, haber alma ve düşünce özgürlüğüne ciddi kısıtlamalar getirilmeye çalışılsa da toplumun, kendilerini en rahat ifade ettikleri yer olarak bugün sosyal medya görülmektedir.

Daha iki sene öncesinde facebook üzerinden örgütlenip Tunus'ta başlayan "Arap Baharı" rüzgârı, birçok Arap ve Ortadoğu ülkesini etkiledikten sonra bugün Suriye'de devam ediyor. Ancak bu gidişin ciddi aldatmacalar,

"Ana akım medya diye adlandırdığımız kurumların, özellikle hükümet ile ilgili olan haberleri yayınlamasında ciddi sıkıntıların ortaya çıkmasıyla sosyal medyanın önemi artmıştır."

Amerika gibi emperyalist ülkelerin Ortadoğu üzerine yapmış oldukları planların birer parçası haline geldiği de açıkça görülüyor. Ama ne var ki bu hareketliliğin sağlanması sosyal medya üzerinden olmuştur. Yani insanları örgütleyecek

araç olarak sosyal medya, emperyalist ülkelerin elinde adeta birer "sömürü silahına" dönüşmüştür.

Bu noktada önemli olan, sosyal medyanın kitleler üzerindeki etkisini göz ardı etmeden toplumsal hareketleri yönlendirmektir. Ve tabii ki insanları klavye kahramanlığından kurtarıp "gerçek dünya" da sorunların çözümü için ses, beden ve benlik ile toplum içerisinde yer almaktır.

4+4+4:

Dindar Nesiller Yetiştirme Projesi

Erdal TAŞ

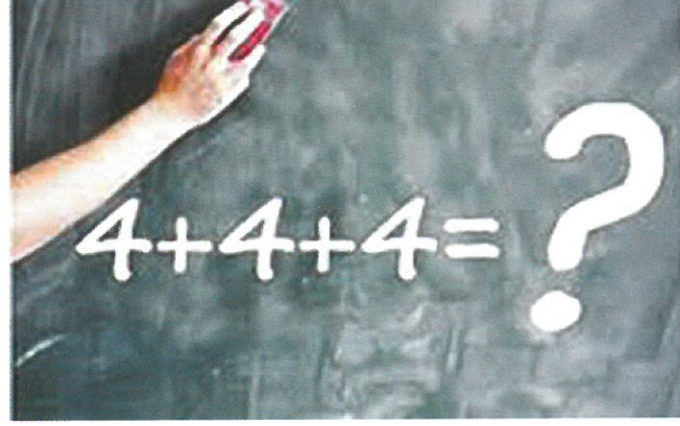
“Dünya değişiyor” cümlesi dünyada en çok kullanılan cümle halini aldı. Çok kişi kullanıyor ama kaç kişi bu durumun gerçek anlamıyla farkında? Kaç kişi bu durumun farkında anlamak çok zor ama AKP Hükümeti'nin bunu çok iyi anladığı ortada. Toplumun en temel değerlerinin kimyası değişti. Toplumun değişimini sağlayan devrimlerin de şekli değişti; geçmişte ihtilallerden sonra sosyal yapı, kültür ve eğitim alanlarında devrimler yapılırken, günümüzde bu sıralama tersine döndü. Bu durumu kavrayan AKP Hükümeti, fırsatı değerlendirerek “4+4+4” eğitim modeli ile yeni nesillerin zihin mühendisliğine soyunmuş durumdadır...

“AKP Hükümeti bu düzenleme ile gerçekte zorunlu eğitim sürelerini arttırmaktan çok, eğitim sistemini kendi siyasal ve ideolojik amaçlarına paralel düşünen nesiller yetiştirmenin aracı yapma gayesi taşıyor.”

4+4+4 Kademeli Zorunlu Eğitim, Başbakan'ın “dindar nesiller yetiştirmek istiyoruz” söyleminden hemen sonra gündeme getirildi. AKP Hükümeti bu düzenleme ile gerçekte zorunlu eğitim sürelerini arttırmaktan çok, eğitim sistemini kendi siyasal ve ideolojik amaçlarına paralel düşünen nesiller yetiştirmenin aracı yapma gayesi taşıyor. Avrupa İnsan Hakları

Mahkemesi ve Danıştay'ın zorunlu din derslerinin kaldırılması yönündeki kararlarına rağmen bu yönde herhangi bir düzenleme yapmayanlar, zorunlu din derslerinin yanı sıra seçmeli din dersleri getirerek, “dindar gençlik” projesini güçlendirmek istiyorlar. Bütün okulların ikinci kademesine seçmeli “Arapça, Fıkıh ve Kur'an” dersleri konularak temel eğitimi fiilen imam hatip modeline geçirmek istiyorlar. Bu amaçlarını gerçekleştirebilmek ve temel eğitimin günümüz piyasa ilişkilerine uygun hale getirilmesi öncelikli hedefler arasında gelmektedir. 4+4+4 modeli ile eğitimi dinselleştirmenin yanı sıra, “piyasa” değerlerini “rekabeti” ve “girişimciliği” yücelten okul-piyasa ilişkilerini ilköğretimden itibaren kuracak adımlar atmak istiyorlar Zorunlu ilköğretim iki kademeye ayrılıyor: 4 yıllık kademe herkes aynı eğitimi alıp, temel derslere girecek, ikinci kademe ise “mesleğe yönlendirme” adı altında seçmeli dersler başlayacak. 8. sınıftan sonra hedeflenen “Açık Öğretim” sistemi ile zorunlu eğitimin esnekleştirilmesi hedefleniyor.

Bu şekilde eğitim sisteminin piyasa ile ilişkilendirilmesi ve özellikle mesleki eğitim ile

sermayeye ucuz iş gücü sağlanmak isteniyor.

Öğrencilerin ergenlik çağında (10-14 yaş dilimi) henüz her alanda gelişmelerinin sürdüğü, ilgi ve yeteneklerinin belirli ve tutarlı hale gelmediği bir dönemde mesleki eğitime yönlentilmeleri bilimsel ilkelere uygun değildir. Bu konuda yurt içi ve yurt dışında yapılan yüzlerce araştırmanın sonuçları, gençlerin ilgi ve yeteneklerinin belirgin ve tutarlı hale gelerek, kariyer kararları için olgunluğa tam anlamıyla olmasa da kısmen ulaştığı dönemin 17-18 yaşları olduğunu ortaya koymaktadır.

Çocukların eğitim öğretimi birilerinin ideolojik önyargıları ile piyasa mekanizmalarına terk edilemeyecek kadar, önem arz etmektedir. Çocuklar, yeni toplumun tohumudurlar. Söz konusu bu tohumlar, kendi içlerinde tüm insanlığın, genetik mirasını taşımaktadır. Doğa ve insanın ölmez cevherini kendisinde barındıran çocukları, piyasa kuralları ile şekillendireceğini düşünenler yanılmaktadırlar. Bunu kanıtlamak için uzun uzadıya gerekçeler sunacak değiliz Sadece şu kadarını hatırlatmakla yetinelim: İnsanın tarihi 34 bin yıl iken (insanlaşma sürecini hesaba katarsak 6 milyon yıl), “Kapitalizm”in tarihi 500 yıldır. Doğa ile toplum mirasını, kendilerinde en bozulmamış haliyle taşıyan çocuklar, taşıdıkları cevhere uygun düşecek bir eğitim sistemini doğal olarak arayıp, bulacaklardır. Eğitim öğretim sistemleri, insanın doğasına uygun olarak sil baştan, yeniden dizayn edilmelidir. Asıl ihtiyaç duyduğumuz şey de budur.

Taekwondo

Özge Karayılan

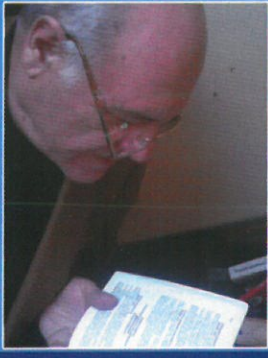

Taekwondo kelime olarak “el-ayak yolu” anlamına gelir. Ancak bu anlam yüzeysel bir tanımdan öteye gitmez. Buradaki “yol” aslında o kadar derin bir anlam içerir ki bunun, bırakın kelimelerle, sayfalar dolusu yazılarla ifade edilebilmesi mümkün değildir. Bunun içindir ki, gerçek taekwondocular için bu “yol” kavramı bir yaşam biçimi haline gelmiştir.

Ben taekwondoya 9 yaşında başladım. Bu sporu yaparkenki hedefim sadece dışarıda kendimi koruyabilmektir. Oysa şimdiki hedefim bir Avrupa, bir dünya şampiyonu olabilmek. Birçok derecelerim var bu sporda. İstanbul şampiyonluğu, Türkiye 2.ligi, 3.lüğü vs. Taekwondo benim için vazgeçilemez bir spor oldu. Tabii ki bunda dereceler yapmam çok etkili oldu. Ailem ise benim en büyük destekçilerim. Onların beni desteklemesi, her koşulda bana moral vermesi, yaptığım derecelerle gurur duymaları benim için çok büyük bir mutluluk ve gurur kaynağı.

Spor yapmayan insanlar için taekwondo dövüş sporu olarak görülmekte. Oysa taekwondo bir savunma sporudur. Ayrıca taekwondo bir felsefedir. Taekwondonun felsefesi cesaret, azim, güvenilirlik ile saygıdır, alçakgönüllülük ve nezaket, sabır ve kendini kontroldür. Bu sporu yapan insan taekwondonun sadece tekme ve yumruktan ibaret olmadığını görür. Taekwondonun esas büyük kısmını oluşturan bu felsefe, insanın hayatı boyunca kullanacağı öğeler içerir ve doğru tahlil edildiği zaman bir yaşam biçimi haline gelir.

Devrime Adanmış Bir Ömür

Av. Hüseyin Özdemir

Biri nerde şimdi,
Öbürü nerde?
Ben nerdeyim?

Görünmeyen kuşlar gibi, aşarak
dağı, denizi.
yalnız hatıralar
bağlıyor bizi...

Nâzım Hikmet

Alhas'ın Sevdilli köyü, Karadağ'ın eteğinde,
Tanrı'nın mucizesi Delikli Taş'ın (!) himayesinde,
tepeden bakıldığında yama gibi duran tarlaları,
solgun elma yanaklı kadınları, bıyıkları tütün
sarısı erkekleri, eşekleri, öküzleri, boz topraktan
evleriyle, okulsuz ve tuvaletsiz bir köyü o
günlerde...

O günlerden bir gün kapı komşu Küpüş'lerin
Emiş Teyze'nin "lavık i çırğa" sorusuna anam
Pupuş:

"E çırıbı! Gün boyu kızgının altında, harmanın
tozu toprağı içinde dönüp duran lavık'ın encamı
böyle olurmuş zahar..." diyerek kırık bir cevap
verdi.

Emiş teyzenin sorduğu "lavık" bendim. O
tarihlerde yaşım yedi ya da sekizdi. Yirmi günlük
yorucu bir düven işinden sonra şiddetli bir göz
ağrısı beni günlerce yatağa bağlamış, dünyamı
karartmıştı. Sonra bu ağrı nedeniyle gözlerim
kırpışık kaldı, elimi siper etmeden bakamazdım.
Uzun süre dünyaya öyle yarı kör bakar oldum.
Bu yüzden köyde lakabım "Köro"ya çıktı.
"Köro vara, Köro harra..."

Emiş Teyze, umudu ufalan anamı teselli
ederken içini de döküyordu:

Bacı, Allah'tan umudunu kesme. Mustafa'mın
halini bilirsin; yolma yolak uğruna çağayı sütsüz,
memesiz bıraktık, bir avutanı yoktu, ağlamaktan
kursağı kurudu, karnı yırtıldı.

Emiş Teyze'nin Mustafa'sı, benim can dostum,
yol arkadaşım Mustafa İspir'di. Anladığım,
Mustafa da bebekliğinde o kadar çok ağlamış ki,
bu ağlamalara dayanamayan göbeği yırtılarak
şişip kalmıştı. Mustafa'nın şiş göbeğini karnının
üzerinde, ince fistanın altında top gibi
görüydük. Mustafa'nın aramızdaki lakabını da
yırtık göbeği belirledi. Bizim Kürtçe'de göbeği
yırtık anlamında Mustafa'nın lakabı
"Pıllıkdıri"ye çıktı.

"Pıllıkdıri vara, Pıllıkdıri harra..."

Derler ki, Sevdilli'de hak yolunda iki kişi vardı;
biri anam Pupuş, öbürü Emiş Teyze. Rivayet o ki,
Hıdırellez gecesi Hızır Aleyhisselam Hazretleri
yalnızca onlara misafir olur, onların yaktığı ateşte
ısınır. Bilmem! Belki analarımızın saf inançları
sayesinde (!) Mustafa ile ben onca hastalıklardan
kurtulduk, iyileştik. Büyüdük, insan olduk ve
yaşama karıştık.

O günlerde, John Berger'in dediği gibi: "Çıplak
doğan kalbimizin ilk kundağı, dualı ninnileriydi,
annelerimizin."

* * *

Mustafa ile aynı kader çizgisinde yürümemiz
aynı koşullarda dünyaya gelmekle ve aynı
koşullarda büyümekle başlamıştı. Mustafa ile
yolculuğumuz devam edecek, anlatacağım.
Ancak çocukluk ve gençlik yıllarına dair bir
yolculuğa çıktığınız zaman ister istemez
topyekûn anıların hücumuna uğrarsınız. Hele bu
yolculuğu öbür dünyaya göç etmiş bir
dostunuzla birlikte yapıyorsanız işiniz zor;
yüreğiniz buruk, gözleriniz nemli olur. Sonra
dönüşü de zor olur bu yolculuğun...

Av. Hüseyin Özdemir

Çünkü Andre Gide'in dediği gibi, "Yaşama götüren kapı dar, yol ise çetindir. Bu yolu bulan çok azdır."

İşte Mustafa ile başlayan yolculuğumuzun ilk adımları:

İşte Mustafa ile başlayan yolculuğumuzun ilk adımları:

Analarımız bizlere hamileyken, tutuldukları aşerme krizlerini kil yiyerek giderdiler, iyiliğe biçimlendik... Elenmiş höllük topraklara belendik, berekete yürüdük...

Ahmed Arif'in anlatışıyla, "Ölmeyelim diye, töremiz böyle diye" bebekliğimizin ilk günlerinde köpek kakasından bulamaç yedik, dayanıklı kaldık!..

Kışın buza işedik, sidiğimizin sıcaklığında ayaklarımızı ısıttık, donmadık...

Sünnetimiz Aptal Mamo'nun kör usturasından geçti, erkeklige adım attık...

Tope Ço, Hizaza, Kerballos... oyunlarını oynadık, yarıştık...

İnek, kuzu güttük, yardımlaştık...

Karınca yuvalarının başına oturduk, karınca toplayıp yedik, karınca asidiyle güçlendik...

Kengerimizi, yemliğimizi, ekmeğimizi paylaştık, kapışmadık...

Söğüt dallarından düdük yaptık, ezgiler üfledik, hüznünlendik....

Geceleri yıldızları saydık, yıldız kaymasını izledik, üzüldük.

Birlikte çift sürdük, orak biçtik, ot kırdık, geçimlik yarattık...

Alıç ağaçlarının gölgesinde yan yana uzandık, soluklandık...

Başak yığınlarının gölgesinde aynı bakraçtan aynı tasla ayran içtik, yorgunluk attık...

Kağrı çeken öküzlere gücümüzü kattık, işi kolay kıldık...

Yılan öldürdük, korkmadık...

Balık tuttuk, paylaştık...

Kurban bayramlarının geleneği gece beklemelerinde kızları kolladık, kismete heveslendik...

O gecelerin kör sabahlarında çeşmenin yalağında zemzemlendik, günahlardan arındık...

Mustafa ile yolculuğumuz bu minval üzere devam ederken 1954'te köyümüzde okul açıldı. O tarihte Mustafa 15'inde, ben 12'sindeydim. Mustafa daha önceden okuma yazmayı bildiği için 2. sınıfa, ben 1. sınıfa yazıldım. İlkokulun ikinci yılında Mustafa, dışardan girdiği ilkokul bitirme sınavlarını kazanarak Elbistan Ortaokulu'na yazıldı.

Bu yüzden Mustafa ile ilkokul yolculuğumuz ancak bir yıl sürdü.

Mustafa azimliydi, durmadı. Ortaokulda girdiği sınıf atlama sınavını kazanarak ortaokulu da iki yılda bitirdi. Bundan sonra Mustafa Gaziantep Öğretmen Okulu'nun sınavlarını da kazandı, iyi dereceyle mezun olup ilkokul öğretmeni oldu. Böylece köyümüz Mustafa İspir'le, ilk eğitimcisini yetiştirmiş oluyordu.

Mustafa'nın sınav maratonu bitmedi. Ancak daha önce Mustafa'yı biraz tanıtmam gerekiyor.

"Nihayet günü geldi, mukteditler kararlarını uyguladılar. 12 Mart balyozu tüm hismiyle başımıza öyle bir iniverdi ki, savurdu bizleri dört bir yana. Kimimiz Nurhak'lara, kimimiz cezaevlerine, kimimiz sürgünlere, kimimiz darağaçlarına..."

Mustafa ile birlikte yaşadığımız acı tatlı olayları, bir de Mustafa'nın mücadeleli, maceralı yaşamı içinde anlatalım dersek, kısa bir yazıda onu anlatabilmenin güçlüğü ortaya çıkar. Yine de, ne olursa olsun Mustafa ile

yakın arkadaş olarak geçirdiğim ve hiçbir dargınlık, kırgınlık içermeyen o güzel günlere vefa borcum nedeniyle, bu işi yapmak herhalde bana düşüyor. İşte sözün tam burasında bana Mustafa'yı tek bir cümleyle anlat deseler hiç duraksamadan onun için ilk söyleyeceğim şey, aklının uysallığına direnen ileri bir zekâya sahip olmasıydı, derim. Belki bu yüzden Mustafa'da bilgelikle başkaldırı, iç içe ve çatışma halindeydi. Ne ki sosyalizm yolunu tutan Mustafa'nın başkaldırıcı yanı daha baskın olmaya başlamıştı. Öğretmenliğini konuşturup tarihi ve toplumsal olayları çözümlerken bilgeliğini, yaşamın diyalektik materyalizmle ilintisini irdelerken başkaldırıcı yanını görüyorduk. Sohbetlerinde de böyleydi. Sohbetlerine serpiştirdiği mizahla bilgeliğini, cezalandırma ile başkaldırıcı yanını ortaya koyardı. Böyle davranmakla Mustafa'nın esas amacı emek-sermaye çelişkisinde emekçileri yüceltmek, sömürenleri cezalandırmaktı. Hele bir de teorik tartışmalara girildi mi Mustafa'nın yüzü hepten taştan bir anlatıma bürünürdü. Bir başkaldırıcının bütün halleri o an o yüzde gelgit olurdu. Marksizm'le ilgili ne var ne yok okurdu. Düşüncelerine sonuna kadar sahip çıkar, kesinlikle geri adım atmazdı. İnatçıydı Mustafa. Fakat inatçılığı, düşüncelerine bağlılığına yorumlanarak hoş karşılanırdı. Cezaevindeki arkadaşları bu yüzden ona "Devrimin Sarp Kayası" sıfatını yakıştırmışlardı. Faşistlerin çarpıp parçalanacağı sarp kaya...

Av. Hüseyin Özdemir

Tüm bunlardan sonra bir de anlatmadan geçemeyeceğim başka bir doğal özelliği, Mustafa'nın matematikteki yeteneği. Mustafa bir Matematik dehası olabilecek kadar yetenekliydi. Öyle ki, en ünlü matematik öğretmenleriyle yarışır, onların yarım saatte çözemediği problemleri on dakikada çözer önlerine koyardı. (Matematik yeteneği Küpüşler'in genlerinden olmalı ki, yıllar sonra Mustafa'nın adını taşıyan yeğeni üniversite sınavlarında Türkiye birincisi oldu.)

Belirtilen bu özellikleri nedeniyle sanılmasın ki Mustafa soğuk ve ciddi biriydi. Tam tersine, yüzünde hiç eksilmeyen ve her an dostluğu kucaklamaya hazır bir sevecenliği vardı. Hele bıyıklarının altında bembeyaz dişleriyle öyle aydınlık bir gülüşü vardı ki anlatamam. Ancak Ahmed Arif'in dizeleriyle anlatabilirim: *"Seni, anlatabilmek seni / İyi çocuklara, kahramanlara..."*

"Düşüncelerine sonuna kadar sahip çıkar, kesinlikle geri adım atmazdı. İnatçıydı Mustafa. Fakat inatçılığı, düşüncelerine bağlılığına yorumlanarak hoş karşılanırdı. Cezaevindeki arkadaşları bu yüzden ona "Devrimin Sarp Kayası" sıfatını yakıştırmışlardı. Faşistlerin çarpıp parçalanacağı sarp kaya..."

1960'lı yıllar... O yıllarda sosyalist hareketin öncüsü Türkiye İşçi Partisi'ydi. TİP'in Anadolu ve Kürdistan içinde estirdiği sol rüzgâr Mustafa gibi köyden üniversiteye gelen biz öğrencileri de sarmıştı. Sonra o sol düşüncenin etkisiyle kendimizi 68 olaylarının içinde bulduk. 68 öğrenci olayları sosyalizmin şahlanmış yıllarıydı. O günlerde hepimizde düş ile gerçek birleşmişti. Kafa tutan günler yaşıyorduk. Kendimiz için değil, ezilenler için, eşitlik için, özgürlük için, gelecekteki güzel günler için yaşamalıydık. Bu uğurda artık engembeli ve dikenli bir yolun yolcularıydık. Talih ve tarih bizleri böyle bir yola savurmuştu. Bu yolda adanmış yaşamlar da olacaktı. Oldu da Deniz'ler, Cihan'lar, Çayan'lar, Cevahir'ler ve ötekiler... Abdülkadir Bulut, o adanmış yaşamları şiirleştirecekti: *"Ellerimi dokunduğum her yerde / Çığlık çığlığa kıvrıyor hayat / Ve ölen arkadaşların giysilerini / Bir kere daha dürüp koyuyor analar / Çamaşır sandıklarına / Gözyaşları da çiçek açar."*

Bu idealler uğruna biz üniversiteliler 68 eylemlerinin, Mustafa ise Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) gibi sol örgütlerin ayrılmaz neferleri olmuştuk.

Yıl 1970... 12 Mart balyozunun inmesine daha bir yıl vardı. Mustafa bu kez bir yandan sınavlarını kazandığı Bursa Eğitim Enstitüsü'nü dışardan bitirmeye çalışıyor, bir yandan da Bursa'nın İnegöl ilçesinin Tekkeler köyünde öğretmenlik yapıyordu. O yıl Mustafa 15 günlük şubat dinlencesinde İstanbul'a yanıma geldi. O tarihte ben, Hasan Yıldız ve Ali Özveren Kumkapı'daki Kadırga Öğrenci yurdunda kalıyorduk. Mustafa da, yurttan, yanımda kalmaya başladı. Bir akşam Vezneciler'deki Site Yurdu'nun faşistler tarafından basıldığı, yurdun mikrofonlarından heyecanlı bir sesle anons edildi. Olay yurda bomba gibi düştü. O tarihte bizim Dr. Hasan Erdoğan, Site Yurdu'nda kalıyordu. Biz Kadırga Yurdu'nun devrimcileri marş ve sloganlar eşliğinde Site Yurdu'nun yardımına koştuk. 50-60 kişilik bir gruptuk. Mustafa da bizimleydi. Mustafa'ya *"Sen öğretmensin, ne olur ne olmaz, bu eyleme katılma,"* dedimse de ikna edemedim; inatçılığı tutmuştu. Beyazıt Meydanı'na geldiğimizde kaskları Fruko şişelerine benzediği için 'Frukolar' diye andığımız toplum polisleri tarafından çevrilerek gözaltına alındık. Bu olayda Mustafa ile Beşiktaş'ta, bugün bir bölümü Başbakanlık Konutu olarak kullanılan Dolmabahçe'deki işkencehanede üç gün aç susuz, gözaltında tutulduk ve hatırı sayılır falakalardan geçtik. Gözaltı sonrası mahkemeye çıkarılmak üzere polis arabasına götürülürken ayakta durabilmek için Mustafa ile omuz omuza birbirimize destek olmaya çalışıyorduk. Bir ara gözlerim Mustafa'nın ayaklarına ilişti. Ayakkabılarının dikişleri arasından kan sızıyordu. Bunu her anımsayışım, Egemen Berköz'ün o günleri unutturmayan dizelerini hatırlarım: *"İçim kamaşıyor polisten / silahlardan, çiçeklerden, geceden. / İçim kamaşıyor geceden / kuşkulardan yiğitlikten, delikandan. / İçim kamaşıyor delikandan / Akan kandan, yıkan kandan, delikandan."*

O dayakların acısı çoktan unutuldu gitti. Lakin birlikte başladığımız bu yolculukta Mustafa beni yalnız başıma bırakıp kendi sonsuz yolculuğuna çıktı. İşte o gidişle öyle bir özlem bıraktı ki içime, halen sürüp gider o özlem. Nazım Hikmet'in dediği gibi: *"Bir özlem duymalı insan, geride bıraktıklarına / yoksa yüreğine işleyen sızı nasıl döner yalnızlığına..."*

Av. Hüseyin Özdemir

15 günlük dinlenceden sonra görev yeri Tekke'ler köyüne Mustafa ile birlikte ben de gittim. Mustafa okulda ders başındayken, ben akşama yemek hazırlıyordum. Yemekten sonra Mustafa ile çakırkeyf, hayatı ve devrimi tartışıyorduk. Cumartesi ve pazar günleri Bursa'ya gelir, memurlar lokalinde sağcısıyla solcusuyla ideolojik tartışmalara girerdik. Bursa'nın sağcısı da solcusu da Mustafa'yı artık çok iyi tanıyordu.

* * *

"Sosyal uyanış, ekonomik gelişmeyi aştı." (12 Mart Darbecisi Generalin Sözü)

Nihayet günü geldi, muktedirler kararlarını uyguladılar. 12 Mart balyozu tüm hışımıyla başımıza öyle bir iniverdi ki, savurdu bizleri dört bir yana. Kimimiz Nurhak'lara, kimimiz cezaevlerine, kimimiz sürgünlere, kimimiz darağaçlarına... Bu kez "Güneş ordusu ağır yaralıydı."

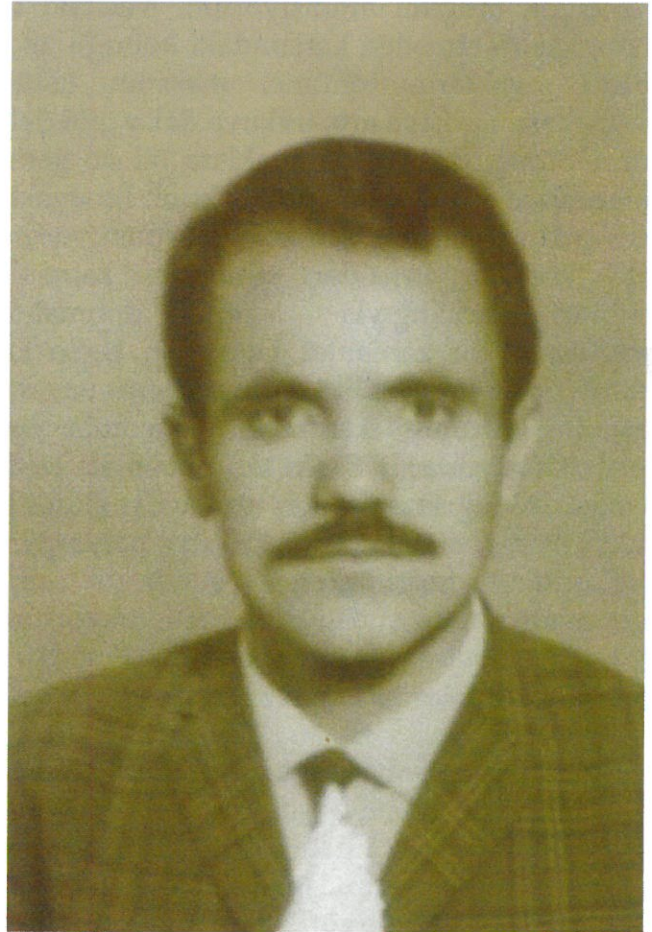
12 Mart balyozunda Mustafa'nın payına Mahir Çayan ve arkadaşlarının kaldığı İstanbul'daki Maltepe Askeri Cezaevi düşmüştü. O tarihte cezaevine yakın olan Küçükyalı'da oturuyordum. Tutuklularla görüşme mevzuatı elverdiği için ben her görüşme günü Mustafa ile görüşmeye gidiyordum. Görüşme öncesi biz görüşmecileri önce nizamiye kapısında bir askeri Cemse'ye doldururlar, sonra tutukluların bulunduğu koğuşlara götürürlerdi. Cemse'ye binenler arasında daha önce bizim Âşık Nesimi'nin evinde tanıdığım eşi Tilda ile görüşmeye giden Yaşar Kemal, İlhan Selçuk'un eşi Handan Selçuk, Çetin Altan'ın çocukları Mehmet ve Ahmet Altan'lar da oluyordu.

Cezaevindeki ilk görüşmemizde Mustafa'nın, Dolmabahçe'de gördüğümüz o işkencenin daha katmerlisini gördüğümüz her halinden belli oluyordu. Bu hali karşısında öfkemin kabardığını fark eden Mustafa, her zamanki o dirayetli bakışlarını gözlerimin içine dikmiş, "İşkenceden geliyorum / Acıyı umuda kattım / Uzatma sarılası boynunu / Kollarımı askıda bıraktım." dizelerini anımsatırcasına, "boş ver, aldırma" der gibi bakıyordu.

Mustafa, cezaevinde de boş durmadı. Devrimci şiarını burada da yerine getirmeyi ihmal etmedi. Bildiğimiz gibi 30 Kasım 1971 tarihinde Mahir Çayan ve arkadaşları özellikle Cihan'ın çabasıyla, kazdıkları tünelden kaçmışlardı. (Bu kaçışın Kızıldere katliamıyla sonuçlandığını biliyoruz.)

Mahir'ler, firardan önce Nazım'ın "O duvar / o duvarınız / vız gelir bize, vız" dizelerini koğuşun duvarına yazarak devrimcileri tutsak etmeye hiçbir gücün yetmeyeceğini tutsakçı paşaların yüzlerine şamar gibi yapıştırmışlardı.

Sonra öğreniyoruz ki, bu tünelin kazılmasında Mustafa fiilen çalışıp yardımcı olmuş. Bu nedenle Mustafa hücreye kapatıldı, görüşmelere çıkması yasaklandı. Bundan sonra ben Mustafa ile tahliye oluncaya kadar bir daha görüşemedim.

"Mustafa İspir"

Mustafa bir yıla yakın cezaevinde kaldıktan sonra tahliye oldu. Yıl 1972. Tahliyeden sonra, bir siyasi sakıncalının başına neler geliyorsa Mustafa'nın da başına onlar geldi. O, artık kara listeye alınmış siyasi bir sakıncalıydı. Öğretmenliği elinden alınmış, işsiz güçsüz, yenilginin yalımlarıyla yanan yenik bir savaşıydı.

Tahliyeden sonra bir süre evimde kaldı -o tarihte ben evliydim-, sonra köye gitti. Mustafa ile 1980 yılına kadar görüşme imkânım olmadı. Ancak haberlerini alıyordum, rahatsız olduğunu, gördüğü ağır işkenceler sonucu psikolojik sorunlar yaşadığını duyuyordum.

1980'nin Ağustos'unda bir gün yazıhanede çalışırken, Mustafa'yı birden karşımda gördüm. Şaşırıyordum! İçler acısı bir haldeydi. Üstü başı perişan, saç sakal birbirine karışmış, en acı yanı da yalınayaktı. "Oyy... Cigera mın Mustafa..." diye çığlık attığımı anımsıyorum. Mustafa hiç selam, kelam etmeden karşımdaki koltuğu geçip oturdu; ayaklarını önüme, masanın üstüne uzatıp, başını arkaya attı, uykuya dalar gibi dalıp gitti. Önüme uzatılan bu ayaklara bir an geride bıraktığımız günlere dönerek baktım. Bu ayaklar neler çekmemişti. Bir zamanlar harman yerinde çıplak koştu, tırnakları kırıldı, bir zamanlar sidiğinin sıcaklığıyla ısınıp, donmaktan kurtuldular, bir zamanlar falakadan geçip kan sızdırdılar ve şimdi dilim dilim çatlamış nasırları arasında kurumuş kanlarıyla karşımda öyle çilekeş, duruyorlardı. Sanki tarih boyunca eşitlik ve özgürlük uğruna çekilen tüm acılar şimdi bu ayaklarda toplanmıştı. Mustafa'nın o paramparça ayaklarını düşünürken şimdi, şairini anımsayamadığım şu dizeleri mırıldanıyordum. "Yüreğim yalınayak / Değdikçe taşlara / Tırnaklarım kanar / Bir kor düşer saçlarıma / Hayallerim yanar."

Mustafa'nın acilen tedavi olması gerekiyordu. Ancak kendisi tedaviyi şiddetle reddediyordu. Doktor lafını duydu mu kızıp küfürler ediyordu. Ne ki o aralar konuşmaları arasında eski TİP'lilerden birileriyle görüşmek istediğini ısrarla tekrarlayıp duruyordu.

Ben, bu isteğini fırsat bilip onu bir TİP'liye gidiyormuşuz gibi inandırıp doktora götürmeyi düşündüm.

O günlerde bir vesileyle tanıdığım ünlü ruh ve sinir hastalıkları uzmanı Prof. Dr. Adnan Ziyalar'a telefon ettim. "Hocam," dedim, "Muayane olmaktan kaçınan bir hastam var, ancak bir TİP'li ile görüşmek istiyor. Siz bir TİP'li gibi davranıp, hastayı böyle bir görüşmede kabul ederseniz, size getirebilirim." Dr. Ziyalar "Olur, getir," dedi. Mustafa'ya, "haydi bir TİP'li ile görüşemeye gidiyoruz", dedim. Mustafa'nın birden gözleri parladı ve hemen kalkmaya yeltendi. Beklemeden bir arabaya atlayıp doktorun Nişantaşı'ndaki muayenehanesine gittik. Allahtan Dr. Ziyalar TİP'lileri tanıyormuş, açık vermeden, bir TİP'li gibi davranıp önce Mustafa ile partiyi ve sosyalizmi konuştu. Sonra "Mustafa" dedi, "Devrimi öyle örgütsüz başarmak olanaksız, ben Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi'nde çalışıyorum, orda aynı düşüncedeki arkadaşlarla kurduğumuz bir örgütümüz var, gel orada o arkadaşlarla hep birlikte çalışalım." Amaç, Mustafa'yı hastaneye yatırmaktı. Ancak Mustafa, hastane lafını duyar duymaz en okkalısından bana bir küfür savurup, "... ulan sen beni doktora getirmişsin!" dedi ve dışarı fırladı. Arkasından koşup Mustafa'yı yakaladım, yazıhaneye döndük.

Mustafa'yı hastaneye yatırmanın yollarını ararken o günlerde Trabzon'da öğretmenlik yapan Hasan Yıldız İstanbul'da bulunuyordu. Hasan'da Mustafa'yı hastaneye yatırmanın çaresini düşünmüş olmalı ki, bir gün iyi bir anında Mustafa ile sohbet ederken, abisi Şükrü'nün Cerrahpaşa Hastanesi'nde yattığını, onu ziyarete gideceğini söyleyerek Mustafa'dan izin istemiş. Mustafa, "Şükrü Abi'yi ben de ziyaret etmek isterim, ben de geleyim," demiş. Hasan, "İyi olur, Şükrü Abi de sevinir, haydi birlikte gidelim", demiş ve birlikte hastaneye gitmişler. Bu sırada bizim Küçük Ali Özveren (Artist Ali) önceden hastaneye giderek Adnan Ziyalar ile görüşüp Mustafa'nın hastaneye yatırılması için gerekli işlemleri yerine getirmiş. Nihayet, uydurulan böyle bir "Şükrü Abi" bahanesiyle, Mustafa hastaneye yatırılmış oldu.

Av. Hüseyin Özdemir

Onu her ziyarete gidişimde, Dr. Ziyalar ile görüşüyordum. Hakını teslim etmek gerekir ki, Dr. Ziyalar da her türlü özeni göstermekten kaçınmadı. Kırk günlük bir tedaviden sonra Mustafa tamamen iyileşerek eski sağlığına döndü ve taburcu oldu.

Hiç unutmuyorum, son gidişimde, bir gün sonra taburcu olacağının sevincini yaşayan Mustafa gözlerimin içine bakarak, "Kardeş" dedi, "yarın ne kadar sürer?" Oysa 'yarın'ın sonsuzluk mu, yoksa 'bir gün' sonrası mı olduğunu ne ben, ne de başkası bilebilirdik.

Yaşam böyle bir şey işte! İçinde her şey var. Nerde ne zaman nelerle karşılaşacağını bilemezsin. Örneğin, nerden bilecektim, birkaç yıl önce cezaevinde ziyaret ettiğim Mustafa'yı, birkaç yıl sonra hastanede böyle ziyaret edeceğimi...

Her ziyaretimde Mustafa'ya, Nâzım'ın "Hasta kardeşlerim, / biraz daha sabır, biraz daha inat / Kapının arkasında bekleyen ölüm değil, hayat. / Kapının arkasında dünya, dünya cıvıl cıvıl. / Kalkacaksınız yatağınızdan, gideceksiniz" dizelerini şakayla karışık Mustafa'ya göre değiştirip okuyarak moral vermeye çalışıyordum.

Tedaviden sonra akli ve zekâsı uyum içinde olan, başkaldırcılığı gitmiş, bilge, munis, tane tane konuşan bir Mustafa vardı karşımızda. Zaman zaman gidip gelen belleğiyle anıları tazeliyor, bazen gözleri dolarak eski günlere gidip geliyordu. Sonra, yaptıklarından pişmanlık duymadığını, yalnız biraz fazla hızlı gittiğini kabul ediyordu. Bundan sonra yasal örgütlerde görev alarak sosyalizmin gerçekleşmesi için çalışacağını söyleyişinden, halen ideallerinin peşinde olduğu anlaşılıyordu. Fakat her şeyden önce bir geçim yolunun olmasının şart olduğunu, başkasının sırtından geçinmenin onursuzluğuna dayanamayacağını vurguluyordu. Bu nedenle Mustafa, yeni yaşamına önce iş aramakla başlayacaktı. Ancak esas ideali, yeniden öğretmenliğe dönmektir. Mustafa, kafasında bu idealde, biraz dinlenmek için köye gitti.

Ayrılırken kucaklaştık, öpüştük. O gün, o ayrılış günü, yaşam yolculuğumuzdaki birlikteliğimizin sonuna geldiğimizi ikimiz de bilmiyorduk.

* * *

Son ayrılışımızın üzerinden 12 yıl geçmişti. Bu süre içinde Mustafa ile bir daha yüz yüze görüşemedik. Ancak görüşme umudumuzu hiç yitirmemiştik. Arada bir telefonla görüşüyorduk. Bir şeyler yazdığını, bir roman üzerinde çalıştığını, bir araya geldiğimizde yazdıklarını değerlendireceğimizi söylüyordu.

Mustafa'nın yazdıkları halen duruyor mu, bilmiyorum, yitirilmiş de olabilir. Ne ki, onun yaşamı zaten yitik bir romandı. Yaşasaydı, şimdi 71 yaşında olacaktı. Onun da saçları, bıyıkları bugün beyaza çalacaktı.

Daha dün gibi... 2002 kasımının bir sabahında, yazıhanemde oturmuş, camdan, az ötede kışa hazırlanan çınarların hafif rüzgârda usul usul, taklalarla döne döne yere düşen yapraklarına bakarken dalıp gitmişim ki, telefon çaldı. Ahizeyi kulağıma götürdüm, ağlamaklı bir ses:

"Abi", dedi. "Dün Mustafa'yı kaybettik" ...

Takvime baktım, 25 Kasım'ı gösteriyordu. Tüm ölüm acılarının en acısını, o an yaşadım. İsterdim ki, tabutunu omuzlayıp, Mustafa ile birkaç adım daha yolculuk yapayım. Olmadı.

Mustafa şimdi Sevdilli'de, Tırbê Xate'de özgürlük ve eşitlik uğruna savaşıyor. Ölen kardeşleriyle omuz omuza sonsuz yolculuğunda. Mustafa'yı ve yol kardeşlerini unutmayacağız...

"Bir dost öldü işte. İşte beni görmeden geçti ölüm. Ama şimdi sıra bende. Benim, avcılarının önündeki tek av parçası şimdi."

Semyon Gudzenko, (Çev. Atilla Tokatlı)

'İyi Öğretmen'

Halil Sönmez

Günümüzde artık iyi öğretmen, çocuklara bilgi yükleyen değil, çocuğa olumlu davranışlarıyla model olan, çocuk psikolojini anlayan, çocuğu sözünü kesmeden sonuna dek dinleyen, çocuklara bağırarak otorite kurma yerine onu anlayandır.

Ülkemizde bu özellikleri taşıyan iyi niyetli çok sayıda öğretmen var. Ama çoğu eğitim kurumunda, eğitim kurumunun yöneticisi, öğrencisi ve velisi tarafından beğenilmiyor; zayıf ve aciz görülüyor. Sayıları giderek azalan iyi öğretmenler, bu korku kültürü ortamında zorunlu olarak zamanla asık suratlı, bağırın, çağırın öfkeli insanlara dönüşüyorlar. İlginçtir, anasınındaki çocuklar bile bağırın öğretmenin dediğini yapıyorlar. "Sıraya geeeç!" diye bağırınca el ele tutuşup sıraya geçiyorlar. Bağırmayan, sert olmayan, güler yüzlü, kendisine sevgiyle yaklaşan öğretmeni saymıyor.

Bunun nedeni çocukların ailelerinde benzer şekilde yetiştirilmeleridir. Korkutularak yetiştirildikleri için, bağırmayan, korkutmayan öğretmeni saymamayı öğrenmişler. Bağırmayan öğretmen güçsüz olarak görülüyor. Gücün bağırılmaktan geldiğini sandığı için çocuk, ancak bağırın söylediğini yapıyor. O çocuğa göre ne kadar bağırırsan o kadar güçlüsün. Zayıf ve aciz görüldüklerinden, iyi öğretmenler bu korku kültürü ortamında zorunlu olarak zamanla asık suratlı, bağırın, çağırın öfkeli insanlar haline dönüşüyorlar. Demek ki iyi öğretmen, iyi öğretmen olarak kalmıyor. Saygın olmak veya saygınlığını devam ettirmek için bazı güçler onu olumsuz olarak değiştiriyor. Bu arada olan ülkenin geleceğini emanet edeceğimiz çocuklara oluyor.

Bir öğretmen arkadaşın raporlu olduğu bir gün, idareci arkadaşım boş (brans) derslerimin

birinde o sınıfa girmemi rica etmişti. Sınıfa girdiğimde ders yapma yerine çocuklarla sohbet etmeyi tercih ettim. Çocuklara, okuldaki öğretmenlerin kendilerine nasıl davranmasını istediklerini sordum.

Aldığım yanıtlar beni hiç şaşırtmadı: "Öğretmen öğrenciye bağırmasın", "Bize kötü sözler söylemesin", "Bizi dövmesin", "Küfür etmesin", "Arkadaşlarımızın yanında bizi rencide etmesin", "Biz konuşurken sözümüzün bitmesini beklesin"...

Bana sanki kendi öğretmenlerinin özelliklerini sayıyorlardı. "Çocuklar, ben de size katılıyorum. Bir öğretmenin bu söylediklerinizi yapmaması gerekir. Eğer bu dediklerinizi yapıyorsa öğretmenlik yapmaması gerekir" dedim. Çocuklardan birkaçı söz almak istedi. Söz verdiğimde çocuğun biri "Öğretmenim bizim öğretmen bize böyle davranıyor" Başka bir öğrenci: "Seni öğretmene söyleyeceğim, o zaman sana gününü gösterecek" dedi. Diğer bir öğrencinin söyledikleri ise düşündürücüydü: "Öğretmenim, öğretmenimiz bize böyle davranıyor ama, tüm bunları bizim iyiliğimiz için yapıyor."

İnsan-ı Kâmil

Kâzım Deprem

İnsan doğar doğmaz çaresiz ve edilgin bir varlıktır. Yeryüzündeki en ilgiye ve bakıma muhtaç canlıdır. Onu dünyaya getiren ebeveynin ilgisi ve himayesinde büyür, gelişir, bedensel ve beyinsel gelişimini tamamlar ve yaşam serüvenine başlar. Başlar başlamasına ya, asıl mesele de bundan sonra başlar. İnsan bu yolculuk düzleminde yürürken, iki seçenekle karşı karşıyadır. Bu seçeneklerden bir tanesi kötülük, diğeri de iyiliktir.

Önce kötülük seçeneğini ele alacak olursak, kötülüğün muhtevası olan durumları ve halleri şöyle sıralayabiliriz: En başta "cehalet" in bütün bunların yaşam kaynağı olduğunu ortaya koyarak, şöyle bir sıralama yapmamız yanlış olmaz: "Hasetlik, haksızlık, hunharlık, hırsızlık, ırza ve iffette saldırı, vicdansızlık, ahlaksızlık, madrabazlık, hilekârlık, cambazlık, cana ve malla kasıt, savaşlar, jenositler (soykırım)"... Velhasıl daha yüzlercesini sayabileceğimiz bilumum melanetlerin yaratıcı ve uygulayıcısıdır insan.

Bütün bunların yanında, gelelim iyilik serüvenine. Mademki insanoğlu düşünen bir varlıktır, o halde düşünen insan sorgulayan insandır. Sorgulayan insan da iyiyi ve kötüyü ayıran insandır. İyilik, yukarıda insanoğlu tarafından yapıldığı belirtilen kötülüklerin tam tersidir. İnsanlık tarihi boyunca kemâleti, insan onuruna yakışır biçimde uygulayan insandır. Şimdi bu kâmil insanlara bakalım.

"Hamdım, piştim, yandım". (Mevlana Celaleddin-i Rumi)

"En-el Hak". (Hallâc-ı Mansur)

"Yetmiş iki millete aynı nazar ile bakmayan insan olamaz". (Yunus Emre)

"Gelin canlar bir olalım". (Pir Sultan Abdal)

"Hararet sacda değil nardadır
Keramet tacda değil serdedir

Her ne arar isen kendinde ara
Kudüs'te, Mekke'de hacda değildir". (Pir Hünkâr Bektaş-ı Veli)

"Eline, diline, beline, aşına, eşine, işine sahip ol".
(Aleviliğin önsözü)

Yukarıda dilim döndüğünce iyi ve kötü insan hallerini betimlemeye çalıştım. Zira mensubu bulunduğumuz Alevilik inancı, felsefesi veya Alevi din anlayışı ne dersiniz deyin, yukarıda anlattığım öz deyişlerin ta kendisidir.

Ne var ki bu ulvi anlayışı öyle bedeller ödeyerek yaratan ve bizlere bu güzel mirası bırakan pür ü pak insanların ortaya koyduğu bu anlayışın, ulviliği, güzelliği her geçen gün kayıp olmakla yüz yüzedir. Eğer biz Aleviler olarak o pir-i fanilerin, mürşitlerin, önderlerin, bilumum bu uğurda can veren canların söylemelerinin ve eylemelerinin, cehaletin yok edilip, insan kemaletinin esas kılınması olduğunu kendi içimizde hissetmezsek, kendimize Alevi diyemeyiz. Zira bir kıymet ifade etmez.

O nedenle içimizdeki tüm cehaleti yok edeceğiz ki, bizler de yolumuzu aydınlatan rehberlerimiz gibi, insan-ı cahil olmaktan çıkıp, insan-ı kâmil mertebesine erişemesek de o yönde çaba sarf edelim ki iyi yöndeki insana dönüşümü sağlayalım. Neticede insan olmak değil, insan-ı kâmil olmaktır asıl olan...

Ancak ne yazık ki insani Kamil olmak artık oldukça zorlaşmıştır. İçerisinde yaşadığımız sistem insanoğlunun en insani değerlerini bile hatrip etmekte insanı insan yapan özelliklerine hergün yeniden yeniden saldırılmaktadır. Sistemin tüm saldırılarına rağmen insan olarak ayakta kalmayı başara bilenlerden biride hasene mulla'dır.

Bu pir-i fani yani "Mulla Hasan" Kantarma'nın Kızıl kandil mezrasında yatmaktadır. Bana göre ve Benim gözümle görenler için arınmışlığın simgesidir.

"Mulla Hasan" (Hasan e Milla)

"Mademki insanoğlu düşünen bir varlıktır, o halde düşünen insan sorgulayan insandır. Sorgulayan insan da iyiyi ve kötüyü ayıran

Maraş'ın sosyal yapısı tarihsel geçmişi ve Maraş Katliamı

Aziz Tunç

Öncelikle belirtilmesi önem arz eden bir noktanın altını çizmek gerekiyor; Maraş Katliamı'yla, Maraş'ın sosyal ve tarihsel durumu arasında doğrudan bir bağlantının varlığı, tarihte yaşanmış, günümüzde yaşanan veya gelecekte yaşanabilecek olan katliamlarda da aynı bağlantının olması gerekliliğini zorunlu kılmaz. Her katliam, kendi özgüllüğü içinde ele alınarak anlaşılabilir. Gerek bu tür katliamların, gerek daha farklı biçimlerde gerçekleştirilmiş olan katliamların bilinmesi gereken temel özelliği, bu katliamların, egemen güç odaklarının gerçekleştirdiği veya gerçekleşmesini teşvik ettiği, kolaylaştırdığı ve ortam hazırladığı politik uygulamalar olduğudur. Ancak bu genel ve önemli bilgi, herhangi bir katliamın özgün koşullarını anlamaya çalışmamıza engel değildir. Tam tersine, herhangi bir katliamın özgün koşullarını ve ayrıntılarını bilmek, katliamcılığa karşı çıkmamızı kolaylaştıracak, güçlendirecektir. Maraş Kıyımı'nı daha güçlü ve etkili bir şekilde lanetleyebilmek için de Maraş'ın sosyal dokusunu ve tarihsel geçmişi bilmemiz faydalı olacaktır.

Maraş, Milattan Önce (MÖ) 1700'lü yıllarda Merkasi adıyla, Hititliler tarafından kurulmuştur. MÖ 1200'lerde Hititlilerin dağılmasından sonra da Gurgum Şehir Devleti olarak varlığını sürdürmüştür. MÖ 550'de Pers'lerin, MÖ 330'da Makedon Kralı İskender'in şehri olmuştur. Milattan Sonra ilk zamanlar Roma İmparatorluğu'nun eline geçen Maraş, 395 yılında Roma İmparatorluğu'nun ikiye bölünmesinden sonra Bizans İmparatorluğu'nun sınırları içinde kalmıştır.

Bizans Devleti 900'lü yıllarda Maraş'a önemli bir Ermeni kitleyi yerleştirmiştir. Böylece Ermeniler Maraş'ın etkin ve egemen grubu olmuşlardır. İlk dönemlerde Bizans'a bağlı da olsa kendi valileri tarafından yönetilmişler, daha sonra bağımsız bir Ermeni Prenslüğü kurmuşlardır.

Selçuklular Maraş'a geldiklerinde Maraş, bu Ermeni prensliği tarafından yönetilmekteydi. Bizanslılarla sık sık sorun yaşayan bu Ermeni prensliği, Selçuklulara bağlanarak kendisini güvence altına almak istemiştir. Böylece Maraş, Türklerle tanışmış oldu.

Selçukluların dağılmasından sonra kurulan Dulkadiroğlu Beyliği döneminde Maraş Rumların, Süryanilerin, Ermenilerin, Kürt ve Türklerin birlikte yaşadığı bir şehirdi. Rumlar ve Süryaniler önemli ölçüde azalmış olsalar da, Türklerin hâkimiyetinde, Ermeniler ve Kürtler varlıklarını sürdürmüşlerdir. Öte yandan bu tarihlerde Maraş'ta yaşayan Türk aşiretleri de büyük ölçüde sisteme tabi olmayan isyancı aşiretlerdir.

Maraş'ın bu şekilde isyana açık olan sosyal yapısı, Dulkadir Beyliği'nin Osmanlı tarafından ilhak edilmesinden sonra da değişmeden devam etmiştir. Dahası özellikle Safevi Hanedanı Şah İsmail döneminde, bölge halkları içinde sürdürülen çalışmalar ve Osmanlıyla yürütülen mücadeleler, Aleviliğin yayılmasına yol açmıştır. Kanuni döneminde yaşanan Alevi isyanlarının bir kısmı bu bölgede yaşanmıştır. Bu dönemde Maraş'ta yaşayan halklar Osmanlı yönetimine biat etmemiş, barışık olmamışlardır.

Maraş'ta yaşayan Türk, Kürt ve Ermeni halklarının, Osmanlı Devleti'ne biat etmeyen bu özellikleri, Osmanlı'nın son dönemine kadar devam etmiştir. Maraş'ı şakilerin ve eşkıyaların yurdu olarak tanımlayan Osmanlı, bu durumu değiştirmek, bu halkları kontrol altına almak için harekete geçerek, 1896 yılında özel bir ordu kurmuştur. Bu özel ordu, isyancı-göçebe aşiretleri kırimdan geçirmiş, sağ kalanları zorunlu iskâna tabi tutmuştur.

Dadaloğlu'nun meşhur "Ferman padişahın, dağlar bizimdir" sözü ve şiiri bu mücadelelerde söylenmiştir. Baskılara direnemeyen ve doğal yaşamlarından koparılan bu aşiretler, aynı zamanda Alevilik'ten de uzaklaştırılarak, dönemin dinsel politikalarına boyun eğmek zorunda kalmışlardır. Aynı tarihlerde özel ordunun (Fırka-i İslâhiye) cephe genişletmemek için yönelmeyi sonraya bıraktığı Maraşlı Ermeniler, özerk bir yaşam sürdürmekteydiler. Çeşitli baskı ve saldırılara rağmen Ermenilerin bu özerk yapıları, esas olarak 1915'e kadar devam etmiştir. 1915'te yaşanan büyük kıyımına rağmen, Maraşlı Ermeniler varlıklarını ve kurumlarını koruyabilmişlerdir. Buna rağmen bu tarihlere gelindiğinde, bin yıldır bu topraklarda yaşayan Ermenileri büyük bir felaket beklemekteydi. İttihat Terakki Fırkası'nın (İTF) Teşkilat-ı Mahsusa eliyle yürüttüğü ulus yaratma ve bunun için uygulanan etnik arındırma politikası yürürlükteydi. Bu politika İTF Osmanlı yönetiminden ayrıldıktan sonra da devam etmiştir. Bu politikaya uygun olarak Maraş'ta yaşayan Müslüman topluluklar, Türkler, Kürtler ve Çerkesler "gâvur" Ermenilere karşı kışkırtılarak, halklar arası düşmanlık patlamaya hazır bir hale getirilmiştir.

"Selçukluların dağılmasından sonra kurulan Dulkadiroğlu Beyliği döneminde Maraş Rumların, Süryanilerin, Ermenilerin, Kürt ve Türklerin birlikte yaşadığı bir şehirdi. Rumlar ve Süryaniler önemli ölçüde azalmış olsalar da, Türklerin hâkimiyetinde, Ermeniler ve Kürtler varlıklarını sürdürmüşlerdir."

1896'da Fırka-i İslâhiye'nin katliamlara maruz kalan Türk ve Kürt aşiretleri ve yine aynı tarihlerde Rus Çarı'nın zulmüyle sürgün edilerek Maraş'a yerleştirilen Çerkesler, Ermeni katliamının pratik uygulayıcıları haline getirilmişlerdir. Bu Ermeni katliamından sonra, Maraş'ta boşalan Ermeni mahallelerine, kasaba ve köylerine el konmuş, bazılarında daha sonra Balkanlar'dan getirilen göçmenler yerleştirilmiştir.

Kısaca ve yüzeysel olarak değindiğimiz Maraş'ın bu tarihsel ve sosyal gerçekleri 1978 Maraş Katliamı'nda bir anlam ifade etmekte midir? Ediyorsa bu nasıl bir anlam veya etkidir? Bu ve türetilen başkaca soruların doğru ve anlamlı olduğunu teslim etmek gerekiyor.

Fransız işgali bu patlamanın doğmasını sağlayan bir rol oynamıştır.

Fransız emperyalistlerin ikiyüzlü politikaları sonuçta bir Ermeni katliamının yaşanmasına yol açmıştır. O koşullarda çok az sayıda olan Fransız askerlerinin ölümüne karşı Maraşlı bütün Ermeniler ya öldürülmüş veya şehri terk etmek zorunda bırakılmışlardır.

Ancak bunun ayrıntıları ayrı bir inceleme konusudur. Buna rağmen Maraş'ın bu sosyal ve tarihsel gerçekliklerinin 1978 Maraş Kıyımı'ndaki etki ve yansımalarını gözlemlemek mümkündür.

Bu durum ilk olarak, katliam öncesindeki hazırlık sürecinde, yoğun, yaygın ve etkin olarak kullanılan Ermeni düşmanlığıyla açığa çıkmaktadır. Güncellenerek devreye konan Ermeni düşmanlığı, katliamcı güruhun motivasyonunda etkili olmuştur. Devrimciler ve Aleviler arasında Ermenilerin bulunduğu iddiası, Ermeni düşmanlığının bu kesimlere yönlendirilmesini sağlamıştır. Katliamın hazırlık aşamasında, katliamın yerel unsurlarının da katıldığı çeşitli toplantılarda ve katliamcı güruha yönelik olarak yapılan propaganda çalışmalarında, Ermeni düşmanlığının yoğun bir şekilde işlenmiş olması bunu göstermektedir. Ayrıca katliam esnasında kullanılan "Sütçü İmam aşkına!" sloganı da bu anlayışın somut bir ifadesidir.

Maraş Katliamı'nın öncesinde ve katliam esnasında, önemli bir unsur olarak kullanılan Ermeni düşmanlığı, Maraş Katliamı bağlamında, daha sonra da sürdürülmüştür. Dönemin Sıkıyönetim Komutan Yardımcısı General Tayyar Aygür'un bu amaçla yapmaya çalıştığı manipülasyon, yıllardır ısrarla tekrarlanarak kamuoyu yanıltılmaya çalışılmaktadır. Sünnetsiz, dolayısıyla Ermeni olduğu iddia edilen, kimliği belirlenemeyen bazı ölümlerin varlığı ve bölgede faaliyet yürüttüğü iddia edilen Ermeni devrimcilerin bulunması, bu manipülasyonun dayanağı yapılmak istenmiştir.

Doğrudan konumuz olmamakla birlikte açıklamakta yarar vardır. Bu her iki iddia da yalandır, mesnetsizdir. Birincisi, kimliği tespit edilemeyen ölümler içinde söylendiği gibi 6 veya 7 sünnetsiz, dolayısıyla Ermeni yoktur, sadece birisi için otopsi raporunda "sünnetsiz" olduğu belirlenmesi yapılmaktadır.

Kaldı ki her sünnetsiz insanın Ermeni olduğunu iddia etmek sadece cahillik değil, hem ilkelik hem de kontrolsüz bir düşmanlığın dışı vurumudur. İkincisi, bölgede faaliyet yürüttüğü iddia edilen devrimciler, aynı dönemde yakalanmış, yargılanmış ve Maraş kıyımıyla bir bağlantısının olmadığı, yine Sıkıyönetim Mahkemesi'nce tescil ve teslim edilmiştir.

Maraş Katliamı, belirtilen tarihsel geçmiş ve sosyolojik bilgilerle birlikte ele alınırsa daha doğru ve anlamlı sonuçlara varabilir. Bu tarihi ve sosyolojik bilgiler sadece bilgi olarak değil, Maraş Kıyımı'nı mahkûm etmenin verileri olarak görülmeli, öyle değerlendirilmelidir.

"Maraş Katliamı'nın öncesinde ve katliam esnasında, önemli bir unsur olarak kullanılan Ermeni düşmanlığı, Maraş Katliamı bağlamında, daha sonra da sürdürülmüştür. Dönemin Sıkıyönetim Komutan Yardımcısı General Tayyar Aygür'un bu amaçla yapmaya çalıştığı manipülasyon, yıllardır ısrarla tekrarlanarak kamuoyu yanıltılmaya çalışılmaktadır."

Bütün bu gerçeklere ve aradan geçen 34 yıla rağmen, halen Maraş kıyımı, sünnetsiz "gâvur" Ermenilerin düşmanlığıyla gerekçelendirilmeye, izah edilmeye çalışılmaktadır. Dahası bu pespaye manipülasyonlar, belgesellerle, televizyon programlarıyla geniş kitlelere sunulurken, bu katliamın niteliği ve sorumluları gizlenmek istenmektedir.

Böyle olduğu içindir ki, katliamcı politikalar mahkûm edilememekte, katliamlar engellenememekte, potansiyel katliamlar önlenememektedir.

TATILİNİZİ BİZİMLE DEĞERLEDİRİN

YURTIÇİ VE YUR DIŞI UÇAK BİLETLERİ (THY – PEGASUS – SUN EXPRES – ANADOLU JET – ATLAS JET- BORA JET)
(UÇAK FİRMALARININ LOGOLARI OLURSA İYİ OLUR)

- YURTIÇİ VE YURT DIŞI KÜLTÜR VE İNANÇ TURLARI
- YURTIÇİ VE YURT DIŞI TATİL VE OTEL REZERVASYONLARI (5.000 DEN FAZLA SEÇENEK)
- ŞEHİRLER ARASI OTOBÜS BİLETLERİ (BÜTÜN OTOBÜS FİRMALARIYLA)
- HER ÇEŞİT ARAÇ KİRALAMA
- KURUMSAL ORGANİZASYONLAR
- TEKNE VE GEMİ TURLARI

ALLITURNA TURİZM BİR CEM VAKFI KURULUŐUDUR

Zafer Mah. Ahmet Yesevi Cad. No: 290 Yenibosna / İSTANBUL

Telefon : 0212 466 54 94 – 0212 466 54 95

0507 532 76 97 – 0507 532 76 98

Faks : 0212 466 54 84

www.alliturnatur.com

info@alliturnatur.com

Yirmi birinci asırda hala Ebu Suud

Hasan Soysüren

Kaygusuz Abdal bir şiirinde der ki;

Kıldan köprü yaratmışsın
Gelsin kullar geçsin deyu
Hele biz şöyle duralım,
Yiğit isen geç a Tanrı

Kaygusuz Abdal böylece Cennete bağlandığı söylenen Sırat Köprüsü'yle dalgasını geçerken, türlü türlü biçimlerin, korkuların arkasına saklanmış bir Tanrı niye böyle bir yola başvursun ki? Aşık Hüdai, Kaygusuz'un düşüncesinin devamını getirir, der ki;

Canan bizim canımızdır
Teni bizim tenimizdir
Sevgi bizim dinimizdir
Başka dine inanmayız

"Kızılbaşların canları, malları helâldir, onlarla savaşırken ölmek şehitliğin en yücesidir ve Kızılbaşların kestiği hayvanın eti mundardır, yenmez gibi" Fetvalar veren Mehmet Ebusuud

Böylece korku yerini sevgiye bırakır. Aslolan insanın benliğindeki güzelliştir. Ne yazık ki dinini sevgiden ibaret kılanlar için, "imanın kılıcını" devreye sokarak cehenneme bilet yazacak ulemanın bol olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Tarih boyunca Alevilere yazılmış şeyhülislam fetvalarının kaynağı budur. Kendi gibi düşünmeyene tahammül etmez. İlla da ben doğruyum der.

Peki, şeyhülislam fetvalarından bugüne değişen nedir? Evet, artık açıktan öldürün denilmiyor. Yirmi birinci asırda, her şey dünyanın gözü önünde. Herkes bir şekilde hakkını arıyor. Ancak yine de geçmişin zihniyeti olur olmaz hortlamaktan geri kalmıyor. Başbakan Recep Tayip Erdoğan'ın Çorum'da düzenlenen seçim gezisinde Çorumlu şeyhülislam Ebu Suud Efendi'yi övmesi başka nedir? Ebu Suud'un verdiği birçok fetvanın açıkça Kızılbaşların katline cevaz verdiğini herkes biliyor. Başbakan bunu bilmez mi? Demek ki yirmi birinci asırda, hala Kızılbaşlarının ölümüne fetva veren Ebu Suud' la övünen yöneticilerimiz var! Demek ki daha gidecek çok yolumuz var! Sözü Pir Sultan' a bırakmanın yeridir:

Yürü bre Hızır Paşa
Senin de Çarkın Kırılır
Güvendiğin Padişahın
Gün gelir o da devrilir

Sigortacılık ve Hizmetleri

Sezer Karataştan

Sigorta Nedir?

Sigorta bir kimsenin para ile ölçülebilir menfaatine zarar veren bir rizikonun gerçekleşmesi halinde bu zararı karşılayacak tutarda, sigortalının tazminata hak kazanmasını sağlayan çift taraflı bir sözleşmedir. Sigorta, hiçbir zaman bir kazanç kaynağı olmamakla birlikte, sigortalının refahını hasardan bir gün öncesine getirme fonksiyonu ile hem ülke ekonomisinde hem de bireyler açısından büyük önem taşımaktadır.

Sigorta, belli bir birikim yapmayı sağladığından hem maddi olarak, hem de verdiği güven duygusu ile manevi olarak rahatlatan bir sistemdir. Kendinizin, ailenizin ve sevdiğinizlerin sağlığını, değerli eşyalarınızı ve sahip olduğunuz tüm varlıkları sigortanın güvencesi altına almanız mümkündür. Evinizle ilgili herhangi bir tehlike durumunu, aracınızın çalınması, kaza yapması gibi olayları veya sağlığınıza ilgili endişelerinizi ilgili türde sigorta ile güvence altına alarak, günlük hayatınızı rahatlatılabilir ve yaşam kalitenizi artırabilirsiniz.

Neden Sigorta Yaptırmalıyım?

Risk, geleceğe yönelik bir kavramdır ve gelecek de belirsizliklerle dolu olduğundan, zarar veya kayıp durumuna yol açacak bir olayın meydana gelme olasılığı her zaman mevcuttur. Sigortanın faydaları bu noktada ortaya çıkmaktadır. Öngörülemeyen koşulların yarattığı olumsuz durumlara karşı şimdiden önlem almayı sağlar. Bu önlemleri de şu anki hayat şartlarımızı çok etkilemeden almayı hedefler. Yani ileride oluşabilecek ve büyük bir maddi güç gerektirecek bir olumsuzluk için şimdiden ufak miktarlar yatırmak ve risk gerçekleşirse maddi olarak sıkıntıyı en aza indirmek sigorta sayesinde mümkün olur.

Sigortanın önemi, doğal afetler düşünüldüğünde daha da artmaktadır. Özellikle ülkemiz doğal afetlerle sıkça karşılaştığından, bu konuda değerli varlıklarımızı sigortalamamız önemlidir. Deprem, sel ve diğer doğa olaylarına karşın vakit kaybetmeden gerekli sigortaları yaptırmak, ne zaman gerçekleşeceği belli olmayan bu olaylara karşın her an hazırlıklı olmamızı sağlar.

Sigortacılık Hizmetleri Neleri Kapsar?

Sigorta türleri, can ve mal olarak ikiye ayrılabilir. Bunun yanı sıra zorunlu olan ve olmayan sigorta türleri olarak da ayrılabilir. Ülkemizde yaptırılması kanunen zorunlu olan iki tür sigorta vardır. Bunlar Zorunlu Deprem Sigortası ile Zorunlu Trafik Sigortası'dır. Diğer sigorta türleri kişinin tercihine göre yaptırılmaktadır.

Sigortacılık hizmetleri arasında yer alan can sigortaları, insan hayatını ve sağlığını güvence altına alırken, mala yönelik yapılan sigortalar konut, işyeri, araba, değerli eşyalar gibi varlıkları ve bunlara gelebilecek zararları kapsamaktadır. Kendimizi ve sevdiğimizimizi hem maddi, hem de manevi olarak güvence altına almak için sigorta yaptırmayı ihmal etmeyin. Geleceği çekinmeden beklemek bizim elimizde.

Neden Zorunlu Deprem Sigortası Yaptırmalısınız?

Zorunlu Deprem Sigortası'nın yaygınlaşması amacıyla Hazine tarafından hazırlanan DASK yasa taslağı vatandaşlara çeşitli yaptırımlar getirecek. Elektrik, su ve doğalgaz gibi kamu hizmetlerinin abonelik işlemlerinde DASK poliçesi şartı aranacak. Şu anda sadece tapu dairelerinde konut alım satımında karşımıza çıkan zorunlu deprem sigortası artık konutla ilgili bütün kamu hizmetlerinde ön şart olarak aranacak. Zorunlu deprem sigortasını yaptırmayanlar evine elektrik, su, doğalgaz bağlatamayacak.

"Kasko ve Trafik Sigortalarının Arasındaki Fark Hakkında Halk Bilinçlendirilmeli"

Trafik Sigortası ile kasko sigortalarının arasındaki fark iki sigorta türünün amaçlarıyla ilgilidir. Trafik Sigortası, Kamuya açık alanlarda motorlu taşıtın üçüncü kişilere vereceği zararı karşılayacakken, Kasko sigortası üçüncü kişilerle verilecek zararlar beraber, sigorta yaptırılan aracın ve içindekilerin uğrayacağı zararlar da teminat altına alınır. Bir başka ifadeyle, bir kaza durumunda sürücü kendi arabasında oluşacak zararı, trafik sigortasından karşılayamaz.

Bu amaçla mutlaka kasko sigortası yaptırmak gerekir. Ayrıca şunu da söylemek gerekir ki zorunlu trafik sigortasında araç türüne bağlı olarak bedense veya fiziksel hasara göre farklı üst limitlerle temin sağlanmaktadır. Dolayısıyla gerçekleşen zarar eğer bu üst limitleri aşıyorsa, aşan kısımında, yine zarara neder olan araç işleteninin sorumluluğundadır.

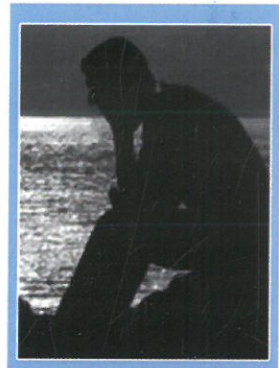
"Özel Sağlık Sigortaları Lüks Değil İhtiyaç"

Son düzenlenen yasalarla birlikte SGK anlaşmalı hastanelerde bireylere beklenmedik harcamalar ve ilave ücretler tabi tutulmaktadır. Özel sağlık sigortaları, bireyleri beklenmeyen sağlık harcamalarına karşı güvence altına aldığını, ayrıca sigortalılara, diledikleri doktoru ve sağlık kurumunu seçme özgürlüğü sunmaktadır.

Türkiye'de halkın sigortacılık bilinci gün geçtikçe artıyor. Çok değil, 1990 yıl yıllarda toplumun sigortalılık oranı %3 lerdeyken günümüzde zorunlu sigortalılarla ve artan sigorta branşlarıyla birlikte günümüzde 17 milyar TL'lik bir sektör haline almıştır. Unutmayın sigorta bir lüks değil ihtiyaçtır. Geleceğ görme şansımız yoktur ama geleceği güvence altına almak elimizdedir.

Sigorta öngörülemeyen koşulların yarattığı olumsuz durumlara karşı şimdiden önlem almayı sağlar.

Denizin Adamları

V. Emre Ekici

Çok eski ve kusursuz hikâyeler der ki; “yerleri ve gökleri yaratmadan önce, Tanrı Kuday, uçsuz bucaksız suların üzerinde bir kuş şeklinde uçmuş”. Şimdi denizin adamları, o siyah tanrıyı bekler gibi, ufukları kaplayan kuşlara bakıyordu. Üstlerinden sessiz katarlar halinde geçen sürüler yazı müjdeliyordu; sanki güneşi ağır bir yük gibi çekerek ufkun bir yanından diğerine taşıyorlardı.

Kırık dökük, eski bir tekneyi tamir etmek için dört adam yeniden iş başındaydı. Haftalardır Selim ve kardeşleri, harap bir tekne kalıntısından yepyeni bir tirhandil yapabilmek için uğraşıp duruyordu. Mayıs gelmişti, Karamanya’ya sünger avına çıkmak için vakit gelmiş geçiyordu. Tahtalar, çiviler, direk, makaralar ve irili ufaklı yüzlerce parça sökülüp takılmış, bazısı tamir edilip yerine konulmuş, bazısı yeni baştan imal edilmişti.

Mustafa gençti henüz, yaşı on beş yoktu belki; Etrim’den çıkıp Bodrum’un sahiline geldiğinden beri dinlenmeye fırsat bulamamıştı. Bu iş bir an önce bitsin istiyordu, çelimsiz kolları çekiç sallamaktan, kereste bükmekten yorulmuştu. Bir yandan da, ava çıkmaktan korkuyordu. Mayıs’tan Teşrin-i Evvel’e kadar, bilemedin Eylül’e kadar teknede olacaklar, Antakya’ya kadar gideceklerdi. Korkuyordu, çünkü toprakta büyümüşü; ağabeyleri gibi denizle içli dışlı değildi, balıkçı kahvelerinin öykülerini ve diplerin karanlığını aklından çıkaramıyordu.

Günler ve geceler süren mücadelenin sonunda, pırıl pırıl yelkenleri ve hatasız ölçüsüyle, on sekiz arşın boyu, altı arşın eniyle, “Esfar” hazırdı artık. Mayıs’ın on ikinci gününün sabahı, henüz güneş doğmadan rüzgâr üstüne doğru açıldılar. Selim dümendeydi, Mustafa ve Ziya yelkende, Bahri yavaş yavaş aydınlanan göğün altında gözüne aşına kayalıkları arıyordu.

Tam on bir hafta, bol bol şumbalar toplayarak - ki pek para etmezlerdi - zaman zaman da melat ve kaba sünger keserek ama her defasında ölümüne bitkin düşerek ilerlediler. Selim, Ziya ve Bahri’yle nöbetleşe dalıyor, Mustafa ise tekneyi hiç terk etmiyordu. Gündüzleri neredeyse aç geçirip, akşamları ölümüne yiyip içerek Ağustos’u bulmuşlardı ama depodaki süngerin parası bir sene yetecek gibi durmuyordu

“Kalimnos’lu tüccarlar bir sünger satıyor,” dedi Bahri bir akşam, “İpsator’muş adı.”

Ortadaki balığın son kemiklerini de sıyrırken iştahla anlatıyordu:

“Derinde oluyormuş, belki 70-80 arşın! Ah ama bir bulursan... Yassı böyle, dünya para veriyorlar, gözümle gördüm.”

Ziya ve Mustafa, Bahri’nin gözünde İpsator’u ve dünyanın parasını gördüler o an, yetinmez bir bakıştı bu. Selim kuşkuluydu:

“70-80 arşına dalınır mı ulan? İnsan evladı nasıl insin oraya?”

Selim, daha on yaşındayken mermerle dalmayı öğrenmişti. Önce mermere bağlı ipi güzelce bir çekip sağlam mı diye bakardı. Sağlam mı? Rastgele Selim! İki eli mermere yapışık, gözler koskocaman açılmış, alabildiğine sakin, hızla dibe inerdi o küçük haliyle. Mermeri atar, bıçağı fırtına gibi çekip süngere saldırırdı.

Sünger sertlik kaldırmaz ha! Güzelce keseceksin dibinden. Suyun altında bir istavrit gibi parlayan kemik saplı bıçağıyla, Selim ustasıydı işinin. Aboşa süngeri koyar, kurbağa gibi yukarı sıçardı. Mermer ziyan olur mu hiç? O da iple yukarı çekilir, bir sonraki dalıcının kucağına verilirdi.

“Roda diye bir alet varmış,” dedi Bahri, “boruyla taa dibe hava yolluyormuş. Sen inanma! 70 arşında sokakta gezer gibi geziyormuşsun.”

V. Emre Ekici

Mustafa, ağabeyinin söylediklerini gözünde canlandıramıyordu. Evet, uzak adalarda, insanların "makine" diye bir şeyler kullandıklarını duymuştu, gözüyle görmüşlüğü yoktu ama bunları anlatanlar çoktu. Kendi kendine yürüyen arabalar kadar tuhaftı bu duydukları, "roda ha?"

Diplerin karanlığı Etrim'den öyle çok adamı içine çekip almıştı ki, herhalde Mustafa'nın saymayı bildiği sayılar onların hesabını tutmaya yetmezdi. Mustafa ertesi günler ve geceleri, yetmiş arşın dipte gezinmenin nasıl olduğunu düşünerek geçirdi. Karaya çıkarıldıklarında bile insanı korkutan o dev mola-molalar, akyalar, camgözler, insanın ayağının altında gezen pehlivan gibi pavuryalar aşağıda bizden birini ister miydi? Sağa sola selam vererek gezen, misal bir Bahri'yi, aşağıda rahat bırakırlar mıydı? Yoksa, her yöne uzayıp giden sonsuz karanlığın içinden, yapış yapış kollar çıkar ve davetsiz misafirleri başka bir âleme mi çekerti?

"Tramola," diye bağırdı Selim, "kör tramola!"

Ziya biraz şaşkın, tekneyi rüzgâr üzerine çevirdi, tirhandil boyu kadar yerde bir daire çizdi ve durdu. Hemen yanlarında, bir su kabağı hafif hafif denize batıp çıkıyordu. Belli ki, kendilerinden önce buradan geçen bir tekne, aşağıdaki kayaya işaret bırakmıştı. Şanslılarsa, kendilerinden öncekiler acemi çıkardı. O zaman, aşağıda, hala usta gözler ve bıçaklar için çıkarılmayı bekleyen süngerler var demekti.

Önce Ziya daldı. "Sığda pek bir şey kalmamış," dedi. "Biraz derine inebilirsek fena değil." Selim indi sonra, her zamankinden uzun kaldı aşağıda. Tekneye çıkınca sırt üstü uzanıp belki yarım saat nefesini toplamaya çalıştı. Hasat yine de fena değildi.

Altlarındaki kaya, suyun dibinden yükselen bir kuleyi andırıyordu. Bahri suya mermersiz atladı, biçimsiz, külâh gibi kulenin duvarlarından güç alarak kendini derine doğru fırlattı. Tepede, teknenin hemen yanında duran güneşi arkasında hissediyordu. Işık kayayı dev bir avizeye çeviriyor, aletsiz edevatsız dalan Bahri bile kulaç kulaç aşağısını görebiliyordu.

Tam da kaba süngeri kesmiş, çıkmak üzereydi ki, aşağılarda tanıdık şekiller gördü.

"Allah'ıma gördüm! Ekmek musaf çarpsu gördüm!" Deli gibi fırlamıştı sudan Bahri. "Buradan soğuk su çıkıyor diye her hal, yoksa yetmiş arşın diyorlardı Selim!"

"Ne diyorsun oğlum," dedi Ziya.

"Ziya, ipsator var aşağıda, dünya kadar hem de O kadar derin de değil, biraz daha inebilsem alırım, Allah'ıma alırım!"

"Bugün daha dalmak yok," dedi Selim. Kaptan oydu, tartışmaya mahal yoktu. Yüzü düştü Bahri'nin, bütün akşam sessizliğe gömüldü.

Sabah serinliği Mustafa'nın yüzüne vurduğunda hava yeni aydınlanıyordu. Gözlerini kırıştıralar güverteye çıktı, kimse yoktu. Deniz dümdüzdü ve yüzeyin hemen altında envai çeşit balık, türlü renklerde dönüp duruyordu. Sabah ve güneşin güzelliğinde Mustafa'ya öyle geldi ki, insan sadece o havayı ciğerlerine çekerek, yiyip içmeden sonsuza dek yaşayabilirdi.

Derin bir nefes aldı Mustafa, eğildi, kayaya doğru baktı. Aşağıda belli belirsiz bir kıpırtı gördü. Daha da eğildi Mustafa. Birden suyun yüzüne kabarcıklar çıktı.

Suyun bir anlığına donup kaldığı o saniye aşağıda çırpınan Bahri'yi gördü. Gözlerini inanamadı, bir an gerisine baktı, sonra tekrar önüne, yardım çağırırsam mı, diye aklından geçirdi. Bahri son kalan nefesiyle suyun altında Mustafa'ya bağırdı gibiydi. Kamaraya inip Selim'le Ziya'yı uyandırmaya çalışsa, sonra onlar ayılıp neler olduğunu anlasalar, sonra kendilerine geliş suya atlasalar...

Hayır, buna zaman yoktu. Hiçbir şeye zaman yoktu, geriye kayılması bile zaman kaybıydı olduğu yerden kendini suya bıraktı Mustafa.

Çok eski ve kusursuz hikâyeler der ki, Tanrı Kuday, 'Kişi'ye, suya dalıp toprak çıkarmasını emretti bir gün. Kişi, suya dalıp Tanrı için toprak çıkardı ama hırsına yenik düşüp bir kısmını ağzına sakladı. Tanrı, toprağı suya serpip "Yer olsun!" diye emrettiğinde, Kişi'nin ağzındaki toprak da büyümeye ve onu boğmaya başladı.

“Çok eski ve kusursuz hikâyeler der ki, Tanrı Kuday, ‘Kişi’ye, suya dalıp toprak çıkarmasını emretti bir gün. Kişi, suya dalıp Tanrı için toprak çıkardı ama hırsına yenik düşüp bir kısmını ağzına sakladı. Tanrı, toprağı suya serpip “Yer olsun!” diye emrettiğinde, Kişi’nin ağzındaki toprak da büyüme ve onu boğmaya başla

Şimdi Bahri, o siyah tanrıya toprak taşıyan ilk varlık gibi, kendi hırsında boğuluyordu.

Mustafa sessiz bir dünyaya inmiş gibiydi. Korkuları sanki yukarda, güvertenin bir köşesine takılıp kalmıştı, iniyordu, önünde elleri vardı, keskin kenarlı taşları, isimsiz yumuşak hayvanları, tepetaklak olmuş bir âlemi kendine doğru çekerek iniyordu.

Nefesini hiç kulaklarında hisset memiştir, çoğu zaman varlığını bile fark etmediği kulakları şimdi acıyla kasılıyordu. Mustafa iniyordu, derinlerde türlü canavarlar, devler ve daha niceleri kollarını

açmış onu bekliyor olabilirdi; korkmuyordu, acı içinde ona bakan gözlere doğru iniyordu.

Durdu. Hareketsiz bir gaybın ortasında, ışığın bile henüz cesaret edip girmediği bu derinlikte, Bahri’nin yanındaydı. Bahri, bir ayağı kayanın içinde, bir elinde aboş ve içinde dört tane ipsatorla, hareketsiz duruyordu. Denizin iki adamı, denizin bir sokağında karşılaşmış, bakışıyordu.

Bir ipsator kaydı aboşun içinden, yavaş yavaş salınarak gözden kayboldu.

EVİRİM Mİ YARATILIŞÇILIK MI?

Seyit Ali Durmaz

İnsanlık tarihinin en eski tartışması nedir diye sorulsa kuşkusuz buna hiç düşünülmeden verilecek ilk yanıt "insanlığın nasıl oluştuğu" dur. Neredeyse tarihi 2500 yıl gerilere giden bu tartışma daha yüzyıllar boyu sürecek gibi görünüyor. Antik Yunan filozoflarından Anaksimandros'tan Empedocles'e, Hıristiyan din adamlarından Nenizili Gregor'dan Augustinus'a, İbn-i Haldun'dan İbn-i Sina'ya kadar bu tartışma çeşitli boyutlarda süre gelip durdu.

1859 yılında İngiliz bilim adamı, biyolog ve doğa tarihçisi Charles Robert Darwin bu tartışmalara bilimsel boyutlar kazandırıp, evrim teorisini bilimsel metotlarla ispat ederek insanlığın hizmetine sundu. Ancak Darwin'in bu tartışma götürmez çalışmasına rağmen yaratılış teorisine inananlar bu tartışmaları çeşitli boyutlarda ele alarak hep devam ettirmekten yana oldular. Darwin ve Evrim teorisine yönelik her türden saldırılara rağmen, 10 İngiliz Paundu'ndaki yerini Charles Dickens'a kaptırmış olsa da Charles Darwin'in sesi hala en güçlü çıkandır.

Yaratılış tartışması bugünlerde tüm Dünya'da olduğu gibi ülkemizde de canlı ve hararetli bir tartışma olarak devam etmektedir. Bütünüyle bilimsel verilerden uzak olarak hazırlanan ve "Harun Yahya" adıyla basılan kitaplar piyasada bedava dağıtılmaktadır. Son derece lüks kâğıtlara basılarak binlercesi dağıtılan bu kitapların gelir kaynağının nereden geldiği ise ayrı bir tartışma konusu. Anlaşılmaktadır ki yaratılış teorisinin çevre bulması için birileri sürekli hazır halde durmaktadır.

Ülkemizdeki eğitim sisteminin son çıkarılan yasalarla yaratılış teorisinin etrafında örülmesi, konunun bugünün ve geleceğin kuşakları açısından daha ileriden araştırılmasını zorunlu hale getirmektedir. Öğrencilerimiz örneğin biyoloji, fizik, matematik gibi bilimsel derslerde neyi öğrenecekler? Bilimsel deneylerle ispatlanmış veriler bu bilim dallarının olmazsa olmazlarıdır.

Oysa yaratılış teorisinde son tahlilde bu bilimsel sonuçlara karşı çıkılarak, her şey bir yaratıcıya ispat edilmeye çalışılır. Yaratılışçılar tarafından karmakarışık uyduruk teorilerle evrim olgusu reddedilmeye çalışılır; bazen bilimsel kılıklarla ortaya çıkılsa da yaratılış teorisini hiçbir zaman entelektüel bir tartışmanın dahi konusu olmamalı.

Gerçek olan nedir? "Akıllı bir tasarımcının ürünü mü tüm yaşam ve canlılar, yoksa Darwin'in de ispat ettiği gibi evrim olgusu mu? Dünya evrimleşerek mi ilerliyor yoksa bir yaradan mı yön veriyor Dünya'ya?

Evrensel Basım Yayın tarafından 462 sayfa olarak basılan ve tüm yurt genelinde dağıtılan kitap bu tartışmalara, yaratılış teorisine inananların öne sürdükleri sözüm ona teorileri ele alarak günümüzün bilimsel gelişmeleri ile okuyucuya sunuyor. Tartışmaların güncel olması okuyucuyu sıkmadan kitabın içlerine doğru sürüklemekte ve okuyucu evrim teorisinin hala canlı ve insanlığın önüne ışık saçmaya devam ettiğini görmektedir.

"EvrİM mi yaratılışçılık mı?" adıyla basılan kitabın yazarı Eugenie C. Scott Amerikalı antropolog, eğitimci ve yazar. Amerika'da uzun yıllardır devam eden evrim-yaratılış tartışmalarının içerisinde yer alan ve 1987 yılından beri ABD Ulusal Bilim Eğitimi Merkezi'nde (NCSE) yöneticilik yapmış, evrim teorisini sağa sola çektiirmeden tüm yaratılış teorisyenlerine karşı militanca savunmuş olan yazar, bir dönem Amerikan Fiziksel Antropoloji Topluluğu'nun da başkanlığını yapmış ve "Akıllı Tasarım" adıyla bir başka kitabı daha bulunmaktadır. Kitabın arka kapağındaki tanıtım yazısı kitabın bugün açısından okunmasının ne denli önemli olduğunu bir kaç cümleyle özetlemiştir:

“EvrİM ve yaratılış... Geçmiş en az 2500 yıl öncesine dayanan, insanlık tarihinin bilinen bu en eski tartışması, son 20-30 yılda çok daha geniş kesimleri cephelendirerek etkisini arttırdı. Dünya genelinde süren evrim-yaratılış tartışmasının en yoğun yaşandığı ülkelerden biri ABD ise, diğeri de kesinlikle Türkiye’dir.

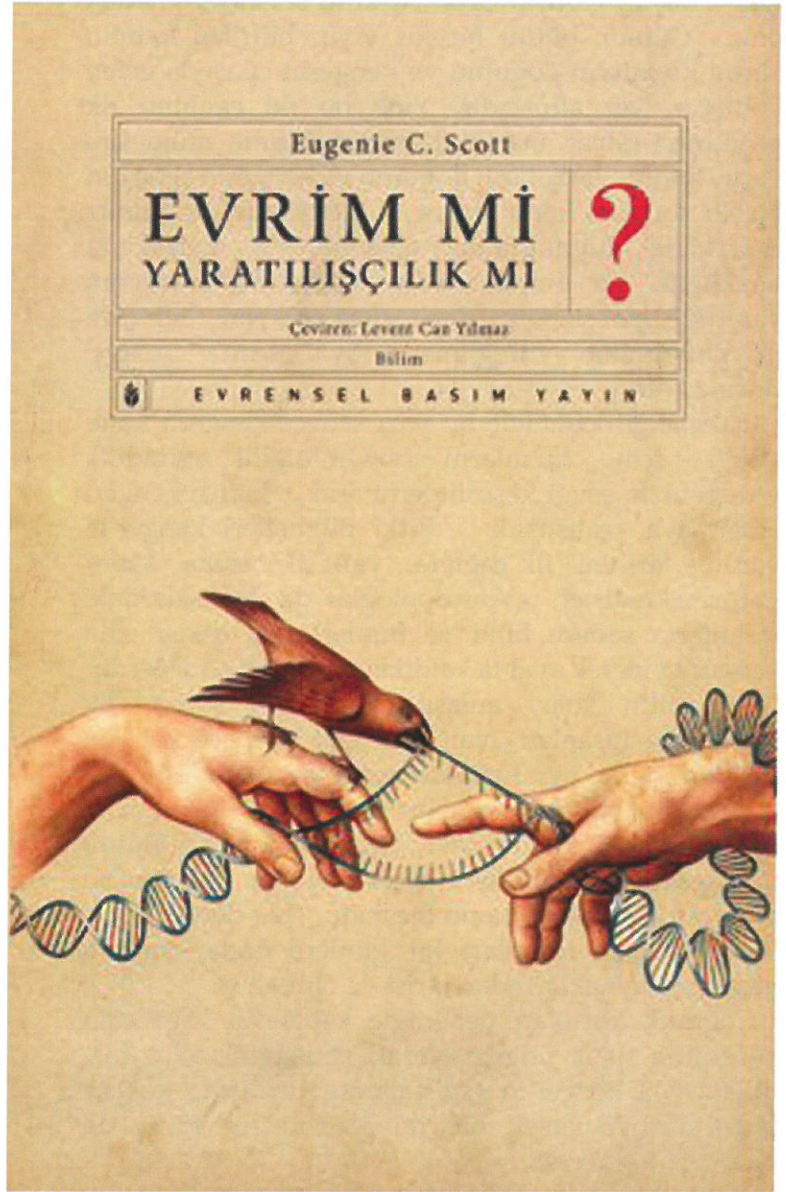
Özellikle ülkemizde evrim ve yaratılışa dair böylesine yoğun tartışmalar yaşanırken, konuyu her yönüyle ayrıntılı ve derli toplu ele alan bir kaynak bugüne dek ne yazık ki yoktu.

Tartışmayı, tarafların görüş ve sorularını, bilimin yanıtlarını bütün detaylarıyla ele alan elinizdeki kitap, bu ihtiyacı karşılayacak niteliktedir.

Bu kitap evrim-yaratılış tartışmasını bilimsel, eğitsel, tarihsel, dinsel, yas al ve politik yanlarıyla, objektif bir pencereden ve tek kaynak olarak ele alıyor. En önemlisi ise, karşıt görüşleri ve sorunlarını bizzat kendi kaynaklarından aktarıyor. ABD’de uzun yıllar bilim eğitimi üzerine yoğunlaşan Eugenie C. Scott, donanımı ve konuya hâkimiyetiyle tartışmanın her boyutunu ayrıntısıyla öğrenebileceğimiz ender kişilerden... ‘EvrİM mi Yaratılışçılık mı?’ kitabı ise, konuyu en iyi aktaran kaynaklardan...

İşte evrim ve yaratılış/yaratılışçılık tartışması... İşte tarafların görüşleri... İşte bilimin yanıtları...”

Levent Can Yılmaz’ın herkesin anlayacağı yalın çevirisi ile basılan kitabı, öğrencisinden akademisyenine, gazetecisinden esnafına, öğretmeninden atölye işçisine kadar tartışmaya ilgi duyan herkesin okuması dileğiyle...

“Ülkemizdeki eğitim sisteminin son çıkarılan yasalarla yaratılış teorisinin etrafında örülmesi, konunun bugünün ve geleceğin kuşakları açısında daha ileriden araştırılmasını zorunlu hale getirmektedir.”

Hüseyin ÖZDEMİR

Kentlerde yaşayan özellikle biz Doğu ve Güneydoğulular, baharın ılıkliğini algılar algılamaz aklımıza ilk 'acaba Kenger çıktı mı, kuzular doğdu mu?' sorusu gelir. Biri hayvan, diğeri bitki bu iki canlının hangi ortak özellikleri nedeniyle yan yana gelip böyle bir soruya konu oldukları haklı olarak akla gelebilir. Duraksamadan hemen Belirtirsek; önce, kuzuların doğumu da, kengerin çıkışa da bildiğimiz gibi kırsalda yaşayanlarda coşkulu sevinçlere neden olur. Çünkü; bütün bir kış yiyip bitirilen katığın yerini kuzuların doğumu ve kengerin çıkışıyla gelen bolluğun yer almasıdır. Yine bu iki canlının ilk görülmesi tabiat ananın da canlandığının müjdesini verir. Sonra, kuzuların doğumu ve kengerin çıkışının bu tür sorulara konu olması, doğup büyüdüğümüz topraklara duyduğumuz özlemin, o topraklara uzaklığın, o topraklara bir daha dönememenin yarattığı çaresizliğin dışa vurulamayan bilinçaltı duygularımızın yüreğimizde öyle sessiz dolaşıp durmasıdır.

Güncelliği nedeniyle bu yazı sadece kenger'i konu aldığı için kuzuların sevimliliğini şimdilik yüreğimizin sevgi köşesinde tutarak, kısaca kengeri anlatmaya çalışırsak; Bitki Bilimcileri kenger'in varoluş tarihini ilk çağlara, yani ilk insana kadar götürmektedirler. Antropologlar da ilk çağlardaki insanların sadece bitki ve bunların en eskisi olan kenger'i yiyerek ayakta kaldıklarını tespit etmişlerdir. Bu tespitin kolay anlaşılır gerekçesi şudur: ilk çağlardaki insanlar, yalnızca içgüdüleriyle hareket ettikleri için aç kaldıklarında çevresinde hazır buldukları bitkilere yönelip karınlarını bu şekilde daha kolayca doyurmayı başarmışlardır. Bütün bunlardan sonra anlıyoruz ki Kenger, salt karın doyuran bir bitki olmanın ötesinde "her derde deva" özelliğiyle de insanları bu günlere kadar taşıyan yaşamın kaynaklarından birisi de olmuştur.

Coğrafik koşulları nedeniyle kenger'in Kürdistan yöresinde daha yoğun olarak yetiştiğini biliyoruz, dolayısıyla kenger'in asıl vatanın Kürdistan dağları olduğunu söylersek hiç de abartılı bir iddia da bulunmuş olmayız.

Söz buraya gelmişken küçük bir parantez açarak **GORDON CHİLDE**'nin "TARİHTE NELER OLDU" kitabının Kürtlerle ilgili verdiği bilgileri kısaca aktaralım. Gordon childe, söz konusu kitabında, M.Ö. 4750 Yılında evcileştirmenin ilk kez Kürdistan bölgesinde Kürtler tarafından yapıldığını,

Kürdistan'da kurulan köylerde çiftçilerin bu bölgenin bu bölgenin yabancı otlarından buğday ve arpa'yı keşf ettiklerini yazmaktadır.

Bu bağlamda kenger'in Kürt'lerle olan bu doğa yakınlığı nedeniyle kültürünü etkilediği de bir gerçektir. Nitekim baktığımızda kenger'in Kürt'lerin şiirinde, ağıtında, aşklarında ve efsanelerinde sıkça geçtiğini görürüz.

Örneğin; asırlardır dillerde düşmeyen 'Papük Kuşu'nun Efsanesini bilmeyenimiz yoktur.

Şu günler Kenger'in sofralarımıza bir aylığına konuk olacağı günlerdir. Sokağınızın bir köşesinde - ki genellikle her yıl aynı noktalarda satılır- Kenger'in bir Kürtün seyyar arabasının üzerinde yığılı, yarı topraklı haliyle sizlere davetkâr baktığını göreceksiniz. Unutmayın ki aldığınız kir kaç kilo Kenger'e vereceğiniz bir kaç kuruş ile hem bir Kürt ailenin geçimine katkıda bulunmuş olacaksınız, hem de sağlığınıza bir nebze hizmet etmiş olacaksınız. Sağlık deyince belirtmeden geçmeyelim: Kenger'in sakızı dişlerinize ömtür, tohumundan yapılan kahve ise zekanıza canlılık verir. Bu vesileyle -acizane- bir küçük öneri: Kenger'den turşu yapmayı ihmal etmeyiniz; tadına doyamayacaksınız.

Şimdi, bütün bunlardan sonra diyebiliriz ki; kenger deyince sakın ola küçümseyip, Kürtçe'mizle dudak bükerek ' 'KERENG MI!...' deyip geçmeyin. İşte nelere kadir olduğunu görüyoruz.

Hasılı, uzatmadan lafı, kısaca önerelim: Girin internete, okuyun ansiklopedileri Kengerle ilgili daha fazlasını öğrenin.

Nice kengerli yıllara...

Bir Hayaldi

Kalender Eren

Bir padişah olsaydım
Hükmetseydim cihana
Adil dünya kurardım
İstemezdim bahane

Tek bir ordum olurdu
Kalenderler Ordusu
Sevgi ile saygıyı
Tüm cihana yayardım

Açardım kapıları
El ederdim dünyaya
Sen, ben, o kalmaz idi
Bir potada bal ederdim

İşte Kalender Eren
Bir özlem dünyasından
Ne bilem bir hayaldi
Geldi geçti içimden

Dinlere mezheplere
Durun orada derdim
Akıl ile idrakı
Önce rehber ederdim

Her türlü kötülüğü
Korkuyla korkutmazdım
İnsanları eğitir
Kemâlat aşılardım

İnsanın kendisine
Saygısı var olunca
Adalet terazisin
Beyinlerde kurardım

Din, dil, ırk ve izm'leri
Ortadan kaldırırdım
İnsanlar arasında
Tek kardeşlik kurardım

Hiç gerek kalmaz idi
Cennetin hayaline
Çünkü o cennetleri
Bu dünyada kurardım

Resim: Süleyman Metin

At Sirtından Akademiye Uzanan Yolda "Bağlama"

Taylan Deprem

Türk Halk Müziği çalgılarından en çok bilinen ve ülke çapında, neredeyse tamamında denilecek kadar geniş bir kullanım alanına sahip olan "Bağlama", tarihi oldukça eskilere dayanan köklü çalgılardan biridir.

Uluslararası sınıflandırmaya göre "uzun lutlar" sınıfında bulunan bağlama, Asya'dan geldiği bilinen ve tarihte birçok saplı-telli çalgının atası olduğu düşünülen kopuzun karşılaştığı belirgin değişimler sonucu bugünkü formuna ulaşmıştır. Bu değişimler, kullanılan madde yapılarından ebatlarına, çalış tekniklerinden benimsendiği toplumlara kadar birçok konuda görülmektedir.

14. yüzyıla kadar kullanılan at kılı, barsak ve ipek tel gibi tını bakımından gayet mat ve dayanıksız olan maddeler yerine metal tellerin kullanılmaya başlanması, köklü değişimlerin adeta başlangıcı gibi olmuştur. Farklı uzunlukta sapları ve dolayısıyla ebatları olan bağlamalar yapılmaya başlanması, deri göğüs (ses tablası) yerine tahta göğüs kullanılmaya başlanması ve mızrap (pena- tezene) bunlar arasında sayılabilir.

17. yüzyıldan itibaren çalış tekniği bakımından büyük önem taşıyan "mızrap" kullanma fikri ortaya çıkmıştır. İlk dönemlerde ağırlıklı olarak kiraz ağacının kabuğundan elde edilen mızrap, sanayinin gelişmesiyle beraber bugünkü plastik formuna ulaşmıştır. Mızrap, fasıllar sırasında sesin az duyulması sorununu büyük bir ölçüde ortadan kaldırmıştır. "Osmanlı Saray Kültürü" etkisindeki şehirlerde yaygın kullanılmasına karşın, ekonomik sebeplerden dolayı metal tele ulaşamayan Anadolu'daki köylü halk tarafından mızrapın kullanılmaya başlanması ve benimsenmesi 20. yüzyıla, özellikle de Cumhuriyet dönemine rastlamaktadır.

Bütün bunların yanında metal telin tek materyal olarak benimsenmesine ve kullanılmasına rağmen, bugün dahi ısrarla mızrap kullanmadan

mızrapsız el ile çalma tekniğini ve geleneğini sürdüren icarcılara da rastlanmaktadır.

Özellikle müziğin ibadette büyük önem taşıdığı Alevi-Bektaşî toplumlarında mızrapın benimsenmesi, 20. yüzyılın sonlarına rastlansa da bugün halen Anadolu'da Kahramanmaraş'ın Elbistan ve Pazarcık ilçeleri, Tunceli, Malatya, Sivas, Tokat, Amasya, Erzurum, Erzincan, Kayseri'nin Sarız ilçesi ve çevre köylerindeki Alevi-Bektaşî toplumlarında kendine has tabiriyle "ŞELPE" (el ile çalma tekniği) kullanılmaktadır.

Benzer bir duruma Ege bölgesinde de rastlanmaktadır. Özellikle "Yörük Türkmen"lerin yaşadığı bölgelerde mızrap kullanmadan, yöreye özgü el ile çalma tekniği halen kullanılmaktadır. Dünyada yalnızca bu yörede kullanılan bu teknik, "Parmak Vurma" olarak bilinir. Alevi Bektaşî geleneğinde kullanılan Şelpe tekniğinden farklıdır. Şelpe tekniği, elin parmaklarının bütününe yakını tek bir hamleyle tellere vurularak uygulanırken, Parmak Vurma tekniği ise iki parmak kullanılarak ve tel çekilerek uygulanmaktadır. Ayrıca Parmak Vurma tekniğinin uygulandığı bağlama, yöreye özgü ölçülere sahiptir ve bağlama ailesinin en küçük boyutlara sahip çalgısıdır.

Bağlama, Cumhuriyet döneminde de gelişmeler yaşamıştır. TRT radyosunun kurulması ve özellikle üniversitelerde konservatuarların açılmasıyla birlikte bağlama, bilimsel ve akademik bir zemine taşınarak hem gelişim süreci hızlanmış, hem de dünya müziği içerisinde giderek daha sağlam bir yer edinmeye başlamıştır. Bu anlamda konservatuarlar, bağlamanın tarihsel gelişim sürecinde vardığı noktanın korunması ve geleceğe geliştirilerek aktarılması konusunda en önemli kazanımlardan biri olmuştur

Taylan Deprem

Bugün akademik anlamda bağlama ile ilgili çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. Anadolu'nun farklı bölgelerinde kullanılan tavırlar (çalış teknikleri) ve düzenler (akortlar), titiz bir şekilde incelenip hem kayıt altına alınmakta hem de metotlaştırılarak geleceğe doğru şekilde aktarılmaktadır.

"Bugün akademik anlamda bağlama ile ilgili çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. Anadolu'nun farklı bölgelerinde kullanılan tavırlar ve düzenler, titiz bir şekilde incelenip hem kayıt altına alınmakta hem de metotlaştırılarak geleceğe doğru şekilde aktarılmaktadır."

Bu çalışmalar arasında en dikkat çeken çalışma Şelpe tekniği ile ilgili yapılan çalışmadır. Tarihte metal telin kullanılmaya başlanmasından önce kullanılan bir teknik olan Şelpe, mızrabın kullanılmaya başlamasıyla birlikte tam da unutulmak üzereyken özellikle son 30 yıldan itibaren, bazı

araştırmacıların çabasıyla tekrar hatırlandı ve her gün biraz daha geliştirilerek bugün bağlamanın en önemli çalış tekniklerinden biri olarak anılmaya başlandı. Bu tekniğin yeni nesil dinleyicilere aktarılması da büyük ölçüde yeni nesil bağlamacıların emekleri sayesinde olmuştur.

Genç yaşta hayatını kaybeden değerli bağlama sanatçısı "Hasret Gültekin", bağlama ile ilgili önemli araştırmalar yapan "Talip Özkan"dan öğrendiği Şelpe tekniğini ilk kez 1989 yılında verdiği bir konserde uygulayarak büyük ilgi gördü. Ardından bağlama sanatçısı "Arif Sağ" bu tekniği kendi yorumuyla daha da geliştirerek birkaç yıl sonra yaptığı bir albümle (Direniş 1993) sundu. Bu tarih, Şelpe tekniği için tam bir dönüm noktası oldu denilebilir.

Söz konusu albümden kısa süre sonra 5 Mayıs 1996'da Arif Sağ, Erdal Erzincan ve Erol Parlak, Almanya'nın Köln kentinde "Köln Filarmoni Orkestrası" eşliğinde büyük yankı uyandıran bir konsere imza attılar.

Bu konserle hem uluslararası müzik arenasında bağlamanın yerinin ve öneminin artmasına önemli katkıda bulunulmuş, hem de batılı gitaristlerin yıllar önce Anadolu'dan öğrenip gitara adapte ederek dünyaya sundukları çalış tekniğinin orijinal hali geç de olsa dünyaya başarılı bir şekilde sunulmuştur.

Bütün bu gelişmelerle beraber, gerek geleneksel, gerekse geliştirilmiş bağlama çalım tekniklerini öğretmek ve önümüzdeki yıllara doğru ve kalıcı bir şekilde aktarmak amacıyla akademik çalışmalar da yayınlanmaya başladı.

Bu çalışmaların ilki, 2001 yılında Erol Parlak'ın çıkardığı "Şelpe Metodu" kitabıdır. Bunun ardından 2009 yılında Arif Sağ ve Erdal Erzincan, yaklaşık on yıllık bir çalışmanın ürünü olan "Bağlama Metodu" kitabını yayınladı. Türkçe ve İngilizce yayınlanan kitap, günümüzde yerli ve yabancı üniversitelerde ders kitabı olarak okutulmakla birlikte, bu güne kadar bağlama konusunda yayınlanmış en başarılı kaynak olarak gösterilmektedir.

Bütün bu çalışmalar sonucunda bugün bağlama, göçebe bir toplumun at sırtında gezdirdiği bir çalgı olarak anılmaktan çıkıp bir sanat ve bilim olarak hak ettiği yeri bulmaya başlamıştır.

Kürt Aleviler...

Mercan Şahin

"Sabah güz güneşi köyümüzü ipeksi ışıkları ile donatıp tatlı bir serinlikle okşarken, elimde saman sarısı bir defter, ucu bıçakla sivriltilmiş bir kurşun kalem ve bacağımda rengi solmuş yamalı keten bir pantolonla okulun yolunu tuttum. Bir tavşan sinikliğiyle gittiğim okulu ürpertici bir ölüm soğukluğu sarmıştı. Hepsi benden kıdemli olan ablalar, ağabeyler ve akranım olan çocuklar tedirgin bir sessizlikle bahçede ders zilin çalmasını bekliyorlardı. Dilber ablam üçüncü sınıf öğrencisiydi, yanına sokulup konuşmak istedim, gözleri korkuyla büyüyerek ağzımı eliyle sımsıkı kapattı. Ben paniklemiş bir halde ondan kurtulmaya çalışırken kulağıma fısıldayarak, "Okulda Kurmanci konuşmak yasak." dedi. Sözlerim boğazımda düğümlenip kaldı. Zil çalınca sınıfa girdik, boyum kısa olduğu için Dilber ablam beni öndeki sıralardan birine oturttu. İçeride sinek uça duyulurdu. Nefesimizi tutarak heykel kımiltısızlığıyla öğretmenin gelmesini bekledik. Bir iki dakika sonra öğretmen geldi. Herkes ayağa kalkınca ben de kalktım. Öğretmen duvarda asılı olan siyah yazı tahtasının önünde durup yüksek sesle bir şey söyledi. Sınıf da hep bir ağızdan bağırarak ona cevap verdi. Öğretmenin, "Günaydın." dediğini, sınıfın da, "Günaydın." diye ona karşılık verdiğini sonradan öğrenecektim..

Öğle arası eve dönerken Dilber abla, "Okula başladığına göre artık evde ve sokakta Kurmanci konuşma, sadece Türki konuş." dedi. Ama ben Kurmanci (Kürtçe) nedir, Türki (Türkçe) nedir bilmiyordum ki. Evde öğrendiğim, fakat ne olduğunu da bilmediğim bir dille konuşuyordum. Nedenini sorduğumda, "Öğretmen Kurmanci konuşmayı yasakladı." dedi. Çocuk aklım allak bullak oldu. Artık Türkçe konuşacağıma göre, peki şimdiye kadar konuştuğum o dil neydi? Adını bile bilmediğim o dilde ne vardı ki öğretmenimiz yasaklamıştı? Dilber ablamın dediği dili bilmiyordum ki konuşayım! Onun evde neden hep kısık bir sesle konuştuğunu, dışarıda ise neden hep bir mezar taşı kadar suskun kaldığını ancak şimdi anlayabiliyordum. Eve gidince şaşkın ve çaresizdim, annemle nasıl konuşacağımı bilmiyordum. Fısıltıyla konuştuğumda bile bakışlarım korkuyla okulun olduğu tarafa uzanıyordu."

Yukarıdaki yazı eski milletvekili sn. Mahmut alınak tarafından kaleme alınan gerçek yaşam öyküsünün kamuoyuna açık mektubundan alınmıştır

Bu yazıya ilave edeceğim toplantılarda dost sohbetlerinde yöremiz insanlarından bazılarının aslında aynı şartlar altında büyümelerine rağmen bilinç altına yerleşmiş korku, ezgin, utanma duygusu ile yaşanan asimilasyon propagandalarının etkisinde kalarak kendi kimliklerini inkar ediyor olmaları işte bizim yaşamımızdan kesitler.

Son zamanlarda kürt Alevilerin "biz kürt degiliz" dediklerini sıkça dile getirir oldular. Peki siz kürt degilseniz nesiniz dedigimde "biz Türkmen Alevisiyiz" diyorlar. Peki neden ana diliniz Kürtçe? Annenizin, babanızın, dedelerinizin ve kardeşlerinizin ilk konuştuğu dil Kürtçe degilmi?

Madem Türksünüz neden Türkçeyi okulda örgendiniz? Türk olsaydınız evinizde Kürtçe degilde Türkçe konuşuyor olmazmıydınız?

Verdikleri cevap biz baskıdan dolayı Kürtçe yi öğrendik oluyor. Benim bildiğim ise bu ülkede Kürtçe öğren diye hiçbir zaman baskı kurulmadı ama Türkçe öğreneceksin diye baskı vardı. Yakın zamana kadar da bu baskı devam ediyordu.

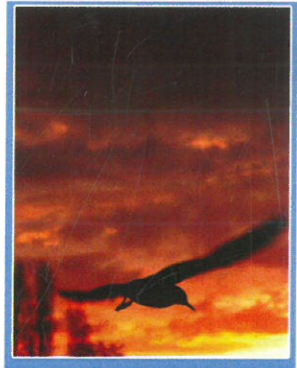
Ben 1966 yılında ilkokula başladım. O yıl ilk defa köyde kalmıştık Annem okuyamadığı için kız çocuğum okusun diyerek okula kaydımı yaptırdı. Okulumuz tek derslikten oluşuyordu. 1. Sınıftan 5. Sınıfa kadar aynı derslikte okuyorduk.

Bizim köyümüzün tamamı Kürt ve Aleviydi. Buna rağmen Öğretmenimiz "Çocuklar bundan sonra Kürtçe konuşmak yasak okulda evde sokakta konuşmayın" dedi ve 5 /6 haneyi denetlemek için Çocuklar görevlendirdi. Bu Öğrenciler Kürtçe konuşan olursa isimlerini alacak, aldığı isimler ertesi günü tahtaya çıkarılacak ve dayak atılacaktı. Ben ve kardeşlerim Türkçe biliyorduk. Kışın şehirde yazın köyde yaşadığımız için Türkçeyi öğrenmiştik. Ben merak ediyordum neden Kürt köyünde Kürtçe yasak dedigimde Öğretmen Devlet Türkçe'nizin düzgün olması için Kürtçe'yi yasakladığını söylüyordu. O zamanlar çocuk olduğum için asıl amaçlarını anlayamamıştım. Yıllar geçtikçe şahit olduğum olayları birleştiren neler yapılmaya çalışıldığını daha iyi anladım .

Türkçe'mizin düzgün olmasını isteyenler bizim nasıl koşullarda yaşam sürdürdüğümüzü biliyor olmalarına rağmen, bizi tek bir derslikte, derslik boyu karın olduğu, çatının aktığı odun sobamızın olduğu ama odunumuzun olmadığı, ayağımızda yırtık ayakkabı, sırtımızda kara önlük manto ve hırkamız yok koltuk altımızda çanta yerine birer tezek okulda yakmak için taşırıldık. Bizim daha iyi Türkçe konuşmamızı isteyenler bizimle ilgilenenler öncelikle insanca yaşam sürmemiz için hassasiyet gösterecekler şimdilerde yaşanan sıkıntılar biryana o dönemlerde şehirlerde insanlarımız Kürtlüğünü ve Aleviliğini gizli saklı yaşamak zorunda kalmazdı. Hatırlıyorum Kürtçe sadece evde ve yabancıların olmadığı yerlerde konuşulur dışarıda kalabalıkta konuşulmazdı. Kimse bizim Kürt ve Alevi olduğumuzu bilmesin diye Ramazanları gece kalkar ışıkları açıp tabak, kaşık sesleri çıkarırdık ki insanlar bizim oruç tutmadığımızı anlayıp Alevi olduğumuzu bilmesinler ve şimdilerde olduğu gibi işaretlemesinler.

Ben neden dilsiz bırakıldım, Kürt olamadım, Alevi olamadım. Tüm kimlikleri yasaklı yaşamak yaşamak ise biz yaşamadık. Biz korkularımızı büyüttük sabahlara ve ezildik devlet ideolojisi altında.

Zeynep Ertunç

DÜĞÜM

Neden sonbaharlarda
Hüzünlenir içler
En tatlı anılar gözlerde buğulanır.
Hep çocukluğundan başlar da insan yürümeye
Yeniden
Düğümленir..
İçinde unutuğu bir çocuk yanı kalır..

VARSAYI

Rüyalar gönül rahatlığıyla görülmez oldu
Dokunuşlardan mahrum kalınan günden beri
Yaşanmıyor artık bak.
İnce ince sızlayan bir yüreğin
akılla dolanıp üzerine eyy..
oyunlardan sevmeler varsayarak
düşlerde yaratılmış
İnanç prensesliği.....

HARC

Yetişemedi ruhunun inceliği
Göremedi..
Ayrıntıların binbir damarını
Çatlatmadan..Kırmadan
Bu yollarda yürümek
Harcı değildi!

Durmadan bastı bam tellerine..
Tek..
Tek
Kopardı...

DİYAR

Ben geldiğimde iyi ki vardın.
Uçarı uçurtmalar peşinde diyar diyardın..
Kanayan tarafından tanımuştım seni..
Ama sen
Sen,
Bana,
Gözleriyle soyunamayandın...

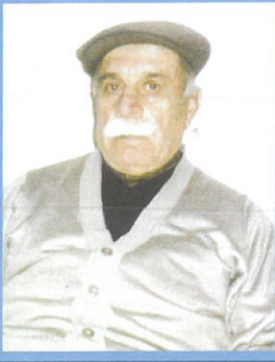
AKIŞMA

Geçmiş zaman yolculuklarından geliyoruz
Geçmiş zaman yorgunluklarından..
kopmuşluklar...
Kırılmışlıklar...
Öfkeler...
Yorgunluklar...
Tükenmekler...
Üzgünlükler doluyuz bu yüzden...
Çetçetrefil sevdalar yaşamaktan..

Ey hayat!
Var olmak isteyen ne varsa mevzilensin

Ey hayat!
Yenilenmiş
Akışkan aşklar bağlasın artık bizi sana
Ve
yumuşaklıklar..
Sevecen bakışlar,
Can okşayan sözcükler..
Ruhu doyuran aşklar..

Ey hayat!
Oldurmayan ne varsa
Çağlardan..
Asırlardan
Yüklenmiş omuzlara
Defolsun
Git-sin.

Ören Beldesi

Vahap KÖSE

Vahap Köse'nin (Dede) anlatımı ile Ören'de yaşanan bazı gerçek komik olaylar.

Hüseyin Oba'lı birisi karısı ile Malatya'ya gider. Alış-verişlerini yapar, aldıklarını Ören otobüsünün içine koyarlar. (O zamanlar Ören Malatya arasında yalnız bir otobüs çalışırdı) Otobüsün kalkış saatine daha zaman var, adam karısını da alır ve o zaman Malatya'da tek ören'li esnaf olan Aloşun oğlu İbrahim'in dükkanına giderek hem sohbet ederler hem de zamanın gelmesini beklerler. Bu esnada kadın kocasına aklına gelen bir eşyayı daha almasını söyler. Adam karısını orada bırakarak gider, o eşyayı da alır ve gidip otobüse binerek Ören'e gider. Burada bir traktörle Hüseyin obaya gider.(Hüseyin oba Ören'in yaklaşık 3-4 km dışında dağ eteğinde bir köydür.) eve gelen adam ter kan içerisinde eve girer, biraz soluklanır, biraz su içer, epey sonra çocuklara seslenir " ya çocuklar ananız nerede bir yere mi gitti görünmüyor" der. Çocukları "baba anamız seninle Malatya'ya gitmişti, biz de sana soracaktık" derler. Şaşkınlık içindeki adam " ula uşak ben ananızı Aloşun oğlunun dükkanında unuttum eyleyse" der.

* * *

Vahap Köse'nin kayını Ali dede Ören'e gelir. Beraber kahveye giderler. Yaz günü kahvenin önünde herkes şakalaşüyor, gülüyor. Vahap dede'nin ve kayınının yanında Ören'in cenaze hizmetlerini yapan Cebrail Atasoy (Cıbo dede) var. Ali dede Cıbo dede'ye döner derki " Cıbo dede sen bu köyde boşuna hocalık yapıyorsun" Cıbo dede" hayırdır niye böyle dedin" der. Ali dede " baksana burada herkes gülüyor, bu adamlar kolay kolay ölmez. Neşeli olan adam geç ölür bu gidişle sen iş bulamaz ve acından ölürsün, sen kederi çok olan bir yere git" der.

* * *

Vahap Köse 1964 yılında Ören'de Kel Garip'in evinin inşaatını yapmaktadır. Kel Garip o zamanlar Dallu dayının davarlarını güdüyor. Yani onun çobanı. İnşaatı çalıştığı için davara gidemiyor. Dallu dayı geliyor kel Garip'i çağırıyor. Kel Garip, bu gün inşaatta çalışmam lazım yarın gelirim diyor, Dallu dayı gidiyor. Ertesi gün Dallu dayı yine geliyor kel Garip'ten yine aynı cevap yarın geleceğim. Bu şekilde birkaç gün tekrar ediyor. En son gelişinde Dallu dayı yine aynı cevabı alınca kel Garip'e diyor ki" Garip Garip ben 40 yaşında sahtekarlığa başladım altında kalkamıyorum sen çok genç yaşta başlamışsın nasıl kalkacaksın bunun altında"

* * *

Nabi İbo dayı vardı.(oğlu Hasan'ın anlatımıyla) iki katlı evleri var. O zamanlar köyde elektrik yok. Akşam yatma vakti gelince Nabi İbo dayı derki" ben aşağıda ahıra inip Öküzlere bir bakıp geleyim de yatalım" aşağı iner, epey zaman geçer ama Nabi dayı yukarı çıkmaz. Ev halkı merak eder anası Hasan'a seslenir " oğlum baban gecikti başına bir şey gelmiş olmasın hele in de bir bak." Oğlu Hasan merdivenin başına gider aşağı baktığında Nabi dayının elinde çıra ile ahır'dan çıkıp samanlığa, oradan tekrar ahıra girip çıktığını görünce seslenir" baba niye gelmiyorsun ne gezip duruyorsun" der. Nabi dayı cevap verir" oğlum öküzlere bakacağım çıra'yı bulamadım onu arıyorum".

**Sigara tiryakilerini üzecek bir şiir.
Bu şiir çok uzun yıllar önce, Ören'de
yaşayan tütün tiryakileri için
yazılmıştır.**

Söyleyim dinleyin ey tiryakiler,
Sizinle azıcık davamız vardır.
Tütün tükeniyor size haberler,
Keman sesi gibi naranız vardır.

Kalın kağıt gazeteyle bir yanda,
İsli lüle tabakayla bir yanda.
Yahu takat kor mu bunlar insanda,
Bizim hep tiryaki mahlemiz vardır.

İçme dedi niye içtin serseri,
Onun için dinlemedin atanı.
Pek yakında terk eylersin vatanı,
Çünkü akciğer'de yaranız vardır.

Lüle lokomotif boğazın baca,
Tütün tiryakiyi gönderir hac'a.
Birkaç kuruş yine gönder ilaca,
Sonu yelpemeli haliniz vardır.

Otlakçılar sizi iflah etmiyor,
Onların tütünü niye bitmiyor.
Bir paket onlara bir gün yetmiyor,
Onlar ile çok hoş dalgamız vardır.

Tiryaki tütünü ne kadar sever,
Tütünü biterse karıyı döver.
Canı sıkıntılı bir de küfr eder,
İşte sonu böyle haliniz vardır.

Kadınlarımız

Hanımları küçük görme sevdiğim,
Onlar çok büyüktür görebildin mi?
Konuşurken onun kalbini kırma,
Kırılan o kalbi sarabildin mi?

Biraz yardımcı ol onlar da gülsün,
Sevgi nedir öğret onlar da bilsin.
Aşkın gemisiyle ummana dalsın,
Bir gün onun halin sorabildin mi?

Cemiyete girsin konuşsun biraz,
İçine kapanıp etmesin maraz.
Kimisi çok saftır kimisi kurnaz,
Bunların sırrına erebildin mi?

Kadın değil midir fatime ana,
İnsanlığı getirdiler meydana.
Binde bir tanesi uyar şeytana,
Ona hak sevgisi verebildin mi?

Anlaşarak konuş kırma sözünü,
Biraz zaman tanı yapsın nazını.
Esir değil o da açsın gözünü,
Hürriyet hakkını verebildin mi?

Vahap kadın deyip geçme ha sakın,
Her derdine ortak, her zaman yakın.
Kadınları sevmek emridir hakk'ın,
Aynal hak sırrına erebildin mi?

Biz, Vakıf yönetimleri olarak, her zaman için insanlarımızın değer yargılarına saygı duyduk ve duymaktayız. Ancak her vesile ile yeri geldiğinde, kırk yemeği yerine uygun görülecek miktarların ihtiyaç sahibi ailelere veya öğrenci bursu olarak dağıtılmak üzere vakfımıza verilmesini, bunda ölenin hayrı yerine geçebileceğini söylemekteyiz. Bir kısım dostlar bu düşüncemizi kabullenerek kırk yemeği yerine, ihtiyaç sahibi ailelere veya öğrencilerimize verilmek üzere Vakfımıza para teslimleri yapmaktadır. Bu miktarlar, ihtiyaç sahiplerine verilirken kimin ne için verdiği izah edilmek sureti ile eşit olarak dağıtılmakta veya ihtiyaç sahibi öğrencilerimize burs olarak verilmektedir.

Dileğimiz iyi bir örnek olarak gördüğümüz bu davranışın giderek yaygınlaşmasıdır. Bu tür davranışlar arttığı ölçüde Vakfımız görev ve sorumluluklarını daha iyi yerine getirebilir. Çünkü Vakfımızın kuruluş amaçlarından biride ihtiyaç sahibi ailelerimizin ihtiyaçlarını gidermekte onlara yardımcı olmak veya öğrencilerimizin eğitimlerini daha iyi devam ettirebilmeleri için onlara yardımcı olmaktır.

Son aylarda yakınları vefat eden yöremiz insanlarından bir kısmı bu davranışları ile hepimize örnek olmuşlardır.

Aşağıda isimleri bulunan ailelerimiz kendilerinin belirledikleri bir miktar parayı vakfımıza bağışlamışlardır. Kendilerine teşekkür eder, vefat edenlere rahmet ailelerine başsağlığı dileriz. Bu davranışlarının tüm toplumumuza örnek teşkil etmesini dileriz.

VEFAT EDEN	AİLESİ	KÖYLERİ
ATO HATUN BAKICI	BAKICI AİLESİ	SEVDİLLİ
DONE ERDOĞAN	ERDOĞAN AİLESİ	SEVDİLLİ
ELİF BOZKURT	BOZKURT AİLESİ	DERETOPALLI
HÜSEYİN AKDAG	AKDAG AİLESİ	BALHACI
HALİL AGCA	AGCA AİLESİ	HANÇERLİ
HANEY ELİDEMİR	ELİDEMİR AİLESİ	DARICA
HASAN SİNEMİLLİOĞLU	SİNEMİLLİOĞLU AİLESİ	KANTARMA
HATİCE ATMACA	ATMACA AİLESİ	BEŞTEPE
SEBAHAT GÜL	GÜL AİLESİ	AKTIL
İBRAHİM ADEMOĞLU	ADEMOĞLU AİLESİ	BEŞTEPE
İBRAHİM AGCA	AGCA AİLESİ	HANÇERLİ
İBRAHİM SÜRENŞOY	SÜRENŞOY AİLESİ	BEŞTEPE
İMAM AKPINAR	AKPINAR AİLESİ	KEPEZ
LEYLA DOĞAN	DOĞAN AİLESİ	BALHACI
MEHMET DOĞAN	DOĞAN AİLESİ	BALHACI
NURAN ÖZDEMİR	ÖZDEMİR AİLESİ	SEVDİLLİ
SELYER HANTAŞ	HANTAŞ AİLESİ	BEKİRÜŞAĞI
ŞÜKRÜ KAYA	KAYA AİLESİ	TOPALLI
ŞÜKRÜ TAŞ	TAŞ AİLESİ	YALAK
LALO DURAK	DURAK AİLESİ	KASIMUŞAĞI
ZELİHA KARAKAŞ	KARAKAŞ AİLESİ	YOĞUNSÖGÜT

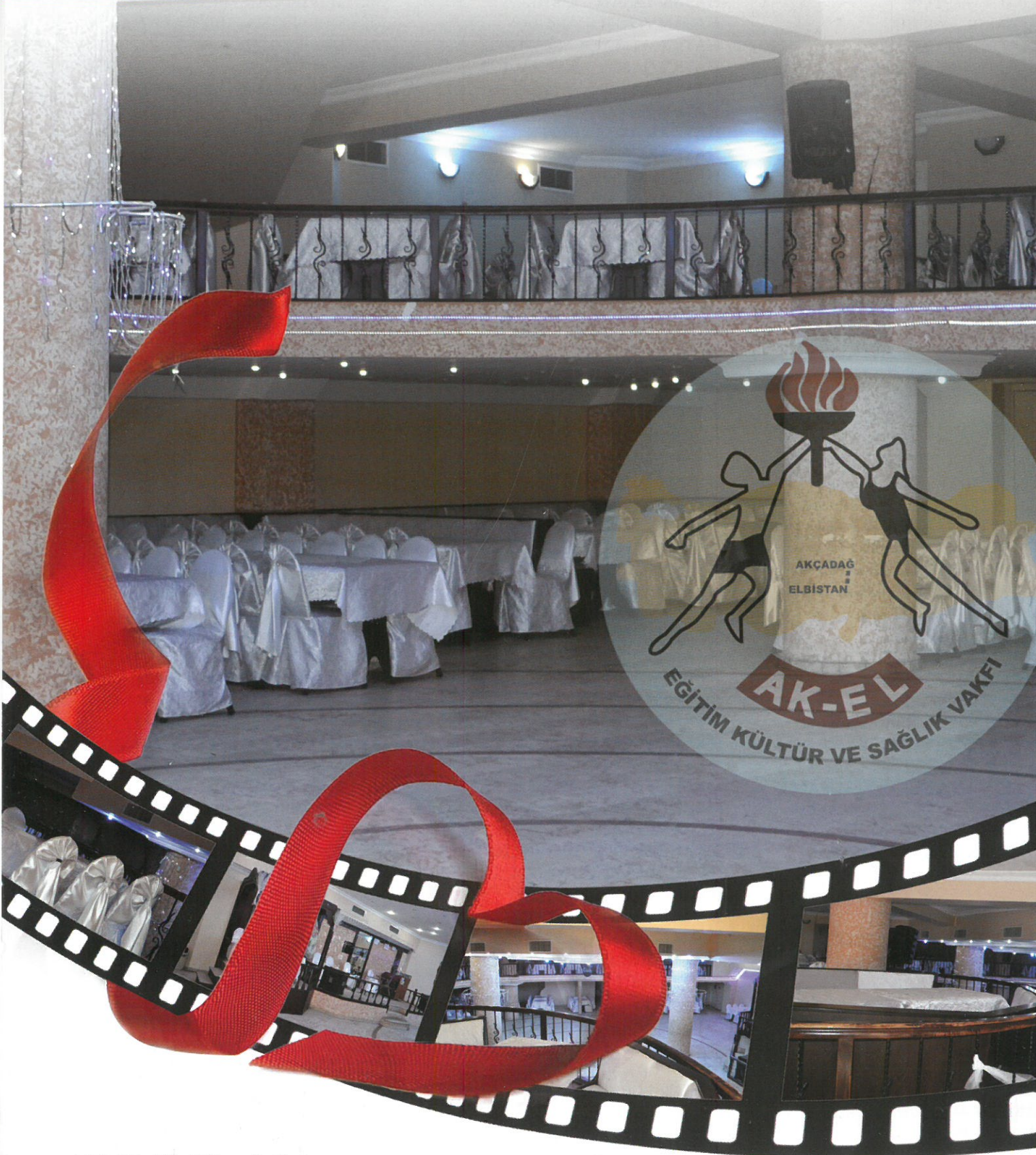
ABDULLAH ŞAHİN - SEVDİLLİ
 BILBİL ABDULLAH ŞAHİN - SEVDİLLİ
 AHMET ÇOKTAŞ - KİSTİK
 AHO DEMİR - BALHACI
 ALİ AKGÖK - KEPEZ
 ALİ AL - BEŞTEPE
 ALİ BAKIR - AKTİL
 ALİ ÇOKTAŞ - KİSTİK
 ALİ ÖZDEMİR - KÜRECİK
 ALİ SALMAN POYRAZ - SEVDİLLİ
 ALİ TAŞ - KEPEZ
 ALİ YILMA - KÖRÜCEK
 ALİGÜL KAPLAN - KAPLAN
 ASLAN DEMİRKAYA - KOZLUCA
 AYŞE ASLAN - TOPRAKHİSAR
 AYŞE POLAT - BEKİRÜŞAĞI
 AZİZ HAZAR - KAHYALI
 BARAN BOYRAZ - YAZITOPALLI
 BASEY HAN - HARONUŞAĞI
 BATTAL POLAT - AKÇADAG
 BEKTAŞ ÖZDEMİR - DARICA
 BESEY AKSOY - DERVİŞÇİMLİ
 BESEY ALTAN - İKİNCİLER
 BESEY - TEPE KÖŞK
 BUSE KARAKURT - YOGUNSÖGÜT
 CENNET GENÇ - DARICA
 CUMA ŞAHAN - BEŞTEPE
 CUMO POLAT - BEKİRÜŞAĞI
 ÇAGLAYAN TÜZEL - GİRESUN
 DAVUT HAN - HARONUŞAĞI
 DÖNDÜ AKÇA - KEPEZ
 DÖNE ERDOĞAN - SEVDİLLİ
 ESMA KARADAĞ - ŞEMŞİK
 ELİF ATEŞ - SEVDİLLİ
 ELİF BALI - BALHACI
 ELİF BOZKURT - DERETOPALLI
 FADİME TİMUR - BEKİRÜŞAĞI
 FATEY AKDEMİR - KAHYALI
 FATO DEMİRCİ - BEKİRÜŞAĞI
 FİLİK ASLAN - KÜRECİK
 GAZİ SENEM - KEPEZ
 GİZEM BOZKURT - DERETOPALLI
 GÜLCAN YÜKSEL - KANTARMA
 GÜRSEL ERDOĞAN - KÖŞK
 GÜLİSTAN DOĞAN - K.MARAŞ
 İACI ALHAS - SEVDİLLİ
 İACI ALİ DEMİR - ÇERKEZUŞAĞI
 İACI ATMAN - AKSÜT
 İALİL AGCA - HANÇERLİ
 İALLI BAYRAM - TOPALLI
 İAMZA GÖL - YALAK
 İANÇER TİMUR - BEKİRÜŞAĞI
 İANEY ELİDEMİR - DARICA
 İANEY İNCEDAL - KEPEZ
 İANIM İNSAN - İSKENDERUN
 İANIM YETİMLER - YAZITOPALLI
 İANİFE KARAKURT - YOGUNSÖGÜT
 İASAN ARSLAN - AKSÜT
 İASAN BAKIR - KANTARMA
 İASAN DÜNDAR - DARENDE
 İASAN GÜDEN - AKTİL
 İASAN GÜNEŞ - AKTİL
 İASAN KALKAN - DARICA
 İASAN KUSMUŞ - SEVDİLLİ

HASAN POLAT - TATARUŞAĞI
 HASAN POLAT - KİSTİK
 HASAN POLAT - BEKİRÜŞAĞI
 HASAN ŞEN - KALECİK TEKEPINAR
 HASAN TAŞ - AKTİL
 HASAN TAŞAN - KİSTİK
 HASAN YENER - AKTİL
 HATİCE ATMACA - BEŞTEPELİ
 HATİCE ŞAHİN - BALHACI
 HATUN AYGÜN - YOGUNSÖGÜT
 HATUN BAKICI - SEVDİLLİ
 HAYDAR AKÇA - KEPEZ
 HAYDAR CEBE - KEPEZ
 HAYDAR GULER - HARONUŞAĞI
 HAYDAR KAYIR - BEKİRÜŞAĞI
 HAYDAR PEKTAŞ - HARONUŞAĞI
 HÜNEY CENNET ÇELİK - KİSTİK
 HÜRŞİT GÜN - YOGUNSÖGÜT
 HÜSEYİN AKDEMİR - DARICA
 HÜSEYİN ÇİFTÇİ - ÇERKEZUŞAĞI
 HÜSEYİN DEMİREL - KİSTİK
 HÜSEYİN DOĞAN - YAZITOPALLI
 HÜSEYİN KARADOGAN - KEPEZ
 HÜSEYİN KAYAS - HARONUŞAĞI
 HÜSEYİN KILIÇ - HARONUŞAĞI
 HÜSEYİN - KOPAR DARICA
 HÜSEYİN ŞENER - AGILBAŞI
 HÜSEYİN US - AKTİL
 HÜSEYİN YAPICI - SEVDİLLİ
 HÜSEYİN YILMAZ - KÖRÜCEK
 HÜSNE HAN - HARONUŞAĞI
 HÜSNE TURAN - KEPEZ
 HÜSNIYE ALİM - KİSTİK
 HÜSNIYE TİMUR - BEKİRÜŞAĞI
 İBRAHİM ADEMOĞLU - BEŞTEPE
 İBRAHİM AGCA - HANÇERLİ
 İBRAHİM AKKAYA - BEKİRÜŞAĞI
 İBRAHİM ÇİÇEK - NEREĞELE GÖLPINAR
 İBRAHİM DEMİR - TOPRAKHİSAR
 İBRAHİM DEMİRKAYA - ÇEVİRME
 İBRAHİM GÜMÜŞ - KİSTİK
 İBRAHİM GÜNEŞ - KİSTİK
 İBRAHİM KARAKUŞ - YAZITOPALLI
 İBRAHİM KAYA - BEKİRÜŞAĞI
 İBRAHİM KAYA - DERVİŞÇİM
 İBRAHİM ŞAHAN - KİSTİK
 İBRAHİM YENER - KİSTİK
 İMAM AKPINAR - KEPEZ
 İMAM KARAKUŞ - YAZITOPALLI
 İSMAİL DURMAZ - SEVDİLLİ
 KADİR MACİT - BEKİRÜŞAĞI
 KALENDER AKDAL - TATARUŞAĞI
 KALENDER KAPLAN - BEKİRÜŞAĞI
 KALENDER USTA - SEVDİLLİ
 KAZI BAŞYURT - KEPEZ
 KILIÇ DURMAZ - SEVDİLLİ
 LALO DURAK - KASIMUŞAĞI
 LEYLA DOĞAN - BALHACI
 MAHMUT SENEM - KEPEZ
 MAHMUT POLAT - KAHYALI
 MANEY ŞAHİN - SEVDİLLİ
 MARAŞ DEMİRBAŞ - BEKİRÜŞAĞI
 MEDİNE ALAGÖZ - SEVDİLLİ

MEHMET AGA ÇÜTÇÜ - AKTİL
 MEHMET ALHAS - SEVDİLLİ
 MEHMET ALİ HANGÜL - BEKİRÜŞAĞI
 MEHMET ALİ ÖZDEMİR - ÇEVİRME
 MEHMET DOĞAN - BALHACI
 MEHMET DOĞAN - BEKİRÜŞAĞI
 MEHMET ŞEKER - TOPRAKHİSAR
 MERYEM BOZKAN - HASANALİLİ
 MERYEM BUGDAY - KİSTİK
 MERYEM DURMUŞ - HARONUŞAĞI
 MERYEM YÜCEL - YOGUNSÖGÜT
 MICE DANGE - SEVDİLLİ
 MİKAİL USTA - SEVDİLLİ
 MULLA AKSOY - KİSTİK
 MUSTAFA DEMİR - KEPEZ
 MEHMET MUSTAFA TAPAN - KİSTİK
 MÜNÜR DEMİR - BALHACI
 NACİ ŞAHAN - BEŞTEPE
 NAZE BOZKURT - SEVDİLLİ
 NAZE TOPRAK - AKTİL
 OGUZ SOGUTLU - MARAŞ
 PANEY BAKICI - SEVDİLLİ
 PERİHAN POLAT - KİSTİK
 RANI KOTE - DARICA
 RAZİYE YALNIZ - AKTİL
 RESUL GÜMÜŞ - BEŞTEPE
 REYHAN KONCA - SEVDİLLİ
 SABAHAT GÜL - AKTİL
 SABRİYE KAPLAN - KAHYALI
 SABRİYE KARATAŞTAN - BAYRAMUŞAĞI
 SALMAN GÜRLEK - AKTİL
 SAVAŞ ALHAS - YOGUNSÖGÜT
 SELVER HANTAŞ - BEKİRÜŞAĞI
 SELVER PARLAK - DARENDE
 SELVİ KÖRKAYA - TAPKIRAN
 SULTAN AKGÜL - HASANALİLİ
 ŞEYHO VARLIK - KASIMUŞAĞI
 ŞÜKRÜ DEMİR - BALHACI
 ŞÜKRÜ GÜMÜŞ - YAZITOPALLI
 ŞÜKRÜ HOŞOĞLU - DERETOPALLI
 ŞÜKRÜ KARAKAŞ - TAPKIRAN
 ŞÜKRÜ TAŞ - YALAK
 UĞUR DEMİR - YOGUNSÖGÜT
 ULAS KIS - SEVDİLLİ
 YETER YEŞİL - KEPEZ
 YILDIZ ZORLU - SEVDİLLİ
 YUSUF DEMİR - AKTİL
 ZEHRA İNAN - ÇEVİRME
 ZELİHA KARAKAŞ - YOGUNSÖGÜT
 ZELİHA KOLA - TOPRAKHİSAR
 ZEYNEP AGCA - HANÇERLİ
 ZEYNEP ATAR - AKTİL
 ZEYNEP BUGDAY - BEŞTEPE
 ZEYNEP DEMİRBAŞ - DARICA
 ZEYNEP DEMİRKAYA - ÇEVİRME
 ZÖHRE HAS - AKTİL
 ZÖHRE ÖZDEMİR - YAZITOPALLI
 ZÜBEYDE TOPRAK - AKTİL
 ŞÜKRÜ GÖK - YAPILIPINAR
 HANIM ÇOBAN - HASANALİLİ
 HASAN KARADOGAN - KEPEZ
 FATMA URUK - SERÇE KUYU
 EMİNE SELÇUK - KASIMUŞAĞI
 ZEYNEP AKKUŞ - YALAK

AK-EL DÜĞÜN SALONU

Hayatınızın en özel gününü unutmamak için yanınızdayız ...

650 Kişilik Klimalı Salon
Yemekli, Yemeksiz Düğün, Nişan, Toplantı
ve Tüm Özel Günleriniz İçin Hizmetinizdeyiz...

Atatürk Cad Taş Ova sk No: 9
Yenibosna / İstanbul
Tel: 0212 656 81 11
0212 657 23 44

Yazılım

- > ERP Çözümleri
- > Barkodlu Stok Takibi
- > Mağaza Satış Yönetimi

Donanım

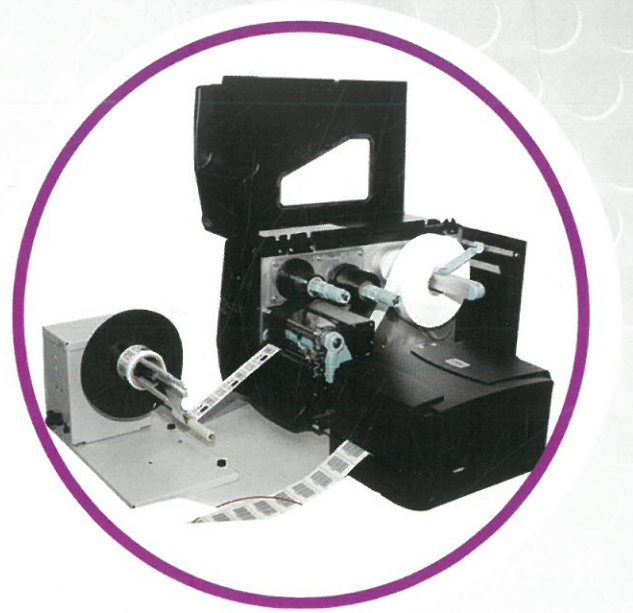
- > Barkod Yazıcılar
- > El Terminalleri
- > Barkod Okuyucular

Teknik Servis

- > Ücretsiz Demo
- > Ücretsiz Kurulum
- > Ücretsiz Telefon Desteği

Sarf Malzemeleri

- > Termal Transfer Ribonlar
- > Etiketlik Kumaşlar
- > Barkod Etiketleri

BAY.İSOL
ENTEGRE
Yeni Nesil Çözümler

e-yaz[®]

Nebim
Application
Expert

AKBARKOD[®]
Etiket Sanayi ve Ticaret. Ltd. Şti.

M.Nesih Özmen Mh. Fatih Cd. Zakkum Sk. No: 10 PK 34173 Merter / İstanbul
Tel : +90 212 637 25 30 (Pbx) Faks : +90 212 637 88 25 - barkod@akbarkod.com

*Barkod
Her
Yerde!!!*

www.akbarkod.com

Panorama Evleri

Son moda, son sistem ve ileri teknoloji ile her biri kendi içinde özel olarak inşa edilmiş daireler...

Ali GEYİK & Aydın GEYİK

Ahmet Karacabey Cad.
Aksiyon İş Merkezi No: 18 / 317
Elbistan / K.Maraş
Ofis Tel : 0344 415 53 70
Cep Tel : 0536 314 42 46

Mimari Proje : YILDIZ MİMARLIK
MÜHENDİSLİK

Mimar : Ecevit YILDIZ
İnsaat Müh: Emin YILDIZ
Malatya Cad. Burcu Apt. Kat: 3 No: 28
Elbistan / K.Maraş
Ofis Tel : 0344 413 71 19

Yazılım

- > ERP Çözümleri
- > Barkodlu Stok Takibi
- > Mağaza Satış Yönetimi

Donanım

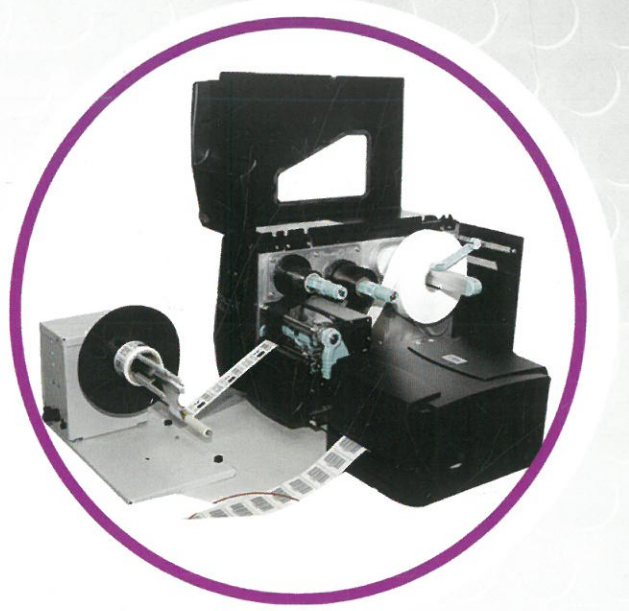
- > Barkod Yazıcılar
- > El Terminalleri
- > Barkod Okuyucular

Teknik Servis

- > Ücretsiz Demo
- > Ücretsiz Kurulum
- > Ücretsiz Telefon Desteği

Sarf Malzemeleri

- > Termal Transfer Ribonlar
- > Etiketlik Kumaşlar
- > Barkod Etiketleri

*Barkod
Her
Yerde!!!*

BAY 1 SQL
ENTEGRE
Yeni Nesil Çözümler

e-yaz[®]

Nebim
V3
Nebim
Application
Expert

AKBARKOD[®]

Etiket Sanayi ve Ticaret. Ltd. Şti.

M.Nesih Özmen Mh. Fatih Cd. Zakkum Sk. No: 10 PK 34173 Merter / İstanbul
Tel : +90 212 637 25 30 (Pbx) Faks : +90 212 637 88 25 - barkod@akbarkod.com

